

Szerkesztőség:

F. A. T. S. A. Ollopház.

De intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Szerkesztés levelek csak lemezt kések hal megadottak al.

Külsőre nem küldetnek vissza.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyűjlesztő, az Ipar és kereskedelmi bank, a Nagy-Kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényi takarékpénztár hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Működőhivatal:

Városbás-épület Fischei Fülöp könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 korona (5 fr.)
Félévre 5 korona (2.50)
Negyedévre 3 korona 50 fillér (1.25)

Hirdetések jutányosan számíttatnak

Nyitlatter petitsora 10 kr.

Előfizetés, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischei Fülöp könyvkereskedésbe intéendő.

Az iskolaév kezdetén.

(H.) Elbucogatjuk minden esztendőben az iskolaévet, illő, hogy üdvözljük is — Ha valamely időszak végén hátratekintünk a lefolyt napokra és mérlegeljük az eredményt, a melyet hoztak, nem főleg az időszak kezdetén előbbre vetni egy pillantást és elmélni ama célok fölött, amelyeknek elérését — mindnyájan annyira óhajtuk.

Nem kisanyalendő dolog ez nálunk Magyarországon, a hol annyi szószó, ellentétben édes állja útját az egységnek alapon való nemzeti fejlődésnek. Nót mi több, — mikor a nemzet azt hiszi, hogy moat már az egész soron megindult az áldásos munka, s a nemzetiségi törvény oltalma és védelme alatt, mely minden nemzetiségnek biztosítja jogait, a magyar államesszinté oltára épül, a melyen majdan mindenki felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül lerakhatja áldozatait, mint a magyar hazának hű fia, a magyar nemzetnek hű polgára, a kinek tenni más vágyódása sincsen, — minthogy a boldog hazáért éljen és ha kell haljon, de boldogulását mindenképp előmozdításra: akkor éktelen zivajz üti meg füllinket, idegen, gyűlöletes hangok rezgetik meg szívünk hurjait és igaz hazafiai fájdalommal látjuk, hogy még a munka kezdetén vagyunk; a magyar testvéri kezét durván elutasítják, s a kiknek bíscéljuk a hazá vérel áztatott földjén ringott, azok eltele vak gyűlölettel, a határokon

túl néznek segítség, idegen népek előtt gyalázzák a magyar nemzetet, mely nekik mindent juttatott, — veük mindent megosztott.

A háza és nemzetiség szeretetének terén a világ egy iskolájának sincsen olyan fontos hivatása, mint a magyar iskolának és így a magyar tanítónak is.

Nem az ismeretek kisebb-nagyobb mennyiségének közléséről van itt szó, hanem a nemzeti nevelésről, azon szebb és nemesebb értelmében, mely a honi erkölcsökben gyökerezik, — becsülve minden mást, a magáét mindenektől szereti, és ebből a szeretetből táplálja jellemét, erkölcsét, becsvágyát, a munka iránti szeretetét, az önzetlent és nemesebb idealizmust.

Habár az utolsó évtizedekben megazopotodunk, kevesen vagyunk még, a nyugati nagy nemzetekhez képest kevesen, s alkotmányos életünk 3-ik tizedében nemzetiségeink ép oly távol állanak tőlünk, — mint annak előtte, a mit annál kevésbé lehet csodálni, mert ez a széthuzást éppen az a párt segíti elő, mely a szélső radikalizmusnak hódol, és ellenében a szabadelvű eszméknek, az állami közigazgatásnak, — melyeknek megvalósítása elé akadályokat gördítenek, és így a laji és felekezeti széthuzást még jobban elősegítik.

Tegye meg hát a tanító az iskolában kötelességét. Ismertesse meg az ifjúsággal a nemzet múltját, törekvéseit, eszélőseit, küzdelmeit, melyeket szabadsága érdekében fejtett ki, s mutassa ki a hamisítatlan tör-

ténelem fonálán, hogy az uralkodási létjog itt ebben a hazában a magyart illeti. Állítsa erős nemzeti alapra fanitását a gyökerezés meg tanítványai szívében a háza iránti szeretetet, a nemzet iránti ragaszkodását, hogy mindegyik növendék egykor kinn a magyar állameszmének egy-egy apostola legyen.

De legyen egyszermind a tiszta erkölcsi érzés predikátora is; nehogy később megteveszthető legyen érzésében, gondolkodásában: Azért iparkodjanak lerakni a szilárd jellem alapjait. Mert a hazugság uralmat követel magának, s nem is titkon bujkál, hanem emelt fővel arcátlanodik, s merészségével megdöbbsenti az egyenes úton járó.

A nemzeti nevelés szükségességét sokan és sokszor hangoztatták már; — de testió csak akkor válhatik, — ha ennek tényezői mindent elkövetnek érdekében. — Lám, nemzetiségeink körében tanítók és papok fejtik ki a legnagyobb akcióit külérdekeik istápolásában, zajtalanul munkálkodnak egy kárhözátandó cél érdekében, ellenkezésbe helyezkedvén a nagy háza létérdekeivel. Mi természetesebb, mint hogy a magyar tanító is érezze szent hivatását s eltekintve a közműveltség terjesztésében hivatásszerűleg kifejtendő munkásságától, szoros kötelességének tartsa, hogy a tanítás mellett a nemzeti szellemben való nevelésről ne feledkezék meg. Ebben az értelemben van igaz a Jókai nagy mondásnak: hogy a magyar néptanító másodsor-

A „ZALA“ tárcája.

Egy el nem készült tárcza.

Egy kis magyarázat.

Sajátságosan megjárhatja néha az ember! Azt hiszem, sokakat vissza fog tartani a megdondolatlan ígért-adaóól az én azomoru esetem, melytől alább — már csak elrettentő példának is — leírok.

Par hónap előtt, gondolom a Grünfeld-concerten, a Zala egyik munkatársával egy-kétfélekes félórát töltöttem el. A többi beszéd tárgy között arra tértünk, hogy milyen kevesen akarnak Nagy-Kanizsa nemes városában táronírásnál foglalkozni. Hogyan, hogyan sem, kizsaladt a számon az a könnyelmű ígért, hogy írok én a Zalának — ha kiadja, egyet.

Természetesen, a következő pillanatban megfontam; azembam jutott, milyen nagy dolgot ígérttem meg. Azaz, kérom, ne értsenek félre, — nem nagy dolog az — csak tehetség és kedv kell hozzá, más semmi; — akinek pedig ez megvan, az koldozz fejben egy vázalatot, előveszi a tollat, papírost, elkezd írni és félóra múlva kész a conceptio. A nevét szépen aláírja, beküldi a szerkesztőséghez (Fő-utca, Ollopház) és várja nyugodtan a megjelenést. Mint mondom, nagyon

egyszerű az egész. Csak szellemesség, szorgalom, no meg egy kis tollforgatási routine kell hozzá, akkor gyerekjáték a tárcírás.

Hazam akinek ez nincs megadva! Meggondolva, hogy a szükséges-kellékekből milyen fővényen juttatott nekem a sors, valóóság aggodalommal gondolok arra az eshatóságomra, hogy ígértetemet be kell válnom!

Pedig tudom, hogy be kell! Be, mert én sohasem tartoztam a szerencsés emberek boldog táborába. Hányan vannak, kik valamit megígérnek, anélkül, hogy eszükbe is jutna: meg is tartani! De nálam, mintha nem is léteznék a régi közsmondás, melyet a jó latinok annyit idéstek: „Verba volant, scripta manent“, nem fejtült bizony el az én szerencsétlen ígértetem! Ellenkezőleg a szóval ígértet írásban kell bevélnem. Most meg egy másik munkatárs kényeszerit az írásra avval az udvarias tettel, hogy ma reggel, valószínűleg a tárcára előlegeve, egy „tisztelő-példányt“ küldött. Akarva nem akarva, ezt már nem illenék válassz nélkül hagynom!

De lássuk csak, mi is a tárcza? Azaz jobban mondva, mi egy tárcának a feladata?

Hát bizony, hogy igazi jó tárcza legyen, ahhoz nek minden szükséges. Elő sorban leírásának jó tárcírónak kell lennie, aki értesse magában a képességet, hogy akármiről érdekesen tud a pa-

pirosan csevegni. Mert ha egy magamfajta közönséges halandónak kezébe nyomják a tollat „most írj“, ha férfi az illető, elszí egy-két kilenc cigarettát, ha pedig nő (de csak a férfiak rossz nyelve fogja ám rájuk), beintázza minden újat, amelyik a tollhoz ér, vagy elrágja a tollszárat, míg csak arra is rájön, hogy miről írjon tulajdonképen.

Az igazi jó tárcának pedig az is ismertető jele, hogy tulajdonképen semmiről se szól. Irója tudjon olyan ügyesen, szellemesen, hogy ugy mondjam szemfényvesztően egy negyed-órát — tárcája elolvasásával úgy ellopni tollának, hogy a végén csak avval legyünk tisztában, hogy jól mulattunk, de mivel szórakoztatott bennünket, azt alig vegyük észre. Ehhez aztán valódi tehetség, sima stíl kell. Az elején lehet unalmasabb is, csak a vége felé mindig jobb legyen, és utoljában valami sikerült, csattanós ötlettel végződjék. Tetszik látni, én jól tudom, mi mindent kívánunk egy jó tárcától. Eppen mert tudom, hogy nem lehetne „jó“ számba az, amelyet én írnék meg, azért ezennel kijelentem, hogy nem írok a Zalába. (A lap olvasóinak legnagyobb öröme.)

Ugy-e most csudákoznak, hogy ilyen nyíltan kimondom, hogy szavamot akarom szegni? Azt fogják gondolni, hogy nincs elég bátorságom hozzá, pedig ennek ép az ellenkezője áll. A közsmondás ugyan azt tartja: „Az ígért szép szó,

És bizonyára csaknek a gyönyörűség, dolgas sugara szemeknek lehetett káprázni hogy városunkat mindnyájan olyan szépnek, olyan kedvesnek találta mindjárt első pillanatra. (Ezt a követelményt tapasztalati mély tisztálattal ajánlom a városvezetői egyesületnek sives ügyelmébe!)

A nagykanizsai gyaloglók azonban nem szeretnek, ha itt állandóan busszók tartózkodának; mert hát a fényes uniformis mellett a szürke "cipő" nagyon könnyen háttérbe szorul és nincs az a választékos gigerli parádé, ami föltérn a legfőbb uniformisai.

Pedig hát nagyon jól tudják azt a nagykanizsai hölgyek is, hogy nem a patikáros szerelme van méreggel, kevére hanem a nyakba húsnak. Ugy van tudniillik a dolgot, hogy a busszár csak a lovával szemben ismert a hőseget. Csak annygy "itt is ott is mélyre kapva" szereti áttanóintni ezt a komisz áletet.

De hát az a szív! az a szív!
Az otti pillangó is tudja, hogy a lény megpereseli szúrnyát, lecsapja szárnyának himpótát; azért megis neki ropul, mert ellenállhatatlan vonása a fény.

No de azért ne méltóztassanak megjelni, mert az a himpör is csak olyan dolgot, amit nem kell mindenkinek és mindenkül féltetni. Az efaia katona-nyúzását nem ár kímél, mert azok az elhízódott férfiak, kik a női szív bálványtatlan ártókat elggett nem becsülték, ácsértelemek, mint a gondatlan gazdák, kik csak akkor kezdik őrsimul vagyonsukat, mikor tolvajok már keringtelik...

Kétégelesen, hogy az efaia koncertirányának sok postikus vonása van. Egy kis áletet, elevenéget várának városunk falai közé is a hol a medve-és majománcolatokon kívül egyéb fényes látványosságok nem igen szoktatott bennünket a városnak ugynevezett szerencsés geografial faktósa.....

De praktikus haszna is van különösen az öregeimákrá és öregpapákra nézve, kiknek (amint lapunk százezsmű "bíró" v. konstetálta) néhány sapig nem kell rágódni kámeny számlán.

HIREK.

Széki foglalkás. Folyó évi aug. hó 31-én d. u. 9 órakor tartotta Feller Pál műrakerezturi apát széki foglalkását. A vasúti állomásán a hívek, számos vidéki közönség, szép hölgy-koszoru, a községi előjárók, a tüzelő-testület, az alsó domborui önk. tisztoltok zenekara, és szép lovasbandérium várta az apát megérkezését. Midőn a vonat berobogott az az Apát kiszállt, — megharagantak a trombiták, eldurantak a tarackok és a közönség lelkes éljenzésbe tört ki. E közben előlépett Szemző Gyula körjegyző és hazafias beszéddel üdvözölte az Apátot, ki a nem várt névvel és lelkes fogadást szép szavakkal és meghatóitan megköszönte a "Hymnus" accordjai kíséretében, a tüzelők sorfala között fogatára szállt. A hosszú díszes menet, zenészd, éljenzés, mozaár durrogás, trombitázás, harangszó és leirhatatlan lelkesedés között, szép diadalkapun keresztül a templomig vonult, hol az Apát rövid hálaímtát mondott. Ennek meg-

emléten el valshonnan. De nem volt tanácsos feleségemen eilen mondani, hát csak üdvözlettem magamat, zondolván, jó lesz az valaminek, istán abban a balatoni fürdőben, a hová készülok, olyan primitív a berendezés, hogy jó lesz esetleg szalmazsáknak vagy a fűlé, legalább puhában fekszem.

Eikézütem tehát az utra. Érzékenyen elhúcsuztam az egész háznéptől. Az első, a ki óriási kérdőjellel nevet ram, mikor, családóm a bundát cipelte a flakkerre, a flakkeresom volt, de nem mert szólni semmit, csak a bajnaga alatt mosolygott. de ebben a mosolyban hang-súlyos rythmus volt, mintha ennyit jelentett volna:

Haj Balaha Balaha
Völto ezed valaha?
Haj Balaha Kásmér
Félek, hogy még gyám ér.

De hát ki történik az ilyen emberek váleá-nyével, mosolyával. Szolgánapság, mely soha sem bírja mérlegelni a magasabb tekinteteket, s így fel se foghatja gyárió enyével, hogy miért hurcoltatta velem feleségem a bundát, éppen ugy, mint valami kormányrendeletből, nem tudja ki-ökösödni a valódi kormányzót bölcseséget.

De már nagyobb szegét ültöt a fejembe, mikor a vasúti hordár is mosolygott, a midőn a kocsiról leemelte a bundát, hogy a váróterembe vigye. De oly komoly udvariasággal köszönte meg a hatást, a mit szolgálata fejében a mar-kálba nyomtam, hogy nem haragudhattam rá; látzott, hogy már trairinozza magát arra az

történet után kastélya elé vonult, hol Vass Ferenc adminisztrátor szép beszéd kíséretében be-mutatta a híveket, mire az Apát meghatótan-áczáratelen lelet. — Megköszönte a hívek ra-gaszkodását, szeretetét, megígerte, hogy jó lelki-páskor és szürke öltözet lesz. — Ezt követte a lovas bandérium és tüzelők dísz-elvonulása, zenészd és mo sar-durrogás között. Most jött a tisztelők sora, ugymint a községi képviselő-testület, előjárók, tüzelők, tanok stb. — Az Apát vendégiszertő házána véget ért a szép ünneplő, mire hasonló a közönség meg nem volt és mely a kalomból a középsületek és szá-mos megáhnasok fellobogózza voltak. — A le-ten áldás kísérte a derék Apátot és munkódsót.

Julieum. Szommer Nánán a n-kanizsai posta- és táviradai hivatal főske 1868. aug. 31-én lepett a posta és táviradai intézmény kötelekebe és így folyó évi augusztus 31-én érte el szol-galati idejének 25 ik évfordulóját. Tévökénysege közepette a jubiliáns valószínű meg is feledke-zik ezen jubileum napról, de a posta-és táviradai hivatal tisztelők sokkal inkább tisztelik főá-küket és sokkal jobban méltányolják a 25 éves szolgálati időt, hogy ezen évfordulót jubileumá-ne avatták volna. A készülő ovatiokról mit sem sejtő hivatalfőnök nem kevésse volt meglepve, midőn aug. 31-én az összes hivatalnokok ün-neplő ruhában láttá, kik Jaeger Ferenc posta-és táviradai főnöki vezetés alatt tiszteltek nála, egy remek kiviétel díszalombot nyujtva át a következő beszéd kíséretében:

"Szeretett főnökünk, kedves kurtársunk! A nagykanizsai posta és táviradai tisztikara csoportosul itt körülöd, hogy buzgó hivatalnokkodásod 25 ik évfordulóját alkalmból az igaz érzés őszinte szavával üdvözöljön! Egy negyed századon át híven feleltél meg hivatalos kötele-ségeidnek; lelkes munkásságod és becsületesség által a magyar tisztviselőnek igazi mintaképévé lettél és midőn ezen szép tulajdonaid folytán midinkább emelkedve, jelenleg mint főnökün-kei tisztelhetünk, tesszük ezt őszinte szeretet-tel és igazi nagyrabecsöléssel. — Szeretlünk megnyerted szeretetreméltó egyéniséged és collé-giális bánásmódot állt, hisz a hivatalos szigor mellett, mindenkor ott díszelgett a kurtartási jó-índulat is. Nagyrabecsülésünket pedig kiérdemléd 25-ik évi fáradságtejes és becsületben megtett munkásságod által, melyet tán senki annyira méltányolni nem tud, mint éppen mi, kik meg-tett munkád egész súlyát mérlegelni tudjuk. Sze-retetünk és nagyrabecsülésünk jeléül fogad-ezen albumkönyvet és ha a jövőben, — mely-höz neked tartós egészségét és családi boldog-ságot kívánunk. — visszagondol az azon 25 évre, melynek határkövét a mai nap képezi, ugy ké-rünk: vess egy pillantást ezen arcképcsoporra is és ott fogod látni azokat, kik Téged szeretnek és tisztelnek és kik szívből óhajtják, hogy Téged a magyarok Istene, a posta és táviradai institúció

díszére, családod boldogítására és kurtársaid örö-mére soká, igen soká áldessen!"

Jaeger főnök ezen beszéde, mely Szommer hivatalfőnök egyéniségét és tevékenységét oly egyszerű-zsép szavakkal méltatja, igen lendüle-tesen és nagy hatást keltőleg mondta el, mi utóbbi leginkább a jubiliáns látzott meg, ki a nem várt kitüntető ovatio által mélyen meg-hatóva, rövid, de tartalmdus beszédben mondott ezért köszönetet. — Az atnyújtott album a kine-vezett posta- és táviradai hivatalnokok arcképeit tartalmazza és művészi értéket még inkább emeli, hogy Roth Miksa posta- és táviradai, minden egyes képhez jellemző igen sikerült kö-zvetet írtak. — A tisztai személyzet után Kögyi Gyuláné pósta és táviradai közeönöz vezetésé alatt a posta- és táviradai kiadóknak tiszteltek a ju-biliánsnál, egy rövidke cinos beszéd kíséretében egy gyönyörű virágoskoronát tisztelven meg, mely figyelmet a jubiliáns meleg köszönetének kifejezésével viszonzott. — Végül Torma József alispai vezetése alatt megjelent a posta- és táviradai szolgai személyzetek, kik szintén csoportosultak, hogy üdvözöljék a közszeretőnek ör-vendő főnököt. — Ezzel a posta- és táviradai részéről rendezett jubileum már véget is ért, de mint értesülünk a jövő napokban — mikor is a jubiliáns jelenleg távollévő családja hazérke-zik — más irányban folytattni fog. Szommer Nánán hivatalfőnök a kanizsai társadalomnak egy igen rokonszenves tagja és mint hivatalnok mindenkor a közönség érdekeit is szem előtt tartja; miért is a jubileum estélyén a "Polgári-Egyet" alsó termében tisztelőre banket rendeztetet, Hirschel Ede kir. kerék. tanácsos szamos be-szédben méltatta a jubiliáns érdemeit, és lelkes éljenzés kíséretében ennek egészségéért Brité po-harát, Dr. Rothschild Jakab ügyvéd pohár-szöntője a kereskedőknek szólt. Erőken kívül volt még számos igen sikerült teiközszöntő, melyek az estély kedélyességét csak fokozták. A körül-belől 40 személynyi, a helybeli kereskedők előke-lőbbjeiből álló közönség csak a záróra elérke-zéskor bucsuzott el az ünnepeitől.

Mészth Sümeg díszpolgára. Sü-megvárosnak aug. 27-én tartott közgyűlése Eitner Zsigmondnak indítványára Kossuth Lajos nagy hazánkfíat, egyhangulag nagy lelkesedéssel a város díszpolgárává választotta, míról azonnali táviratban értesítette a nagy számú illet, később pedig küldöttésg fogja a választásról szóló ok-mányt Turinba kivinni. Egyben elhatározták, hogy a városház terme számára a felfesték és az ut-cáknak legközelebb megejtendő rendezése alkal-mából a város egyik nagyobb utcáját az ő ne-vével díszítik fel.

A sümegi tüszölt-egyesület főp-irancsnokává Füzik Gyula lemondása folytán dr. Kollman Karoly választott meg. Ezen választás által megürösödött a titkári állás, melyre a köz-gyűlés Eies Karolyt választotta meg.

időre, mikor a déli vasuton is zónázní fogunk. Mikor aztán a váróteremben megjelentem, mintha kétszoros ragyogással sütött volna le a nap, pe-dig úgy is elégét tüzött, oly mosoly fakadt az utazó vendégek ajkán. Valami nagytermetű megyei notabilitás volt a teremben, és az én bun-dám erre is olyan hatással volt, mintha egy balletáncosnő enyeltet volna vele nyájasan, sűrű szemöldök alól egyszerre elvonult az a só-tét feleg, mely kevéssel előbb beárvnyalta, hom-lokán pedig előmúltak a redők, melyeket bizo-nyára a honföldön festett ed. Egy szép kisasz-szony nagyon, de nagyon szeretet volna nevetni, de ez ellene lett volna az illendőségnek, így te-hát az ajkát harapdálta, a szemét majdnem könyeztek a visszalötött erőközésben, míg egy idősebb hölgy, nyilván az előbbinek a mamája, a ki bizvást érezt leányának baját, egész anyai gyengédséggel szólott hozzá: "Mibajod édes leá-nyom? — Ez azután kitűnő te hordónak a fe-nekét, a leányka nem tartózkodhatta magát to-vább felkel, oda állott az ajtó elé a csaknem szokásába tuladt a kacagása. Jó, hogy így tör-tént, nem tudom, mi bajt okozott volna még ez a szerencsétlen bunda. Viszta kell térnünk a gó-rög szokásokhoz, törőgorságban siet és neva-letit az ember, mikor kedve tartotta; ez az euró-pai civilizáció pedig az ő illendőségével mi d-jnem halálra vizi az embert.

En kénsímesen readultam a bundámra és vár-tam a csengettyűjele. Nem is késett az már so-káig, a portás pedig bekéltolt: Balaton-Sat. György, Boglár, Biótok, Szekesfehértár, Buda-pest, beszállani. Megint igénybe vettem a hordárt. Viletem podgyaszomat és a bundát egy második osztályu coupéba. Valami három ember üt már benne. Mikor a bundámat meglátták, eleintén csodálkozva mormogtak, de azután annál na-gyobb buzgósággal tört ki belőlük a fékezhe-tetlen düh.

pest, beszállani. Megint igénybe vettem a hordárt. Viletem podgyaszomat és a bundát egy második osztályu coupéba. Valami három ember üt már benne. Mikor a bundámat meglátták, eleintén csodálkozva mormogtak, de azután annál na-gyobb buzgósággal tört ki belőlük a fékezhe-tetlen düh.

No ezt már nem engedjük. Ilyen melegben bundával nem utazunk. Micsoda hőbort ez Uram, mondá az egyik, őt a megfigyelő osztályba kell külden, mert a ki ilyen melegben bundával utazik, annak egy kereké nincs rendén. Kikérem magamnak, uram, — mondok neki vissza — a feleségem ért annyit az időjárashoz, mint ön; ez a bunda velem fog jönni, először azért, mert már itt van; másodsor azért, mert nem lehet tudni, mire fordul az időjárás, har-madsor pedig, én az urak kedvéért ki nem kezdek a feleségemmel, a ki a legaldottabb asszony a világon; ha Ön ismerné Uram, meg-hódolna szellemi fölénye előti.

Az ilyen argumentumok előtt az én kötekedő szomszédom letette a fegyverét a én békésen szálltam be a coupéba.

Mikor már a vonat állandult az egyik utiár-nem állhatta, hogy kérdést ne intésszen hozzám. Uram, azt mondja nekem, — az ön felesé-gnek bölcs előrelátása minden dicsejtet érdemel; de hát bizonyosan van tudomása neki arról, hogy most a kánikula kellő közepén vagyunk, csak nem képrélhető, hogy egy pár nap alatt annyira változzék az idő, hogy egészen hidegre forduljon. Bundával csak teleo szokás utazni.

— **Kakukok.** Özv. Reichenfeld Ignác né leányát Leopoldinát ma vasárnap d. u. 5 órakor vezetni oltárba a nagykanizsai izr. templomban dr. Szilasi Jakab főorvosi végzésre. — **Friedfeld Henrik** tengeri birtokos és kereskedő a hó 5 én tartja esküvőjét Deutsek Salamon kereskedő leányával Matild kisasszonnyal Varasdon.

— **Tanítónők választása.** A 8. ömeji rom. kath. iskolához az augusztus hó 27 én tartott isk. tanítók gyűlésében tanítónőkké Bozó Ilona monostorapáti tanítónő és Vértessy Béláné választottak meg.

— **Népmagyarisítás.** Hoffmann Mór nagykanizsai tanyr- és lapunk szerkesztőségének kiskora fia: Sándor egyetemi hallgató, vezeték nevét Hevesi-re magyarisította meg.

— **Gyermek-menedékházak.** Zalavár-nyé községének bizottsága augusztus 8 án tartott ülésében Sztáisi Károly Kanizsa járás főszolgabírájának, járása kisdedeinek védelmében kifejtett buzgalmaért jegyzőkönyvi elismeréssel nyilatkozta. — Minthogy pedig a nyári menedékház létesítése és látogatottsága részben a községi előjárások érdeme, a főszolgabíró viszont ezeknek nyilvánította elismerését a buzgó kötelesegtudás és hathatós működésért. — A kanizsai járásban létesített 11 községi menedékház községei, melyeket az illető községek viselnek a nyári időnyel át egészen 483 ft és 39 krra rúgatk, mely következőleg oszlik meg: Kis-Komárom frt 30.77, Komárváros frt 41.70, — Galambok frt 45.—, Balaton-Magyaró frt 50.92, — Karos frt 45.—, Gelse frt 40.—, Uj-Udvar frt 30.—, Nagy-Réce frt 60.—, Sormás 30 frt, Szt.-Balázs 60 frt, Muraszorda hely 50 frt. — Ezen kötségek a dajkák fizetése — és járászerek beszerzéséből eredtek. — Helyiségben nem fizetettek, minthogy az iskolák helyiségei használtattak menedékházul.

— **Városunk és a kolera.** Multszámunkban közlétem kérem a „közönség köréből” úgy látszik magára vonta az intéző körök figyelmét, Augusztus hó 30-án ugyanis városunkba jött dr. Mángon Károly kir. tanácsos és megyei tisztifőorvos Vízgyéző mezei aljegyző kíséretében és dr. Rätz Kálmán városi orvos továbbá Vecsey Zsigmond rendőrlőkapitányal együttesen szemlét tartott, meg tudandó miként loganatozították a járvány elleni óvintézkedések. A szemlét tartó bizottság a tapasztalattal — értesülésünk szerint — nem igen volt megelégedve, mert sok hiány és mulasztásról kellett meggyőződnie, — miről a városi tanácsnak sürgős intézkedést kellett előterjesztést is tenni. Ezen előterjesztés szerint a járvány elleni védekezésnek két módja van: az első a járvány behurcolásának és elterjedésének megakadályozása; a második pedig: — a járvány fellépése esetében ennek továbbterjedését megakadályozó óvintézkedések. Mindkét irányban körvonalazta a bizottság a szükséges teendőket és ezek a következők: 1. Fertőtlenítő szerek beszerzése. 2. Gözfertőtlenítő kalyha. 3. „Waiser féle desinfectio

szerkocsi. 4. Kolerabetegek szállására alkalmas fedett kocsi. 5. Járvány kórház kijelölése. 6. Járvány-ország megválasztása. 7. Apolló személyzet biztosítása. 8. Szükség-lakház felállítás, hol a kolerabetegek hozzátartozói ideiglenesen elhelyezhet nyernek, míg a fertőzött lakás fertőtlenítve nem lesz. 9. utcák, közterek — különösen azok, melyekben nagy a forgalom — naponként a hajnali órákban söpörtetendők, úgy a fedett mint a nyitott csatornák kitisztítandók, állandóan tisztántartandók és naponként fertőtlenítendők. 10. A közegészségügyi bizottság haladéktalanul összehívandó. — Ez időközben már meg is történt, amennyiben a bizottság aug. 31-én dr. Schreyer Lajos előnölkta alatt ülést tartott, melyen több új határozatot hozott, mely által a bizottság javaslatainak néhány már elindítottak is tekinthető. A közegészségügyi bizottság ugyanezen ülésében járvány-orvosul dr. Stolzer Henriket választotta meg. — A járáson ak javasolt intézkedések közt a „tiszt és egészséges víz előteremtése” ajánlatunkra nem látjuk felvéve; valószínű, hogy ez olyan magától értendő dolognak tartottó a bizottság által, hogy ezt külön felemlíteni teljesen feleslegesnek tartotta.

— **Katonavilág.** A múlt hó 26-án Nagykanizsára érkezett 29 és 70 ik cs. és kir. gyalogezred hétfőn reggelig maradt városunkban. Szombaton és vasárnap déután az ezredének a főtéren tényleg kedveskedett, mindkét este pedig hangverseny volt a „Korona” szállodában. Hétfőn hajnalban Iharos felé vonult a két ezred és az onnét jövő 16. és 78. cs. és kir. gyalogezreddel találkozással ezel csatorozott. A 29. és 70-ik gyalogezred hétfőn reggel minden pihenés nélkül tovább vonult Zala Egerszeg felé, a 16. és 78-ik gyalogezred pedig, mely a déli órákban érkezett városunkba, itt lett elszállásolva és itt tartott kedden reggelig pihenőt. A 16-ik gyalogezred zenekara hétfőn déután szintén tényleg kedveskedett. Az átvonuló katonaság: ennek tisztikara és legénysége egyaránt, városunkban igen jól érezte magát. A városi hatóság és lakosság minden lehető elkövetett, hogy megmutasson, miszerint szívesen látja a hadiakat városunkban, mely tanúsított előzékenység a katonai körökre igen kellemesen hatott. Habiger lovag hadosztály-parancsnok altábornagy megbízásából kedden ennek segédtestje tisztelget *Lengyel Lajos főjegyző* né, mint helyettes polgármesternél és a hatóságoknak valamint a lakosoknak az átvonult ezredet nevében a kiünfőtő rokonszenves fogadtatásért köszönetet mondott. — *Kedden* éjjeli vonattal indultak honvédeink *Kibacsár* Győző ezredparancsnokkal az itteni állomásról a hadgyakorlatra. A honvéd-tisztikar rendkívül barátságos viszonyban állván a polgársággal, számot tevő része társadalmunknak, miért is óhajtjuk, hogy a derék tisztikar jól megtett munka után, a legénységgel egyetemben dicsőretekkel és elismeréssel elhalmozva térjen vissza körünkbe. — *Kedd éjeltől* — szerda éjeltől tehát 12 óran belül nem kevesebb mi 19 katonaszál-

lító vonat érintette a kanizsai állomást. Szerda d. e. a 3-ik honvédhuzardandár vonult be városunkba, mely legénységének legnagyobb része Kanizsán van beszállásolva, de a tiszték majdnem mindnyájan N.-Kanizsán vannak, vagy legalább 1-2 órai mulatozásra ide jönnek. A főszállás: gróf Schlippenbach István ezredes dandárának lakása, az „Arany Sarcvas” szállodában van és ezt a kötségek beállítására a városi jelzőlámpácska mutatja. A főszállás külön társadalmi huzallal van a többi vidéki állomásokkal, hol a huzarok gyakorlatait tartja, összekötve. A huzarok a hét végével befejezik Kanizsa környékén tartandó gyakorlatukat és elindulnak Kőszegre. — Pénteken hátszerednek a cs. és kir. 48-ik gyalogezred 17 tisztje 64 altiszttel hazra jött, — 1100 ide bevontul rezervistáját néhány napon át itten begyakorlandó, elviek a hadgyakorlatokra menő ezredtörzshöz.

— **A megrövidített kincstár.** Nem hiszünk, hogy a magas kincstár még valaha oly módon megrövidített volna, mint a napokban. Egy somogyi kereskedő, ki a déli vasut egyik állomása közelében birt. üzlettel, áttele ezt Kanizsára. A künnlevő követeléseit közt egy vasuti ór is szerepelt 2 forinttal. A kereskedő felszólította adóssát és kisösszeg posta-utvány útján való kiegyenlítésére és tényleg a pénz másnap meg is érkezett, de nem postautalvány útján, — hanem megtakarítandó az 5 *mond* öt krajcár postailletéket az ór szabadjegygyel beküldte 14 éves fiát Kanizsára, — kinek absolut nem volt más dolga, mint a két forintot leteszni és a legközelebbi vonattal, mely azonban csak 10 órai várakozás után indul, ismét hazatérni. A fiu pontosan eljárt a megbízatásban. Reggel 4 óra 10 perckor megérkezett; 6 órakor már lefizette a két forintot, és hogy el ne késlel a vonatról, — azonnal visszatért az állomásra. Itt várakozott délután 2 óráig, felült a vonatra és további két óra múlva szerencsésen hazaérkezett. A tartozás kiegyenlítésére 14 órai idő fordítottat, de az öt krajcárnyi postailleték: *meg volt takarítva.*

— **Balaton-i gőzhajózás.** A balatonfüredi termény-kiallítás könnyebb meglátogathatóság céljából és a balatonvidéki közönség érdekében a Sztótkról — Keszthelyre és vissza közeledő hajóáratok, melyek különben a menetrend szerint szeptember 1-én megszűnőnek a kiallítás befejeztéig változatlanul megmaradnak.

— **Vissza.** A katonai hatóságok levelezései főleg ezen felszó alatt élénken foglalkoztatták a napjaink Magyar hatóságok elintézetlenül visszaküldtek német átiratokat, vagy csak a későbbi belügyminiszteri rendelet folyán muzájból intették el azeket. Hogy a hadügyminiszteriumban kellő tisztelettel viseltetnek a magyar szó iránt, élénken bizonyítja azon eset, hogy egy helybeli ügyvéd magyar megkeresést intézett házassági ügyben — a közös hadügyminiszteriumhoz és az elintézés 10 nap alatt itt volt és még hozzá magyar nyelven szerkesztve.

— Nagyon értem az ön okoskodását uram, felelek én vissza neki, de én Önnek ajándékozom ezt a bundát, ha az én ajdott jó feleségemnek véleményét megváltoztatni képes. Oly okosnak tudom őt, hogy nem tartom lehetetlennek, hogy az időjárásra vonatkozólag is igazra lesz, mert neki mindig igazra van, már én meggyőződtem róla.

— **Tartsa meg önt az Urísten,** fordul hozzám a harmadik, az Ön hitében uram! Rendületlen meggyőződése, és férfias akarata minden tisztelet érdemel. Nem is fogjuk önt ebben habortgatni.

— **No** ime, ezt az erkölcsi győzelmet is a bundának köszönhetem.

— **Ezentul** utazásom valószínűsége kétségbe volt a bunda dacára, mely egy egész ülést elfoglalt, a melyert jog szerint menedéjket kellett volna fizetnem. **De nem szóltam** erről a conductornak semmit, habha csakugyan valami álcája támad.

— **Érdekes beszélgetés** között értük el B. Szt.-Györgyöt. Beszélünk minden akur kérdésről, még az időjárásról is, a mely azon témák közé tartozik, melyek régekk már ugyan, — de mégis mindig újak maradnak.

— **Mily nagy volt öröömöm,** mikor útársaim is kiszálottak és azt hallom illők, hogy ők is Badacsonyba blyekeznek.

— **No** — gondolám — **juvetelünk** valószínűsége orronként fog elődőzni. Négy vendég egyzserre,

Ez csak nagyon biztató. Vártuk telát, míg a „helyi érdek” Keszthelyre szállit bennünket. Minthogy az előbbi vonat késést néhány percet, persze, hogy ennek is kesnie kellett, és műszóva élve, ez a folytonosság hiány. Majdnem azt eredményezte, hogy a Badacsonyba menő hajó hagyott bennünket — nem a faképnél ugyan, hanem a kikötőben. Ez pedig különösen reám nézve lett volna nagyon rossz, és nagyon kellemetlen. Meri Keszthelyre érve, az engem csupa felebaráti szereiéből ott váró jóbarát, háromszor összecsapta kezét, mikor a bundamat meglátta, a mivel egy gyerek azt el nem bírta volna (kocsin már nem lehetett volna a kikötőhöz érni) ketten ragadtak meg, s ugy epíelték maguk után. Az egész társaság mód nélkül ki- és elfáradva érkezett még elég jókor a hajóra, a melynek fedelzeten, akkor már 3 hölgy, a ki Fűredre igyekezett, várta az elindulást, ez a 3 hölgy úgy felületen számítás szerint legalább 270 kilót nyomott, mikor ezek a bundákat megláták, elfordultak, a a Balaton széles tükörét nézték; reám nem mertek tekinteni, bizonyosan a francia igazságra gondoltak: *cherchez la femme.*

— **Ez a két órai halálom** ut pedig a legszemélyesebb volt, a mit csak gondolni lehetett. Tengeri helységétől nem féltém, már azért sem, mert nem egy vihart értem én életemben, ha nem is a Balatonon, de az élet tengerén; a így szüntelen csak a hajó oldalához csapkodó hullámokat nézegettem, a szakal a csillogó habokat,

melyekben a nap sugarai fűrdöttek. Szép ez a Balaton és vidéke. Elgondoltam, hogyha a kulturgyűlés 30 év előtti kezdte volna el itt regenerálto munkáját, és nem akkor, mikor a floxera kiveri, kihajlja a gazdákat a házukból, milyen volna már ez a Balaton partja. De Pató Pálók vagyunk, ráérünk mi mindenre a mikor belekapunk valamibe, rendszeren már késő. — Es sokszor nem is elől kezdjük, hanem hátul, mint az a derék, szellemes budapesti különc ember, a ki ebédjét a fekete kávéval kezdte, aztán jött a kukorica, aztán a tészta, aztán a hus meg a főzelék, végül a leves. Sokszor így is lehet táplálkozni, sokszor mégis jobb a bevelt szokás. — Nézegettük a gyönyörű vidéket, s elképzeljük, hogy egy varázsvessző mit volna képes ebből teremteni rövid idő alatt, s hogy nemcsak utódaink, de mi is élvezhetnők már azt, a mit emberi szellem és munka teremthetnek, mikor a természet dús adománya alapként már itt van.

— **A sok szép költői gondolat** majdnem elfeledtette velem a prózai váit — az én bundamát, ha a hajó a badacsonyi kikötőben meg nem áll, a nekem ki nem kell szállanom. De itt már minden vesszedelem nélkül történt meg minden, mert a vendégemben tart karokkal fogadtak engem is. Hogy mi történt aztán, azt máskor fogom elmondani.

Törvéneti hangverseny. A szeptember 1-én megtartott törvéneti hangverseny — mit a nálalatt konstataitunk — nem bírt városunkban olyan érdeklődést kelteni, mint az itt járt cirkus produkció. Midőn végig néstünk a Polgári Egyet nagy termében összegyűlt közönségen, szinte csodálkoztunk azon, hogy városunkban csupán ennyien vannak, kik a magyar zene örömeit és érdekei részéül megismerkedni óhajtottak. Lásd ita polgárlásaink a családjai, melyek különben rendez látogatói a hangversenyeknek, ezenestén távoztattuk tündöklőket és szintén hajtandók vagyunk hinni, hogy azért megértik látol, mert az előrendű ügyletek nem kerültek a szokásos 3 forintba, hanem csak 1 ényyibe. A törve a hangverseny művészi részére élvezettel hallgatta a közönség elmult szavakok kesergő dalait, melyek legtöbbször ismeretlen hangzattak akár előzővel, akár a tárgyalt művészt vagy zongora osengő hangján jutottak (ü-einkhez. Veress Sándor op. enekes hatalmas hangjait leginkább a „kuruc da” — a II. József idejéből keletkezett „Sztirikus da” előadásánál érvenyeztette és mindkettőt meg is kellett újrajznia. Általában a hangverseny legkimagaslóbb részei képe-ék a Veress által előadott dalok. Bartók Matild és Turnay Leona enekesnők csak gyenge hangnnyal tudtak felkeltetni, de mely éppen elég-egyes arra, hogy a panaszos enekok, kelte-precizitással előadva, hatást keltenek. Káldy Gy. és Kútfay Izabella zenemesterek művészi zongorajátéka országoserte ismeretes, — tehát felmentve vagyunk, erről bírálatt mondani. Maier Adolf a m. kir. opera zenekarának tagja, a tárogató melábus hangjait zengte a Rakoczy nótát, — melyből a világhírű Rakoczy induló keletkezett és a művészi előadásért jól megérdemelt dírt kap-ban részesült, melyben különben éppen en-tén nem volt hiány. — A művésztársaság Kanizsán lejeste be ez évi körútját és innét Budapestre tért vissza.

Tűzek a vidéken. Mura Keresztúron aug. 21-én Dezszyek Balásánál tűz ütött ki, mely azonban a tűzoltóság gyors megjelenése és segédkezése folytán csakhamar lokalizálva volt. Elégelt: egy pajta, istálló, öt, két malac és sok szárnyas. — Galambokon aug. 23-án Boda János istállója gyuladt ki; a tűz elhamvasztott két lak-házat és néhány melléképületet.

Egy leltárt nagyság. A Nagy- és Kis-Kanizsa közt levő és már évek óta szünetelő gómszlov 30 m. magas kéménye a hó 1-én d. u. ismét életelt adott magáról. Örültek a tűzfelhők szelltek feléle, mi azonban nem a megújuló életet jelte, hanem a megromlott és hűdőtől volt. Morandini Román építőmester ezen óriás ké-ményt mesterségesen kívánván lehordatni, a talapat egy részét kiemeltette, belüli pedig föl-ti tűzfut, forgácsot és biztonsági oszlopokat rakatott le, melyek föl hordó petróleummal le-öntve, a mintegy 45 perc alatt teljesen leégtek miáltal a nagy építmény slajphán megingava szépen meghajolva a tiszteletre megjelent nagy közönség előtt ledőlt, — mi rendkívüli érdekes látványt nyújtott, melynek előidézéséért Morandini az egybegyűlték zúsan megjeleneztek.

Cukorgyár Nagy Kanizsán. Kopyly Géza, a hatvani cukorgyár igazgatója innét városunkban tartózkodik, hogy a környék gazdasági és vízrajzi viszonyait egy Nagy-Kanizsa vidéken felállítandó cukorgyár érdekében tanulmányozza. Hogy a gyárat N. Kanizsán építik-e fel vagy sem az attól függ, hogy a 3 ik kanális ad-e naponta 100.000 hektól vizet vagy sem. Franz L. az elektromos világítás vállalkozója által ez irány-ban folytatott vizsgálatok azt intették fel, hogy a harmadik kanális képes naponta 200.000 hl vizet adni. Ha tehát ezen vízmennyiség a cukorgyár üzemére lesz fordítható, kétségtelen, hogy egy két év múlva Nagy- és Kis-Kanizsa közötti mezőnövény egy hatalmas cukorgyár fou felemelkedni. Ha a harmadik kanális vízmennyi-sége kevesebb bizonyulna, akkor a gyár Mura-Keresztúr vidéken építetik fel.

Déli vasút. Szeptember hó 7-én kisasszony bűnepsé alkalmából Budapest, Bécs, Fiume, Triest és Velencébe rendkívül marakált árú menetérték jegyek adatnak ki. Nagy Kanizsáról indul a vonat Budapestre szeptember 6-án éjjel 12 óra 33 perckor. A jegy ára menet és jöveletét I. oszt. 11 frt 60 kr. — II. oszt. 8 frt 80 kr. — III. oszt. 5 frt 80 kr. — Bécsbe indul: szeptem-bér 6-án éjjel 12 óra 45 perckor. — Jegyárak I. oszt. 12 frt 60 kr. — II. oszt. 9 frt 45 kr. — III. oszt. 6 frt 80 kr. — Fiuméba vagy Triestbe

penteken reggel 5 óra 7 perckor. — Jegyárak: I. oszt. 19 frt 20 kr. — II. oszt. 13 frt 70 kr. — III. oszt. 9 frt 60 kr. Cormonába (Velencé) szombaton reggel 5 óra 7 perckor. Jegyárak Cormonába: I. oszt. 23 frt — II. oszt. 16 frt 30 kr. — III. oszt. 11 frt 50 kr. — Cormonából Velencébe és vissza szöb-öt perckor. — I. oszt. 26 06, frank. II. oszt. 18 25, frank. III. oszt. 14 20 frank. — A jegyek 14 napig érvényesek. — A vonat ér-kezik: Budapestra reggel 6 óra 48 p. — Bécsbe reggel 9 órakor; Fiuméba éjjel 12 óra 21 perckor, Triestbe este 6 óra 13 p. — Velencébe este 10 óra 55 perckor.

Telefoniádák.

Összintéség.

Egy görömbaságúiról általánosán ismert földes ur jó-zagborendező-ét mutatta be egy vendégének, s a midőn éppen egy istálló ajtaja elé érnek, a vendég csupa előzékeny-ségből a földesurat akarja az istállóba bocsátatni.

A földesur előrelátva vendégét, azt mondja: „Oh kérem, én itthon vagyok!”

Eskü.

Egy lókupec lovat árul a vásárlásba s egy vevő már erősen alkuszik rája. A vevő azt mondja: „Becsap ked-ed engem komám, hisz magának ez a ló nincs többé kétszáz forintjánát.”

„Es-tiszom a becületemre, hogy 250 forint-tomba van”, — mondja a lókupec, s erre a nyo-más bizonyítékra felültek. — S a lókupec nem is esküdött hamisan, mert előtte való nap a lóva 50 frt kárt tett a fazekas edényeibe.

Telefonos.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Felső bíróságoktól leérkeztek.

Lopás vétségével vádolt Bor János elleni büny-gy a kir. táblától helybenhagyó végzéssel.

Harcos eskü büntetével vádolt Borsos Péter elleni bünygy a kir. táblától megvált. végzéssel.

Csás büntetével terhelt Horváth Iván elleni bünygy a kir. táblától helybenhagyó végzéssel.

Hencz Antal teperesnek — Nagy Kanizsa r. tanácsu város alperes ellen 7761 frt 24 kr. tőke-s jár. bíránt pere a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Járásbírószákhöz leérkezett ítéletek.

Steiner Ignácnak — Schwarz Mária elleni perében a pécsi kir. ítéletáblától az első bírósági ítélet helybenhagyva.

Rajkó József és társainak — Vas Péter és társai elleni perében az első bírósági íte. meg-valtoztatva.

CSARNOK
AZ ÓRA.

— Monolog —
Írta: Ulrich Nándor.

Színhely: egy fiatal ember dolgozó szobája.

Nándor, gyorsan berohan

Hah! végre itthon vagyok. Ez volt futás... leghevesebb futás az ötlet rókatancában. Ugy kifaradtam, hogy szinte pihákolni sem tudok. De csoda az talap?... Rohanok, mintha meg akar-nék frölni... vagy tán már meg is örültem... Számot kell vetnem magamról; mert azt mond-ják, hogy a szerelmesek hamar megörülnek... Hah! ha én is megörülök... má világ lenne akkor azonnal... De mit beszéltek... annyira belekeveredik az agyam a sok gondolat rengeteg labirintjába, hogy már Ariadne fonalaért kell folyamodnom... Csak megzavanna (az én Ariad-ném)... Igas, még azt sem mondtam meg, ki az én Ariad-ném... pedig árdakes csak ez... tudni-llek rá nézve... meri szeretom... sült... nem... a felálló hajam leghegyéig. (Falórájára tekint.) Hah! megből bennem a vér!... Háromnegyed-nyolcra s én még sem sígtok... Sissal! sissal!... szerencsétlen szerelmes, mert eikénel... Pedig mi lenne akkor!... Holdogtalanra lennék téve

egy hosszú nyári napra... Igen, holdogtalanra, mert nem látám meg kedvesemet.

Szerelmem és a reggeli nyolc óra, a legzoro-sabb barátságban vannak egymással... (Irósz-talathoz át, leoldópapírt és tollat vesz elő.)

Miért?... Ezért... (Az óráét nézi.) Háromnegyed nyolcra, még el-kéazul a levél... (Hátradul széklében. Czigárettet vesz ki tárcájá-ból és jótöltni kezd.)

Kedvesem postáskiszasszony lett... punctum!... De még sem... ez a fő... Reggel nyolc előtt fel-öltözöm és rohanok a posta felé, mintha rop-pant sürgős levelem volna, melyet a postáskez-renybá csakis nyolc órakor volna szabad bedob-nom. És miért teszem mind e t?... Miért...? Ezért!... Mikor a nagy torony harangja nyolcat kondul, kedvesem laká-ának ajtaja megnyílik és kilép abból egy ragyogó kékszemű barna haja, karcu, csinos lányka és az eikénel át szerény léptekkel közeledik a posta felé. Éa akkor ren-desen ot termek, nyugol köszönök, mint portá-sunk hó végén és azután... megszólítottam?... nem... elmegyek... Éz az én szerelmi vallomá-som; szökel betőfőtem hivatazomat egy egész napra. Szerelmi-vallomásul még Sanyaru Ven-dének is kevés volna bár... Kedvesemet szílei, mint remélték őzik a csak mikor a postára megy, vehet szabad lélekzetet. De mi azért értjük tan egymást. Én köszönök... Ó réam kacint (!)... és punctum... Igen, ideis már, hogy punctum legyen... (Az órára tekint.) háromnegyed nyolc... De lassan múlik az idő, ha nagyon várunk vala-mire!...

(Sietve keresi tollát.) Csak kész volna már a le-vél... — Ne higgye tán senki, hogy szerelmes levélről beszélek... Egyszer írtam... az sem ke-rült kedvesem kezébe, pedig nagy betűkkel volt rajta / SAJÁT KEZÉBE!... Ép akkor ismer-kelem meg kedvesemmel, mint rendezen ismer-kezik az első mulatságon. Már akkor megtetszett, mikor karcu derekát ölelve, arcat felem fordítá,..... szemel úgy ragyogtak mint kőris bogarak nyári óráén; barna haja a heves táncban leomlott hó-féher nyakán s az esteli légy szellő sutogott vele... tán szerelmi nem tudtam öt soha. Pedig egy éve már annak..... De jaj..... a levél még most sem kész, pedig ma pénz kérek benne... (A falórára tekint.)

Háromnegyed nyolc... még rátrünk... (Kivülről az óra ütése hallatszik.)

Mi ez? már nyolc óra?... (Figyelemmel olvassa az ütéseket.)

Egy... kető... öt... hat... hét... nyolc... ki-lenc... Jaj! kilenc óra!?! Végem van!... (A falórára tekint.) Hisz ez a t!... így járunk, ha zselóránk is grammatikai letekre jár.

Felolós szerkesztő:
Dr. LŐKE ENIL
Laptulajdonos és kiadó:
Fischer Fülöp.

Vasuti menetrend
Kanizsa állomás.

Irány	Indulás				Erkezés			
	Kanizsáról				Kanizsára			
Fragsdól	vozt	óra	perc	vozt	óra	perc	vozt	
	Fragsdól	sz. v.	5	07	regg.	sz. v.	5	33
sz. v.		2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
sz. v.		12	20	éjjel	sz. v.	11	22	éjjel
Bécs	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	sz. v.	2	20	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
	sz. v.	5	15	d. u.	sz. v.	8	04	regg.
Bécs	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	10	15	este
	sz. v.	5	47	regg.	sz. v.	4	10	regg.
	v. v.	6	30	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
Budapest	sz. v.	2	—	d. u.	sz. v.	10	25	este
	sz. v.	12	34	éjjel	sz. v.	12	10	éjjel
	sz. v.	4	57	regg.	sz. v.	1	26	d. u.
Barcs	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	34	éjjel

Nyilttér.*)

Egész súlyom, mintácsi Fomardokot (mintegy 400 különböző fajban) méterenként 85 krtól 3 ft 65 krig — valamint fekete, fehér s színes súlymértékek 45 krtól 11 ft 65 krig szállít — sima, kocskás, csikós, virágos, damaszkot mindöghen (mintegy 240féle diszpozitio és 3000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér- és vámmentesen **Honnberg G.** (ca. kir. udvari szállító) **selyemgyára Sároshabony** Minták postafordulával küldetnek. — Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bányag ragasztandó. (37)

Nyilatkozat! (440)

Alulírottak ezennel kijelentjük, hogy **dr. Kreisler József** és **dr. Rothschild Samu** urak közötti lenn-forgotti becsületbeli ügy, lovagias uton elintéztett. Nagy Kanizsán, 1893. szeptember 1-én.
Rapoch Gyula Dr. **Bereczky Viktor**
Dr. Schwarz Adolf, **Brückler István,**
mint **dr. Rothschild Samu** mint **dr. Kreisler József** ur megbízottai, ur megbízottai.

Minden ember részére

FONTOS

ÚJ TALÁL MÁNY!

Kétségtelenül az angol általános folttisztító szappan a „**rózsával.**“

Használatban a világ legjobb és legelőcsőbb:

folttisztító szere,

s ajánlom, hogy egy hában sem hiányozzék. E folttisztító-szer előnye a többi hasonló gyártmány fölé, hogy még kocsikenőcs-kátrány-, olajfoltok és izadmány-foltokat, — általában minden foltot, — eltávolít annélkül, hogy az szőnyeg nap-mulva ismét látható volna.

Dé rendkívül olcsó ára is (**20 kr. árbja**) bizonyára mindenkit arra fog indítani, hogy e szerrel ruháit, szőnyegeit, butorszőveit stb. hosszú ideig tiszta és használható állapotban tartsa. (439)

Kapható: minden ismertebb fűszer, rövidáru és vegyes-kereskedésben. — Nagy-Kanizsán: **Fesselhofer József** és **Kreiner Gyula** uraknál. **Cskatornyán:** **Strahia Istv.** és **Heinrich Miksa** uraknál. — **Kapuvárott:** **Pollák József** urnál.

A kőszegi Királyünnepélyek

alkalmából kiválóan fényes bevonulások lesznek a **hó 16-án,** és **17-én.** **Ó Felsége és jejedelmi vendégei elutasása a hó 21-én.**

Diszes Tribünökről

Főtérre, Körúton és Császár utcában.
Helyárak: 5, 3, 2 és 1 frt az összes ünnepélyekre!
Megrendelések a pénz beküldésével **Kőszegi József** könyvkereskedéshez küldendők.

Kőszegi József, Müller Ede és Paller András vállalkozók. 441 1-2

Ezennel értesítem a t. c. helybeli és vidéki szülőket, miszerint az **inkolácv kezdéssel**
zongora-tanfolyamot
nyitok, általánosan elismert kintű műdszerem által a növendékek alapos s gyors előmenetelt képesek felmutatni.
Beiratásokat lakásomon szeptember hó 1-15-ig eszközölk.

Tisztelettel:
Bisitzky Miksa,
zongoratanár Nagy-Kanizsán.
Lakás: Fő-utca, Ollop-féle ház.

Egy ház eladó!

A fő-utcán levő **13-ik** számu: **Ujváry-féle ház** szabad kézből eladó!

Bővebbet **Ujváry Gézánál,** **Teleky-utca.** 427 3-3

HIRDETÉSEK

Keil Alajos-féle Padlózat-fénymáz

(GLASUR)

legkitűnőbb mázólo szer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 1 frt 35 krajczár. — Egy kis palack ára: 68 krajczár.

Viaszk-kenőcs

legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára. — Egy kőcsög ára 60 krajczár, mindenkor kapható: 423 3-8

Fesselhofer Józsefnél Nagy-Kanizsán.

Magyar, német, francia és angol képekkel ékített	Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent kötött és kötetlen könyveknek legdúsabban felszerelt raktárát.	Utazási kézi könyvek, atlaszok, földabroszok, tervezők, föld- és éggömbök.
Műnkák Kő, acél- s réznyomatú díszművek.	Alólról könyvkereskedés bármely szerző által írott, bárhol megjelent és hirdetett könyveknek leggyorsabb és árfelemlés nélküli megszerzéséről gondoskodik.	Írta- és írástáji könyvek egyszerűen és legkevesebben kőve a leggyorsabb választékban.
Magyar, német, francia és angol remekírók művei.	Az irodalmi termékeket illetőleg a legbiztosabb készséggel nyújtatik felvilágosítás.	Iskola-könyvek s rajzok női munkákhoz.
Magyar iratok, képek, könyvek minden kor és nem számára.	ALAPITTATOTT 1850. ÉVBEN.	Iskola-könyvek s rajzok női munkákhoz.
minden nyelven, a legdúsabb választékban.	FISCHEL FÜLÖP KÖNYVKERESKEDÉSE, KÖNYVKIADÓ-HIVATALA, PAPIR- ÉS IRÓSZERRAKTÁRA NAGY-KANIZSÁN.	Iskola-könyvek s rajzok női munkákhoz.
Szótlárak. Iskolai és oktatási könyvek minden nyelven.	Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés raktárában megtekintés végett készen állanak, a kívánatra gondosabb megvizsgálhatóság végett legnagyobb készséggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.	Előfizetés elfogadjatik minden bel- és külföldi folyó-iratok, napi s divatlapokra, a szállítás mind helyben, mind vidékre a leggyorsabb eszközlettel.
Népies naptárak, almanachok, zsebkönyvek.	Videkről érkező megbízások kellő készséggel és gyorsasággal teljesítetnek.	A „ZALA” politikai hetilap kiadóhivatala.
	Irodalmi közönyök és jelentések legyon szolgáltatnak ki a könyvkereskedés által.	

Hirdetések

felvételnek
Fischel Fülöp könyvkereskedésében
Nagy Kanizsán.

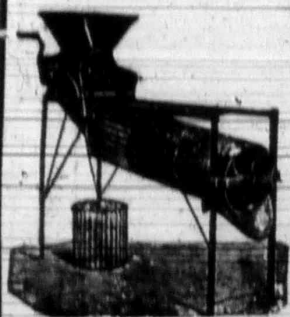

Nélküldözhetlen minden háztartásban
a Kathreiner-féle Kneipp malata kávé

261 — rendszer kávé isével. — 52—
Azon elérhetetlen előnyt nyújtja, hogy a pót-kávé mellőzhető, valamint az ártalmas tiszta kávé használatát pótolja; a malata kávéval **isletesebb,** **egészségesebb és isletesebb** kávé készíthető. — Felülmulthatlan mint pótlék a kávéhoz.
Igen ajánlható nőknek, gyermekek és betegeknek.
Itázasoktól óvakodjunk!
Mindenkül kapható. 1/2 kilo 25 kr.

* Az a sorozatban közzétettéket nem vállal magára felelősséget.

Gutjahr és Müller

malomépítész, gépgyár és vasöntőde
BUDAPESTEN; Gyár: V. külső váci ut 70. szám.

TRIEUR és lyukasztó osztály.

Ajánljuk az általunk gyártott és több mint 20.000 példányban elterjedt:
 Trieurek: a konkoly és búkkönynek a buza árpa vagy rozs közeli kiválasztására.
 Trieurek: a zabnak a buza közeli kiválasztására.
 Buza és árpaosztályozó gép: a mely a magvakat nagyságuk szerint osztályozza, nagy választékban készírt olcsó arakon. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek!
 Ismét eladók megfelelő kedvezményben részesülnek. — Gyártunk továbbá: gőzgépeket, vízikerekeket, teljes malomrendezéseket, mű- és sima őrlésű malmok részére; továbbá szerazámgepeket a vas- és ércok megdolgozására.
 432 3-6.

Megjelent:

PROMMER A. HERRMAN utóda

mag- és növénykereskedésének

Főszéklet: **BUDAPEST,** Előszéklet: V., Tükör-utca 5. VI., Andrásy ut 1.

őszi árjegyzéke

virághagymákról 420 4-4

és ősszel vetendő magvakról.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Modlingi Czipőgyár Raktára

Nagy-Kanizsán, [Városház-utca.]

Az iskolai idény a kalmából dús választéku 437 2-2

férfi- női- és gyermek-czipő-készítményeit leg- o- esőbb szabott gyári ára- kon a n. é. közönség be- cses figyelmébe ajánlja.

Legyünk elővigyázatosak a

"ZACHERLIN" vásárlásánál.

(Ezen meglepő hatású szer minden bogár ellen hatható.)

Vevő: „Miert ad Ön nyitottirovarport? hisz „Zacherlin“ kértem... és tudva levő ez csakis: üvegekben kapható! — Nyitott rovarport nem fogadok el... miután határozottan tudom, hogy utá- zatok léteznek... melyekkel csak visszavétel történik, ké- rek azért egy lepecsételt üveget „ZACHERLIN“ felíratl! — vagy adja a pénzem vissza. Tévútra nem vezetitem magam

- Ára: 15 kr., 30 kr., 50 kr és 1 Irt. — **Kapható:**
- Nagy-Kanizsán:** Marion és Huber, Fesselhofer József, Strém és Klein, Pretzlmayer és Deutsch, ifj. Rosenberg Miksa, Schwartz és Tauber, Nea és Klein, Armuth Nánán, ifj. Fischer Ferencz,
  - Zala-Egeresen:** Kreisler Géza, Schwarzbéla, Rosenfeld Adolf és Fia, Meszthelyen: Laskay Ernő, Wunsch Ferencz, Oszmán Pál, Marton Mór, Agoston Zsigmond, Schleißer A.
  - Csáktornyán:** Sirahia Testvérek, Graner, Heinrich Miksa, özv. Göncz L. győgsz.
  - Csongrád:** Fried Albei,

ZALA

Szerkesztőség:

F. A. T. O. S. A. Oláh-bár.

Ida intéseendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Harmantelen levelek csak ismert kerekével fogadtatnak el.

Késiratok nem küldetnek vissza.

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai lakareképenztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a tetenyi lakareképenztár hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:

Városház-épület *Fischel Fülöp* könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre 10 korona (5 frt.)
Félévre 5 korona (2.50)
Negyedévre 2 korona 50 fillér (1.25)

Hirdetések jutányosan számíttatnak

Nyitotté petitsora 10 kr.

Előfizések, valamint a hirdetésekre vonatkozó *Fischel Fülöp* könyvkereskedésbe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

A sablon.

(II.) Lapunk előbbi számában az iskola-év kezdete alkalmából tantályunk állam-és társadalom politikai oktatásról elmélkedtünk. Ez azonban csak az egyik sarok, a melyen köznevelődésünk nemzeti fejlődése megfordul; nem kevésbé fontos azonban ennek másik sarka, a szellem-erkölcsi oldal, a melyet ez alkalommal tesszük rövid elmélkedésünk tárgyává.

Szinte közhelylyé vált már mai nap a tantály intensív fejlesztéséről szólni. Ez a jelző; ezt hangsúlyozzák közel távol, ennek az érdekében irnak és polemizálnak, azt követelik. A tantály intensív fejlesztése képezi közoktatási kormányunk törekvését, és programját gróf Csáky Albinnak, a ki hamar felfedezte oktatástalyunk egyik sarkalatos hibáját, melynek büneért még az unokáknak is szenvedniök kell, a ki melegen óhajtja, hogy az iskolák szellemi és erkölcsi nivója emelkedjék az összes tényezők lelkiismeretes és buzgó közreműködésével. Ez a törekvés annál helyesebb mert az oktatás és nevelés szellem-erkölcsi eredménye e nélkül jámbor óhajtás marad.

Megvalósulása a törekvésnek pedig annál kívánatosabb, mert amaz eredmény nélkül

a tanítás pusztá közlés, ismeretek száraz gyűjtése, a jellem és intellectualitás kívánatos fejlesztése nélkül.

Nem mondható, hogy tantályunk az intensív fejlesztés tekintetében az utolsó években előbbre ne haladt volna, de mégis vannak még iskolák, ahol a szellem-erő magolás az értelem és jellem fejlesztő tanítás és nevelés rovására nagyon is dominál. Az ilyen tudás holt tőke, melynek semmi haszna sincs. Az előbbi közoktatási miniszternek Trefort Agostonnak mondása volt, hogy az iskolázott embernek műveltebbnek is, jobbnak és erkölcsösebbnek is kell lennie.

De hol az iskolának a hatása, a hol ezek helyett durvaságot, tudatlanságot, erkölcsitelenséget látunk. Nincs. Mert az olyan iskolában nincs meg az a közszellem, a mely egyszersmind jótékony betolyással legyen a jellem kialakulására. A hol iskolai szellem nincs, mely az egészet jótékonyan áthatja, ott az iskolának nevelő hatása is a minimumra redukálódik. Tesszi ezt részben az egyöntetű működés hiánya, másrészt a tanítási sablon, mely megöli annak a jótékony szellemnek, mely kell, hogy egy iskolai intézményt áthatson. Az ilyen iskola még nem érte el azt a fokot, mely

látható eredményeket produkál. Pedig erre kell az iskolának törekednie, keresnie — ha nincsenek meg — az ahhoz vezető eszközöket, a ha ez eszközök megvannak, biztosítani kell az eredményt nemzeti köznevelődésünk intensív haladásának, jobb irányu fejlődésének javára.

Számítanunk kell iskoláinkból azt a sablont, mely az eredményt mindig kétségessé fogja tenni. Nem szabad uniformizálni ott, a hol individualizálni kellene, mert az gátot vet a szellem egyéni, szabadabb fejlődésének. A mechanizmus megöli az ember szellemi tehetségének hajlama szerinti fejlődését, s oly nyitgbe szorítja a teljességét, mely majdan az összeségnek kárára van.

Célszerű és észszerű eljárás által elő kell mozdítani a szellemi tehetség szárnyainak növelését, az ellenkező eljárás rideggé unottá teszi az iskolai életet. Nem fejlődhetik itt iskolai szellem, s az iskolai évek nyomot nem hagyva repülnek el a gyermek fejtől s mikor ez az iskolából kikérül, hiányos intelligenciája, az elhanyagolt értelemfejlesztés nem igen árulják el, hogy az egyén éveken át iskolai oktatásban, nevelésben résztett.

A szellem fejlesztése helyett magolás, egy csomó ismeret, mely megterheli a nő-

A „ZALA” tárcája.

Az apaca.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

A kiskomáromi intelligencia körében nem leplezhető nagy kedélytorongást idézett elő a hír, hogy a katonai hadgyakorlatok alkalmával a 4. k. huszár század 3. k. százada néhány hétig Kis Komáromban fog állomásozni. A mamák lelki állapottá ugy jelölték, hogy általános mosolygás; a lányoké, hogy: taps és általános teteszen nyilvánítások; a papáké, hogy: zaj, morgás érthetetlen megjegyzések.

Híába; a huszarak még maig is megmaradtak nagy hódítóknak, akik legfőlegb a véres háborúkban vesztettek stratégiai jelentőségükből más egyebütt most is veszedelmes ellenségek. Így tehát nem lehet csodálni, hogy a férfiaknak örege, ifja egyformán görbe szemmel szokta lögdgni a dalítás, gúnyosul huzár tisztákat. A mamák és leányok általános derültsége rendszeren a férfiak redőz homlokának felhőin szokott megtörni huszár-szállásolása alkalmával.

Egészen így történt Kis Komáromban is. Csapán Haday papa volt kivétel a becces család-ával. Haday papa tudniük egyet vont a válán és azt mondta, hogy ő nem bánja, ha az egész házat megrekják is huszár-tisztekkel; a s ő felesége azért csak olyan buzgón fogja tovább is olvasni a szentek életét, a lányom meg éppen

olyan rendületlenül fog ragaszkodni elhatározásához, hogy apaca lesz.

Haday papának a lánya: a gyönyörű szép 17 éves Irénke ugyanis akkor jött meg az angol-kissasszonyok nevelő intézetéből azzal a megmáshihatalan elhatározással, hogy csak néhány hónapot tölt szülői körében, aztán visszamegy a kolostorba, ahol nevelkedett és beöltözik apácának.

Mikor valamelyik papának az Isten különös kegyelméből hat tányu van s azok közül néhány ilyen áhitatos gondolatral akar könnyíteni az apai gondokon, hát bölcs elmével azt mondja rá, hogy Isten néki; ha okosabb dolgot nem tudjatok választani, ám pörgessétek le szent olvasóval az életet. De mikor valakinek csak egyetlen egy leánya van s arra tekintélyes nagy vagyon vár, akkor mégis csak meg-megrebben szívében a vágy néhány mosolygó, kedvesen csacsogó unoka után.

Haday papa eleinte tudni sem akart leánya szándékáról, csak hogy e szándék mellett egy igen tekintélyes hatalom; a mama is állást foglalt. Haday mamának igen erős, megdönthetetlen argumentumai voltak arra nézve, hogy az ég alatt, — a föld minden minden csak haszontalan hűség, csupán az talája meg legmagasabb rendeltetését, aki minden földi hívású megvetve, Istennek szenteli egész életét, minden gondolatát és szüntelenül az éjszék kezeve, halálával elér a legboldogabb álláslelülést. Ő is szívesen követte volna, de szülői nem engedték Istennek különös kegyelmét látta Irén elhatározásában.

Haday papának egészen más volt ugyan a filozofiaja az emberi rendeltetésről, de mint tapasztalt férj igen jól tudta, hogy a házi békeség kedvéért még az unokáról is le kell mondani. Le is mondott. Es szentül meg volt győződve, hogy ezen a dolgon a legfényesebb honvéd-huszárezred tisztikara sem változtathat. Azért mondta olyan nagy apai rezignációval, hogy ő bizony nem bánja, ha egész kastélyát megölik is huszártisztekkel.

A kiskomáromi szállásmesterben azonban volt annyi szokatlan méltányosság, hogy Hadayékhoz nem szállásolta el a század egész tisztikarát; hanem csak egy csintalan szemű hadnagyot. Ennek is megmondta, hogy a családtagok nagyon jámborok, isentelők, valahogy meg ne sértesse valóságos pietásukat aféle huszár imádsággal.

Törös Aladar, a fiatal huszártiszt, megköszönte a szives információt és bemutatkozott legelőbbben Haday papának, s ki nyomban megmutatta szobáját, melynek ablakai a parkra nyitottak és falait remekebbnél remekebb szent képek ékesítették.

Mikor átöltözött, teljes díszben megjelent Haday papának és kijelentette, hogy Haday önégy-ságánál, a ház urónéljén is tisztelni őhajt.

Haday papa csodáesen pödörgötte a bajusszá, és mosolygott mintha azt akarta volna mondani, hogy kedves barátom, fogadj a őszinte részvételmel. Hanem azért csak bevezette a hadnagyot nejéhez és bemutatta.

Haday mama kezében akkor is ott volt a legerősebb tegyere: a „Szentek Élete” dísz.

vendék szellemi gyomrát, a nemhogy gyönyört okozna neki, hanem ellenkezésképp csömört okoz, a megutáltatja a tanulást, mert kedvét vesíti tőle.

El tehát a sablonnal a lelket élő magol-
tatással; helyette észszerű módszerrel a vallás-
erkölcsös tanítás és nevelés terén.

Videant consules....

(*) A cholera-járványnak az ország majdnem minden részében való fellelése minderről a leg-
erősebb védekezésre hívta fel a közhatalóságokat.

A járvány által érintett egyes vidékek fényes bizonyítást nyújtanak ezen védekezés életszerűségéről, mert a fertőzött járások számos községe, hol az óvintézkedések kellőképp fogantatottak — ment meg a járványtól, dacára a cholera-
lépek szomszédságának, ellenben a helyitávol-
ság nem volt képes a járvány behurcolását és elterjedését megakadályozni ott, hol az óvinté-
zkedések erősen keresztülvitele elmulasztották.

A legújabb érkező hírek szerint hála isten a járvány az ország egész területén, valószínű-
leg a beült hűvös időjárás következtében, csökke-
nően van, de es ne nagyon bennünket re-
ményekben, mert annál inkább rémen kell len-
nünk, hogy a beült kedvező fordulat ismét
kedvezőtlenre ne váljék.

Mi kanizsaiak különösen hálával lehetünk a
gondviselés iránt, mert hogy a járvány még ez
ideig hozzánk el nem ért, abban a mi városi ható-
ságunknak igen kevés része van.

Szemmel láthatólag városunkban egyéb nem
történt, mint hogy a hivatalos magaslátán álló
rendőrfelügyelő bocsátott ki egy felhívást a
a közönséghez, melyben azt, a felhívásban rész-
letesen felsorolt óvintézkedések megtételére tel-
hívja. — Amde ezen felhívásnak nem nagy fo-
ganaifa lett. Járásokban a főszolgabíró kiadja
rendeletét a községbíró és jegyzőnek, de egyszer-
mind hatalmában áll rendelkezésének érvényt is
szerzeni. — Ha a bíró és jegyző a parancsokat
eléglet nem tesznek, nyomban pénzbírsággal
nyújtunk; ha az sem teszi őket engedelmese-
re, akkor a főszolgabíró egyszerűen másokkal fog-
antatottatja rendelkezését és a költségeket a községben
behajtja.

Mi, rendezett tanácsu és törvényhatósági jogra
aspiráló város lakói: megirigyelhetjük a kis és

nagy községekben lakó, sokkal jobban védett
polgár társainkat; fessünk óriási pótdátot, me-
lyet nagyrészt az adminisztratívális költségek
emésztének fel, és épen ez a nagyszabású admi-
nistratív akadályozza meg a gyors és erélyes
intézkedést.

Nálunk az egyéni intézkedés meglehetősen szűk
korlátok közt mozog; intézkedik a tanács, de
előzőleg határoznak a bizottságok, és ezek a
lopva csinált (?) bizottságok képezik a kátyút, mely-
ben minden erősebb tendenciák megállnak, je ké-
pezik egyúttal a palástot, mely mögé az egyéni
felelősség rejteződik.

Felhasználunk annak idején a bizottságok ala-
kításakor, ramatlunk a corrumált viszony-
okra, melyek eredményeképp a bizottságok nagy
részt nem a képesek és érdemesek, hanem a
klükk által kiszemelték választattak, és azon-
jambor óhajjal, hogy jólatunk be ne teljese-
djék, megjövendölük, hogy ezek a bizottságok nem
igen lesznek alkalmas tényezők a reájuk nehe-
ző feladatok helyes megoldására.

Sajnos, hogy saját hazánkban nem bizonyul-
tunk rossz profétának. — A bizottságok megal-
kultak, némelyeknek csak ez volt az egyedüli
ténykedése, egyik másik gyűlésezett is, sőt
úgyanok is vannak, a melyek a folyó ügyeket
higgadt lassúsággal el is intézik, de olyan tevé-
kenységet, mely kiható lenne a városra, a vá-
ros fejlődésére, a viszonyok javulására, egyetlen
egy sem képes felmutatni. — Láttuk csak leg-
utóbb is, mikor a városra olyan fontos vízkér-
dés forgott szőnyegen. — A városnak legmagas-
sabb pontján a Szent-Háromság szobor előtt levő
kútban furást kísérlettek.

Ebbe a kútba nagy összegű pénzt dobtak bele,
s mikor egy bizonyos mélységre lefuriak, consta-
tálták bölösen, hogy alkalmas vízmennyiségre
nem jutottak és nem is juthatnak és ezzel a víz
kérdés meg volt oldva, a városatyák, ru bene-
gesta — napirendre tértek felette. — Hasonló
stadiumban vannak a cholera elleni védintézké-
dés is. Alkalmasabb talaj, mint városunkban,
a járvány terjedésére nincs. A víz hiány és a víz
minősége az utóbbi kavarogás-pora és kőszá szemete,
a csatornáktól kiöntött itat fejében hirteték nagy-
jaink alkótsait. Hat még az ember a városi
szegények házába téved. Egy alkalommal már
felhasználunk az ott uralkodó ázsiai állapotok
ellen, de szavunk süket fülekre talált a pusztas-
ságban. Ugyan az a nyomor, ugyan az a piszok

lanyának ott most is, mint akkor; önmagukat fer-
tőzik be azok, akiknek kötelességében állana ott fer-
tőlteteni.

De nem itt, hanem az a egész városban min-
denütt meglepő eredményekre vezethetett az a
vizsgálat, melyet dr. Mangin Károly megyei fo-
rvos legutóbb teljesített. Ezen vizsgálat folytán
az egészségügyi bizottság ülést is tartott. Nem
tudjuk, hogy ott mi határozatok, bizonyára sok
bölcs intézkedés megtelelt mondották ki szük-
ségesnek, amde nem vagyunk azon irigylésre
méltó helyzetben, hogy ezen bölcs ülés levé-
kenységének eredményeit láthatnók is. — Sajnos,
hogy egészségügyi viszonyaink még mindig olya-
nok, hogy a járvány fellelése felett csodálko-
zunk épen nem lehetne, s ha ez — mitől isten
ővjon — be következnek, kétségtelen, hogy vá-
rosunkban mindenütt csak tápot találva s oly
mérvet öltene, melyért a felelősséget a felelős-
ségre hivatalsak elvállalni nem tudnak.

Videant consules nequid respublica detrimenti
capiat.

Magyar Tőzeg- és Műtrágya-Ipar- Részvény-Társaság.

A városi tanács felzáróltatására a „Magyar
tőzeg és műtrágya ipar r. t.” újabb egy
hosszabb beadványban körvonalazta fel-
téléseit, melyek mellett hajlandó működé-
sét Nagy-Kanizsa város területére kiter-
jesztetni. A beadványt egész terjedelmé-
ben közöljük, hogy a képviselő testület
tagjai azt már előzetesen tanulmány tár-
gyává tehessek.

A „Magyar Tőzeg- és Műtrágya-Ipar-Rész-
vény-társaság” hajlandóan nyitkozik Nagy-
Kanizsa város beiterületén létező öszes magán-
es nyilvános árnyékszéküket saját költségén, sza-
badalmazott rendszerű szagtalan önműködő tő-
zegszóró árnyékszékkel átalkítani és a bekö-
vetkező üzem építkezéseknél ily tőzegszóró ár-
nyékszék-rendezéseket létesíteni.

Ajánikozik továbbá ezen árnyékszéküket a kö-
tendő szerződés tartama alatt díjtalanul jó kar-
ban tartani, illetőleg javítani, a területteléhez
szükséges tőzeget az illető házakba díjtalanul
elszállítani, a tartányokban tehermozdító em-
beri ürülékeket a hatóság által megállapított

hidásban. Eppen valami meghatározott részletet ma-
gyarazhatott Irénnek, aki mellette áll. Mindket-
tőlük szeme tele volt könnyekkel.

A hemutatkozás olyan hidegen ment végbe,
hogy szegény Haday papa, kinek szive tele volt a
vendégszeretet melegevel, majdnem hideglőlést
kapott tőle.

Mikor kijöttek a szobából, nem állhatta meg
szó nélkül. Atkarolta a fiatal huszár-tisztet, meg-
szorongatta magyaros bizalmas-ággal.

— Meg ne lészék ám, kedves barátom, ettől a
fogadtatásból. Lássa: ezek afele imádsággal-
szentek, akik már a földön át skarnak szelle-
műlni. Majd azért a-ajánk ám egy két jó napot.
Ezek csak hád imádkozzanak.

Törös Aladár azonban huszártiszt volt, akinek
szive nem maradtalott hidegen egy anyagnak
készülő tizenhét éves gyönyörű lanyteremtes
lányra. Mikor megduda, hogy apóának kézzel
még érdekesebbné találta és lelkében szüntelenül
ezzel a „kauciokepes” kis apóanjelölttel foglako-
zott. Milyen pompás dolog volna ezt a menyör-
szág által megszólított Ártatlan szívet visszahö-
dösné a földi elemek!

A kilátások erre nézve ugyan kedvezőtleneknek
mutakoztak, de egy huszártiszt, akinek strate-
giai ismeretei vannak, nem igen szokott meg
hátrálni a mutatkozó akadályok elől.

Az első napok elmutak minden jelentékenyebb
mozgással nélkül és a fiatal hadnagy, mikor
tisztvárási kísérlet láta itt is, ott is, erős rezig-
nációjával valóta be, hogy ő eleven szentek közé
került; és ő szállassan még a falak is imádság-

ból vannak. Az ő estéi meglehetősen egyhanguan
folytak. Elővette fülvolyáját és egy-egy szomorú
opera-türedék — vagy ábrándos magyar nóta dal-
lamába lehelle lelke végét.

Ablakai rendszeren nyitva voltak és a park
lombos fái között csendesen ringott tova a fu-
volva-bánatos hangja.

Haday mama leányával estenkint a parkban
szokott sétálni és hallgatták a szívből fakadt
hangokat. A mama egyszer megkockasztotta azt
a megjegyzést, hogy ez a huszártiszt valami
csendes lelkű ember lehet; úgy játszik a fu-
volván, mintha imádkoznék, mintha minden hang-
ban egy-egy őszinte fohászt küldene az ég
urához. Irénke nem szól, hanem csak sóhajtott;
mintha ő is egy fohással akart volna járulni a
hadnagy urnak égbeszállt imádsághoz.

Mama és leánya egyik eséin szinte önkéntele-
nül közeledtek e hangok felé. Törös Aladár az
egyik ablakban állott és fuvolyázás közben csak
akkor vette észre a közeledőket, mikor léptek
szájt meghallotta. Visszavonult szobája belső
részébe.

Haday mama és Irénke ott haladtak el a
nyitott ablak előtt. Irénke földre szegezett ta-
kintetét haladt; Haday mamában azonban a
„Szentek Elete” mellett még maradt akkora
nasszonyi kíváncsiság, hogy a nyitott ablak előtti
nem bírt elmozgni helyéről és nélkül.

Amint betekintett az ablakon, a világos szobá-
ban olyan látvány tárult eléje, hogy szinte meg-
döbbenve állott meg.

— Szent jelen / Lehetőség ez? — szólt ut-

togó hangon és meggrádvá leánya karját, egész-
sen közelebe vonta, úgy mutatott be a nyitott
ablakon.

Irén leve tekintett csak be; de amit látott,
attól arcába tolt a vér. Szemei szinte égték
és lélekzetlöjtötlan bántak a szobába.

Törös Aladár, a fiatal, nyalka tiszt ott térd-
pelt egyik szép ként előtt és égreemelt kezek-
kel, a lehető legbüszköbben, minden kétséget
kizáró áhítatossággal imádkozott.

Haday mama és leánya a szó szoros értelmé-
ben meg voltak hívólva.

Egy imádkozó huszártiszt! Ez náluk a lehe-
tetlenségek kategóriájába tartozott. Rigyogó te-
kintettel csügtek mindketten az imádkozó szép
tisztán és önkéntelenül imára kulcsoltak kezek-
ket ők is. Majd csendesen, lábujjhegyen, az imá-
dkozó felé szent kegyelettel ládást — hínve távoz-
tak el az ablak alól.

Másnap reggel Haday papanak leesett az álla,
mikor a szegény mama kijelentette, hogy a náluk
szállított huszártisztet ilenék meghívni egyszer
ebédre.

Mikor Törösnel találkoztak a folyosón, már
messziről följött nevetés üdvözölte.

— Magának ördögje van, kedves barátom,
hözságra ördögje van.

A huszártiszt olyan Ártatlan képet vágott,
mintha sejtette sem volna semmiről.

— Ugyan ne vágjon olyan Ártatlan képet,
Innen magában valami hatalmas Faust lakik.

kellő időben eltávolítani és a városon kívül létesítendő gyári telepre szállítani.

Köteleznék egyúttal magat, hogy a tek. Városi Tanács által megállapítandó helyen díjtalan használatra 5 nyilvános árnyékszékét létesít, mely nyilvános árnyékszék száma, azon esetre, ha a kötetendő szerződés tartama alatt a város lakossága szaporodnék, minden meglevő 5000 lakos után egy árnyékszékkel szaporítandó.

A Magyar Tözeget és Műtrágya-ipar Résztvényársaságának Nagy-Kanizsán létesítendő gyári telepei, épületei, kocsijai, gépezetei és személyes tevékenységei felügyelet alá nem kerülnek és köteleznék magat társulatunk arra, hogy minden a hatóság által köztisztasági és közegészségügyi szempontokból hozza intézendő kívánalmaknak megfelelően.

Ezen szolgálatokkal szemben Nagy-Kanizsa város képviselő testülete részéről társaságunknak következő ellenszolgáltatások lennének biztosítva, u. m.:

1.) Nagy-Kanizsa város hatósága 1894. évi kezdődő — 35 évre — kizárólagos jogon biztosítana társulatunknak a város belterületén létező és a szerződés tartama alatt még létesítendő összes magán és nyilvános árnyékszék berendezésére, tisztántartására és az azokban felgyülemlett emberi ürülékeknek ily módon leendő kibordására, hogy azok társaságunk kizárólagos tulajdonát képezzék.

2.) Tekintettel arra, hogy a tözeggel kezelt ürülékek szagtalanságát és egyáltalában nem undori gerjesztők, társaságunknak megengedtetnek, hogy tisztítási és kifurvarozási munkálatait a nap bármely szakában eszközölhesse.

3.) Tekintettel vállalkozásunknak közegészségi és köztisztasági horderejére, társaságunknak a szerződés tartama alatt mindennemű közegészségügyi, közvetévi és egyéb városi illetékek alól felmentetnek.

4.) Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete a társulat részére szükséges és a vasut mentén fekvő telket díjtalanul bocsátaná a társulat tulajdonába.

5.) A város köteleznék magat oly szabályrendelet megalkotására, mely szerint a városi pénztár javára eső 5 frittól 50 frittig terjedő bírság terhé mellett eltiltatnák akár tisztá, akár szennyes vizet vagy szemetet, közszénhamut v. egyéb tárgyakat az árnyékszékbe beleönteni vagy haldobni, melyben továbbá kimondatnák, hogy a városi lakosság az árnyékszék és azok tartozékainak minden szandékuk és erőszakos megromlásáért kártérítéssel tartozik.

6.) A városi szemet és egyéb hulladékanyagok kiszállítására és értékesítésére a szerződés tartama alatt társaságunknak ha-onló feltételek mellett előjog biztosítanak.

7.) Az előbbiektől szerint berendezendő és tisztántartandó minden egyes árnyékszék után társaságunknak évenként 12 fritt fizetendő a városi pénztár által, mely ezen összegnek az illető árnyékszék-tulajdonosoktól leendő behajtása iránt, saját hatáskörében és saját kockázatára gondoskodnák. Ezen 12 frittől 4 fritt az árnyékszék

kek vételárának törléséére, 8 fritt pedig azok fentartására — tisztítására a szükséges tözeggel szállítása feljében számítottak fel. — Ha a város területén létező árnyékszék száma az 5000 el megfogná hal dnt, ezen tisztítási díj árnyékszékenkint 6 fritt szállítatnak le.

8.) A létesítendő árnyékszék-alkalmazás után azonnal a város tulajdonába mennek át, mely célból azok szabályszerűen felülvizsgálandók és a felülvizsgálat megtörténte után okmányyszerűen átveendő.

9.) A tisztántartási stb. illetékek behajtásáért azoknak 10 százaléka a városi pénztárt illetné meg.

10.) A városnak jogában áll 20 év eltelével a társaság összes berendezését, a kiültetendő utolsó 3 évi tiszta jövedelm átlagának megfelelő 5 százalékkal számított ökö összegéért megváltani, mely esetben a kötetendő szerződés egész hatálya megszűnnek.

11.) A kötetendő szerződés tartamát képező harminöt év eltelével a kanizsai vállalat összes ingatlan és ingó tulajdonai minden megtérítés nélkül a városra szállnak át.

12.) A jelenleg létező ürülékgödörök fertőtlenítése és beültése az illető háztulajdonosok terhére és költségére lenne eszközözendő.

13.) Később létesítendő építkezéseknél az illető árnyékszék-tulajdonosok által berendezési költség feljében egyszer mindenkorra annyiszor 4 fritt lenne fizetendő a hány évvel a berendezés a szerződés hatálya lépte után csökkentetnek.

14.) A kötetendő szerződés annak tartama alatt a 10-dik §-ban említett eseten kívül egyik fél részéről sem volna felmondható.

15.) A kötetendő szerződésből felmerülő bár-mely peres kérdésben n.-kanizsai kir. járásbíró-ságnak mint sommas bíróságnak illetékessége állapítandók meg.

16.) A kötetendő szerződés társulatunkra nézve annak aláírása után azonnal, a város részéről pedig felelősségi jóváhagyás után válnék kötelezővé.

A fentebbiekben volt szerencsénk előadni, — azon részletes feltevételeket, melyek mellett társaságunk hajlandónak nyilatkozik N. Kanizsa város belterületén felgyülemlett emberi ürülékeknek tözeggel való fertőtlenítését és kibordását elvállalni.

Tekintettel arra, hogy előző beadványunkban az általunk inogurálni kívánt rendszer rendkívül közegészségi és közisztasági előnyeit kellemesen megvilágítottuk az alkalommal ismételtük beosztunknál nem kívánunk egyszerűen csak arra kérjük a Tekintetes Tanácsot, hogy mindkét beadványunkat együttes tárgyalás alá venni, javaslatainkat a tek. képviselőtestület elé terjesszen és hozandó határozatukról társaságunkat mihamarabb értesíteni sziveskedjék.

Magjegyeztek, hogy ezen ajánlatunkat f. évi december hó végéig tartjuk érvényesnek és azon esetre — ha a Tekintetes Tanács ezt kívánná, a tárgyalások megkezdése előtt megfo-

lélő összegű biztosítékot is hajlandók vagyunk letelni.

Azon esetre, ha a Tek. Tanács további felvilágosításokat kérne, vagy egyes pontok felett külön tárgyalásokba kívánna bocsátkozni, ügyvezető igazgatónk Nyári László ur, ki fel van ruházva hatáskörrel, hogy igazgatóságunk jóváhagyásának fentartásával a tárgyak tárgyalásokra folytathat, bármikor kész a szükséges felvilágosítások megadása vagy a tárgyalásokban leendő részvétel végett Kanizsára utazni.

Kiváló tisztelttel

maradtunk:

A magy. tözeg- és műtrágya-ipar részvény-társaság.

Igazgatóság:

Elnök: gróf Batthyányi Géza. Alelnök: gróf Teleky Géza v. b. t. t.

Igazgatósági tagok:

Beniczky Gábor, Csányi Ágost, Tószegi Freund F. Koppély Géza, Popper István, Pösch Gyula, Rakovszky Ist., Schosberger K., Tolnay Lajos.

Felügyelő bizottság:

hatvani Deutch Béla, dr. Hajós József, Sebő Sándor

Ügyvezető igazgató: Nyári László.

Tollfuttában.

Vége van a boldog vakációnak.

A piarista tanár urak megkezdtek rettentőset sétájukat ott a gyümölcsümi bányán mellett. Közéjük a diák-századot is tart, szemökben a hatalom impozáns öntudata.

Most még a diákok is méltóságos képpel, erős énértéssel vonulnak a „szentelt hajlék” falai közé, mely portája föltartán márványba vésett, aranyos betűkkel adja tudtára a szilaj nebulóknak, hogy annak csarnokaiban az orénynek és tudományoknak nevelnek hajnosokat.

Meg most emelt fövel történi a bevonulás; a secunda rémes árnyéka nem kíséri a falusi élet ézent heverdel-napjaiban megpirosposzagódott ifjuságot. Nagyogó szemek, mosolygó ajkak mindanútt; heh met-ezek a napok még záróünnepélyt az aranyosnapoknak! nekik futyul jobbold, balról a fülemle, míg a zsepéznék nem uszik.

Esténként lehet jóténi jövedv diákokat, akiknek a lassankint szerkedő bajnok és szerényen mohadón szakkal már nőmi jogokat biztosít bizonyos ismerkedési estélyek aranzsirozására.

De mit ér az ilyen mulatozók pedellus nélkül? Vége van immár a diák-mulatozások költözésének, mióta létűn a pedellusok korcsára. Mit ér a bor, a muszaka, a dióam-dá nom, ha éppen olyan-feszitelenül lehet élvezni azokat, mint a legközségesebbb illusztrerek és egy pillanattal sem kell tartani attól, hogy jaj, most belép a pedellus!

Ámde ezek a napok egy sem soká tartanak. A „szoktad” után mihamarabb bekövetkezik a kopoly munka szaka, mikor a tanáruak és diákok egyformán vorejtékeznak majd a magas ministerium rendelőtőnek bölcs szallimo szorlat. Elfoly sok veríték, megcsappan, megcsápad sok piros-poszagás arc a haladványok, egyenletek és trigonometrial problémák halmaza között; hall a szakundaxipor és nyomában a szu-

Feleségem ohaja, hogy ma legyen szerencsénk ebédre. Érti kérem? A feleségem ohaja!

Haday papa csakugy dögögött neveltében, meglögte a hadnagy kezét és megrázta erősen, mintha azt akarta volna mondani, hogy gratulál a hatalmas sikerhöz; a mama már be van véve.

Ebéd alatt Törös Aladár elővette azt a szent tudományt, amit gymnasista korában a vasár-napi congregációkon sajátított el. Sokasam hitte, hogy valamikor annak az ásitások között hallgatóit legendáknak is praktikus hasznát vegye.

Egymánután kerültek szőnyegre Szent Erzsébet, Szent Vendel, Szent Vincé és mindazok az erdemes szentéletű férfiak és nők, kiknek csodás dolgait szent legendákba foglalta a boldogító hit, amik iránt bizony kár, hogy olyan eretnek üllök van fiatal gymnasista atyánkfisának. Törös kiüncsén támogatta élenk memorája és minden szaván ósintén bámulattal csüngtek a Haday familia eleven szentjei. A hatás minden kötésgét kizáró bizonyossággal nagy és eltörülhetetlen volt.

A fiatal hadnagyot az a kiültetés érte, — hogy Haday mama a „Szentek Estéje” egy tele-messen hívított és javított diákladásával aján-dékozta meg.

Haday papa csak nézett szemre, fejre, hogy almodik ésvagy éhren van? Csak nem játszósnak

el nyomban a „Tiszturak a zárdában” egyik hatalmas jelenetét? Mit akarhat ez a szentasszony? Mikor a lány megmáshíthatlan elhatározással apáca akar lenni!

A kiskomáromiak láza telőpontra hágott, mikor a bucsuzó honvédhuszárszázad tisztikara távo-zások előtti estére táncmulatásig rendezett.

Törös Aladárral — már előré inoselkedtek a pajtasai.

— Hát azzal a kis apácával mi lesz? El tud-e osalni a szent olvasóy közöl?

A fiatal huszártiszt csak vonogatta vállát és sóhajtott, mint a ki hiába imádkozott.

A kiskomáromi mamák sürögtek, forogtak. — Valóságos tolmaj-verseny keletkezett. Bizonyos tekintetben a lányok egy része eljutott a jöreményesség fokáig a a mamák teljes mértékben föl-emelkedtek a helyzet magasztalára, honnan már oly ódes betekinteni a jövő rózsás mezéjébe.

A mamák lelki állapotát ugy jelezhetjük, — hogy: általános várakozás; a lányokét, hogy bucsuzás reménységge!; a papákét, hogy: kaució-nális gondok; a fiatalembereket, hogy: nem várt események.

A tomléit-tárgyalások közben szőnyegre került Haday Irán, az apáca-jelölt is.

Igazán nagy boldonság volt azt a kedves fiatal tisztet ahhoz az imadagmorzsoló familiához adni. Más, okosabb gondolkosá-u lánynak szerencseje is lehetett volna vele.

Igy vélekedtek a praktikus mamák. Ez sajnálkostatok Törös Aladáron, hogy menyői csipő-gunyos megjegyzést kell majd zsebre raknia a a tisztá bálon, hol bizonyára részvesz az egész kiskomáromi intelligencia Hadayék kivételével.

A hál estéjen is a fölött mulatnak a lassankint gyülekező családok, hogy hogyan állit majd be megunyult abfrazattal, egészen egyedül a szép nyalka huszártiszt: Törös Aladár? Legfősebb Haday papa kíséri el csupa becsületből.

Már az egész intelligencia és tisztikar együtt volt, csak Törös Aladár hiányzott.

Meg.bizony megtörténik, hogy el se jön; — annyira rösteli a dolgot. Igazán tapintatlanság volt abba az apáca-kolostorba tisztet szállásolni.

Eppen meg akarták támadni a városi szállásmester, mikor a bál-terem ajtaja fölárult és bevonult Haday papa, karján Haday mama és Törös Aladár karján; a kis apáca.

A fiatal huszártiszt arca ragyogott a boldogságtól és az előléti sielő tisztnek sieteti bemutatni menyasszonyát, az aranyos kis kaució-képes anygalt.

széles könyv és a szűk (moltátságnak egészen nyugodt lenni!) a világ nem lesz sem jobb, sem boldogabb, sem boldogabb. Mindamellett csak tovább! tovább! Talán a calligok Jele Yapanakó lássanak egyaránt egyszer csak lehűti vallami aszid, isteni levegő áramlat és visszaérnek az ótádatósabb haladás természet medrébe, belátva azt, hogy a tudásnak minden formájánál, melylyel az égek körpíját az árók titok- kőr fességtik, többet ér egy maroknyi boldogság; hogy minden csak vanitas vanítatum, ami a boldogságra nem tanít. Mert bármily különösek találja is valaki azt az állítást: méltótságnak elhinni, hogy a boldogságot tanulni kell. A boldogság is csak bizonyos esakciókkel, módokkal lehet elérni, megteremtési és az a tudomány, mely erre megtanít, sokkal, milliószor több gyakorlati eredményt jár, mint a Ludol-féle szám vagy Pithagoras tételéte, a bolcs profesz- sorok szeriét a „szamarak hídjá”, amiről bizony-bizony sok diák lehallgat a secundák orvanyós a később mégis kultusz- molesztari tabácus jeli akárhányból.

Ha a mi középiskolai rendszerünk és az általa ideglia- jásokká lett professzorok végignézzük, azt vagyunk - köny- telenek hinni, hogy a kultusmlingetari tanácsos urak nyil- ván a „szamarak hídjá” remiszentitárnák hatása alatt fogad- tak irtó láborat a jámbor profesz- sorak ellen. Mert ez a rendszer igaz, hogy a szakunda fegyverével tisztelőtelmő eredményvel írja a proletarizmust, de éppen olyan bámulatos eredménnyel népsíti meg lipótombát.

No ez ha sokáig tart, meg ez az idegoket tufeszító és kimo- rító rendszer, akkor nagyon jó lesz a gymnasiumok melő állam-költésen-felállítani egy-egy vizsgyóvintészet.

Egy haladunk mi az általános emberi boldogság felé szila- jan vágatva, korozástól árkon, bokron, öröles és tránytal- núsággal: Istent fességtetve, ideálmiszt, költészetet szerletoan- lassva, minden szentet, minden tekintélyt megtagadva, ego- kig emelve a pozitív tudás előre lent fegyveret, éppen mintha szepbirtot paraszit, aszavazott, pajkos, rakoncátlan dia- kok volnánk; míg egyszer a láthatatlan, hatalmas pedellus végig nem simít rajtunk a Nirvána szelével.

— 7.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Szatila Benő Zalavár- megye főispánja tegnap óta városunkban időzik. — Blaskovics István a pécsi kir. tábla elnöke ma vasárnap déli vonalra a nagykanizsai kir. törvényszék megvisszafeljárására ide érkezik.

— **Jakolatársak találkozósa.** Sebastyén Lajos nagykanizsai ügyvéd a közelmúltban Balogh Pálnak a Budapesti Hírlap elsőrendű munkatársának — kivel együtt diákoskodott a 60-as évek közepén a nagykanizsai gymnasiumban — ígéretet tett, hogy a helyben és a közelvidéken élő egykori jakolatársak a Balogh társulatára meghívni fogja. Ezen meghívás folytán Sebastyén Lajos házánál e hó 8-án következő jakolatársak találkoztak: Balogh Pál, Goiz Frigyes kecskényi, Oszterhuber László nagykanizsai járásbírák, Juk József galamboki plébános, dr. Bentzik Ferenc és dr. Fülöp Kázmér nagykanizsai ügyvédek, Dolmányos Fer. tanító, Stefan György p. és táv. főbírák és Keömives Izidor maganzó. Ezen tár- saság a házigazda szives meghívása folytán több más vendég által nagyboldogult. — A barátság melege, az ifjúkori visszaemlékezés és a magyar vendégszeretet szép harmoniában állt az alkalom- nak ünnepeit, mely deitől kezdve, éjfélig Balogh elutasításig a legvidámabb hangulatban tartott.

— **Képviselői beszámoló.** Estesülésünk szerint Hevay János a nagykanizsai választás kerület országgyűlési képviselője a jövő hó ele- jén Ugron Gábor képviselő kíséretében városunkba érkezik, hogy eddigi működéséről beszámoljon.

— **Katonai hírek.** Elvonultak háziészredük rezervistái, itt hagytak bennünket a dalás hu- szár-tisztek és megszűnt a katonavilág városunk részere. A 48-ik cs. és kir. gyalogezred tartalé- kosai e hó 4-én mentek Sopronba. A 3-ik hon- honyvéduszár dandár e hó 8-án vonult Csáktor- nyára. Nincs többé jelzőlámpácska a „Szarvas” szállodán és a telegráf-sodronyok is elűntek, melyek a lovaszártnak szolgáltak és ezek által kezelletett a távirati állomás is. Sok bajuk volt a vidéken elhelyezett huszároknak a vízzel, mert ennek hiányában egyik faluból a másikba kellett szállásukat átteni mely körülmény a gy- korlatokat is nagyon megnehezíté. — A hadgya- korlatokról katonáink e hó 23-án loznak vissza- tért.

— **Járvány orvos.** Dr. Darányi Árpád hely- beli gyakorló orvos a helygymnasiumter Szé- zengere (Zemplén m.) járvány-orvosná nevezte ki. Dr. Darányi e hó 8-án állomására elutazott.

— **Építkezések.** Jelenleg három nagyobb szabású építkezés van városunkban folyamatban.

A malátagyár és serfőzde már közel áll a be- fejezéshez és a legutóbbi szombaton tartatott a bokréta ünnepély, melyen a munkások megven- dégeltek. — A Hirschel és Bachrach cég ál- tal létesítendő nagyszabású gépgyár a Csengery utcában a budai vasútvonal sorompójánál már szintén annyira felépült, hogy az üzem-november havában megkezdhető lesz. Ezen gazdasági gép- gyár o'y módon fog felszerelteni, hogy a Dunánt- ul egyik leghatalmasabb gyára lesz ezen szak- ban. — A Nagy és Kis-kanizsa közt levő gőz- motor-környéke is megeléknűt. A munkások egész raja van ott elfoglalva és már a közel- jövőben lesz ismét gözliszítők. Ugyanezen telepről fogjuk a villamos világhosszát is nyerni.

— **A nagykanizsai tűzoltó-zenekar.** E címen megjelent hírlapban megírjuk, hogy a mi tűzoltó zenekarunk nem szerepelt a Szent- István napi ünnepségeken, mivel a rendező-bi- zottsággal nem birt megézerződni a hogy ezt mindenki megütdéssel tapasztalta. E közlemé- nyünkre a következő nyilatkozat érkezett be hozánk: „Tekintetes Szerkesztő ur! Becses lapja 35 számában a „nagykanizsai tűzoltó- zenekar” ellen emelt vádra neve a mennyiben az sok tekintetben alapot nélkülöz, felvilágosi- tással szolgálai úgy a tűzoltóparancsnokság, mint a zenekar tagjai nevében köteleességemnek tartom, miér is ennek becses lapjában helyet kérek. Az ismert cikk a városból távollétem alatt jelenvén meg, azt megérkezésem után egy — azonnal egybehívott parancsnoksági ülés elé terjesztettem — a melyre határozat képen az ügy megvizsgálása rendeltetett el. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a Szt. István napi ünne- pélyt rendező bizottság a zenekart az illetékes parancsnokságról nem is kérelmezte s így azt kizárólag céljaira alapszabályaink 25-ik § a ér- telmében el nem is nyérhette. Ezek után a kar- mestert vonván kérdőre, ki is jelentette, hogy a rendező bizottság vele csakugyan alkuba bocsát- kozott, de köztük az egyeseg csekély differen- cia miatt létre nem jött; — a miér is a ren- dező bizottság tagjait karmester a parancsnok- sághoz usaitotta. Hogy igazságosabb ítéletet hoz- hassak mint a cikk-írója felkerestem a t. r. bizott- ság vezetőjét ki a karmester által elmondottakat igazolta — kivéve azon állítását, hogy a ren- dező bizottságot további eljárás véget a parancsnoksághoz utasította volna. Ezzel ellen- kézőleg azt állítja, hogy a r. bizottság az alku nem sikerült után a zenekart a parancsnok- ságtól szándékozáván megszerezni, mely szándé- kukban azonban karmester azon kijelentése, hogy a zenekar önmaga a lenhatósága nincs megé- rőtoltattak. Most már a melyen a közönség külö- nösen pedig a cikk-írója be lozják látni, hogy a hiba első sorban a legnagyobb mértékben a tájékozatlan r. bizottság által követteget el a mekkoriban három külön testülből összeállított r. bizottság bírhatott volna annyi tapintással, hogy a „nagykanizsai tűzoltó zenekar” már ezen címnel fogva is a nagykanizsai önk. tűzoltóság parancsnokságától kérendő, s nem a vele ézer- ződéses viszonyban álló és általa fizetett kar- mestertől. A zenekar részéről elkövetett hiba megtorlásáról az illetékes parancsnokság gon- doskodni fog. A melyen tisztelt cikk író urnak noha a ferde eljárások megtorlásának magam is barátja vagyok, mégis azt ajánlom, hogy bizo- nyos eseményt-akkor bocsásson a nagy közönség elé ha annak történeti valóságáról teljesen meg- győződött. A cikk író ur egyéb megjegyzéseire ez uttal már azért sem válaszolok, mert azok saját cikkében is fölételegesek voltak. Tisztelettel a nagykanizsai önk. tűzoltó testület megbízása- ból Knorizer György főparancsnok.” A tűzoltó főparancsnoknak eme leveleiből, melyet egész terjedelmében közöltünk, teljesen meggyőződhetik mindenki, hogy az, amit lapunkban annak ide- jéig megírtunk (a főparancsnok szavait használva) megfelel a történeti valóságnak. A főparancsnok ur maga is elismeri, hogy a tűzoltó zenekar hibát követett el, melynek „megtörlesztésével az illető parancsnokság gondoskodni fog.” A tűzoltó tes- tület részéről leghelyesebb lett volna egyszerűen ennek kijelentésénél maradni és nem kellett volna pillanatnyi mosakodással a hiba elkövetését az ünnep rendező bizottságra kárítani. Az a bizott- ság bizonyosan a tenelő gyakorlati nyomán indult, midőn a zenekar elfogadása iránt a karmester- rel lépett érintkezésbe a bizonyára a karmester- t is csak ez a gyakorlat batorithatta föl annak kijelentésére, hogy a zenekar az efela szerződés- sek esetében önállóan járhat el. Ha tehát a

tűzoltó-testület (bár a közleményben közvetlenül érintve nem volt) zenekara eljárásával szemben minden áron nyilatkozni akart, szorított volt volna kizárólag annak kijelentésére, hogy a hiba ez uttal megütdé, de a főparancsnokság a maga hatáskörében gondoskodni fog arról, hogy a zenekarnak a testülettel szemben fenálló függő viszonya a gyakorlatban is érvényesüljön. — Minden egyeb megjegyzés csak azt demenztrálja, hogy a tűzoltó-testület és a zenekar között a viszony eddig nem volt kelőképpen szabályozva s ennél fogva nagyon szeretjük, hogy a főpa- rancsnok ur által fölételegesenek mondott) megjegyzésekre nem sajnáltuk a nyomda testéket, mert azokkal legálább szőnyegre hoztuk a vi- szony-rendezer kérdésér. És ez uttal is tisztelettel kérjük a főparancsnok urat, hogy annak meg- ítélését: mit és mily terjedelemben közöljünk a lap keretében? — csak méltóztatssék ránk bizni!

— **Halálozások.** Öv. Tador Ferencné szül. Tóth Anna Tador Ferenc nagy kanizsai ügyvéd edes anyja e hó 4-én 67 éves korában elhalálozott. Temetés ma-nap nagy részvét mellett történt. — Grünbaum Pálné szül. Kemény Berta nehai Kemény Mór nagy-kanizsai tanító anyja hosszas betegség után 26-ik évében elhunyt Bp-esen. Az ifjú, a dottlekű nőt a szer- telő ferjen kívül 3 árva siratja.

— **Népesedési mozgalom.** A nagy kani- zsai járás kerületén 1893. április 1-ét augusz- tus végéig számlott 275 fia és 265 leány; el- lenben meghalt 214 fi és 137 nő. — Született összesen 540, meghalt 401, szaporodás 139.

— **A nagy-kanizsai malátagyár és serfőzde.** Mint tudva van — takarékosági szempontból házilag építkezés miatt áll és mint többször volt alkalmunk megjegyződni az építkezési bizottság a legnagyobb buzgalommal és elismerést érdemlő gazdálkodással oda hat hogy mint az építkezés mint a tetszerelés szírdán és lehető legutányosabban eszközöltessek. — Sajnálattunkra most arról értesitenek bennünket hogy az építkezési feügyszó bizottság nem min- den esetben követi ezen irányelvet, melyet pa- dig a részvényesek érdeke mindenkor megkívn. Panaszt vettünk az iránt, hogy utóbbi időben nagy összegű anyag szereztetett be anélkül, hogy a városunkban levő több versenyképes cégtől meg csak árjegyzék is kéretet volna, hanem rövid uton egyik vagy másik cégnél megrendeltetett a szükséges anyag. — Minden nagyobb építkezés- nek ki kell hatni az általánosságra, mert rossz vért szől meg csak annak látzata is, mintha nem a takarékoság, hanem a protekció urató a helyzetet. — Csak nyilt tisztességes verseny mellett virágozhatik kereskedelem és ipar és azért igen ture-ának kell tartanunk, midőn éppen egy előkező iparvállalat beszerzéséinél nem követi ezen irányt.

— **A csész jutalma.** Ánek László csész e hó 3-án tetten csipte Kumics Karolyt midőn ez kukoricát és tököt lopott. Megza ocolni akar- ván, zálog helyett egy fejbeütést kapott; hogy ez folytatást ne nyerjen, a botot kicsavarta a fickó kezéből, ki most kést ranoit és ugy neki rontott a csész tejének, mintha ez szintén tök lenne. A halántéka és szemé körül súlyos sérü- léseket szenvedett csész jelentést tett a rendőr- ségnek, mely az ügyet átette a kir. törvényszékhez.

— **Szerencsétlenség.** Weiser J. C. gépgyá- rában e hó hó 4-én oly baleset fordult elő, mely könnyen végzetessé válhatott volna. A szűszató gép hidja a gépezet megromlása folytán lezu- hanyt és az ott munkálkodó Danisch Sándor festő- segéd súlyos, Papuscheck Frigyes testősegéd pe- dig könnyű testi sérülést szenvedett.

— **Titoktartás építkezés.** A titoktartóság leple lehallott és ezen leple helyett diszes va- burkolatot nyert a főieren, emelt építmény, melyet próbaképen a „Magyar tőzeg és mütárgya ipar r. t.” allítottat tel. Itt gyakorlatilag meg- győző lehet mindenki a „szagtalan önműködő tőzegszóró árnyekazék” előnyeiről, mely a szorált helyzetben levő emberiség részere valódi alda- nak mondható, lévén a „construció” „önműködő.” Külömben a jövő napokban Nyári László igaz- gató városunkba jó es itt nyilvános-felolvasást fog minderről tartani.

— **Weiser J. C.** nagy-kanizsai gépgyáros a nyitramegyei gazdasági egyesület által F. Ait- rikon rendezett gazdasági gépversenyn gyártmányá- val két díjat nyert; a vetőgépversenynben „Per- fecta” elnevezésű géppel ezüst oklevelet; a két- tőz és egyes ekéjével pedig arany oklevelet.

Szegélyegyleti befejezés. Az iar. ünnepek miatt a nagykanizsai „szegély egyet. szövetségesei” a folyó hó 11. (hétfő) és 12-ki (kedd) befejezés a jövő hét ugyanezen napjaira halasztatnak. A folyó hó 20-ai (szerda) eső befejezés 21-én délután 2-1/2 óráig eszközölhető. A dél-zalai takarékpénztárral egyesült önszegélyi szövetségesei a befejezések változást nem szenvednek.

Szőllősgazdák figyelmébe. Az 1892. XV. t. cz. 9. § értelmében nyílt községekben azon szőlősgazdák, kik összes ültök kimerésével vagy kis mértékben elárúsításával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésű bórakból a házi szőlőkegésre számtal bormennyiség után haladó fejében csak a fogyasztási adónak megfelelő részét fizetik akkor, ha a kedvezményt igénybe veszik. Felhívotok tehát mint azon szőlősgazdák kik ezen kedvezményt igénybe venni akarják, hogy ebbeli igényeiket folyó hó 15-ig legkésőbb azonban a szűrei megkezdése-ig a községi előjárásnál (v. adó hivatalnál) bejelentésk.

A gabonáulatról. A lefolyt hét némileg kedvezőbb hangulatot hozott az üzletmenetbe, a mennyiben a budapesti tőzsdén a külföldön javuló helyzet folytan jobb vetelkedv uralkodott, mely hozánk is átáramzott. Mindazonáltal az árakban csak jelentéktelen változás állott t.e. Árpát elsőrendű és piaci minőségben külföldi számára sokat vásárolnak, míg a közepminőségeket elhanyagolják. Nevezetesen piaci árpában állandóan kedvező kereslet tapasztalható. Rozs is néhány krajcárral javult; új gab hozataja megkezdődött, a termés minőség és mennyiségre nézve kitűnő. Bükkönyben gyenge termésünk van. Mai áraink Nagy-Kanizsán: elsőrendű árpa, urasági 7 frt 25 kr., közepminőségű 6:10—7 frt, piaci árpa 6:40—60. — Buza 6 frt 80—85 kr. 7 frt. — Rozs 5:40—5:65 kr. Fehér-bab 5:10—25 kr., bükköny 6:10—25 kr. Zab 6:10—20 kr.

VEGYES.

Vasmegeyi naptár. Vasmegeye s a vele szomszédos megyék közönsége bizonyára örömmel fog üdvözölni egy Vasmegeyi naptárt az 1894. évre, mely a naptári és irodalmi részen kívül a megye hatóságainak, egyleteinek felteleg pontos címlírt, teljes helység-jegyzéket, a postai és távirtdal beosztást, vásárokat stb. fogja tartalmazni. E naptár rég érzett hiányt van hivatva pótolni és épen ezért kiadja... Gabriel Agost könyvnyomdász Szombathelyen — nem kímélő áldozatot, hogy azt mennél díszesebben és tartalmasabban állítsa ki. A naptár október végével fog megjelenni.

„Petanovits Metropole szálloda.” Frúhauf I. ismert fővárosi kávéház tulajdonosa átvette az új, díszes és előkelő Metropole szállodát, kinek személye elég garanciát nyújt a vállalat sikeréről. Az elegáns és nagy pompával berendezett szállodában, villamos világítás, telefongép, fürdő, kitűnő vendéglő, és elegáns kávéház létezik; a keleti pányaudvar, nagy körút és a színházak közelében van és ezért igen ajánljuk a fővárosba feleanduló t. olvasóinknak figyelmébe.

A „Hécsi Biztosító Társaság” szombathelyi ügyintézőségének irodájában hivatalnok állás van üresedésben és azonfál beöltönd. — Kereskedelmi akadémiát vagy középiskolát végzett, egyének fizetési igényüket és a német és magyar nyelv-terjesz ismerését felteünető bizonyítvány másolatokkal felzerelt ajánlataikat a nevezett ügyintézőség irodájához szilveszterednek intézni.

Lajos napja. Aug. 25-én minden évben ünnepeztük a magyar ember. Ünneplő nevenappját a szabadság hőseinek, mátyrjainak, a külföldön élő, de szívünkben lakó **Kossuth Lajosnak.** Ezerházy Géza gróf, ki Kossuthnak tavalyi nevenappjára egy saját gyárából való sümoc cognacot tartalmazó ládikát küldött, sziveségből átengedte nagy hazánkfa közönség levelét lapunk szerkesztőségének közlés végett. A levél megható reszketéssel írt köszönet sorokból áll, következőkép: hangzik: Méltóságom Gróf Ezerházy Géza unak, Budapest. Tisztelt gróf ur! Becsenküldeménye megjött, gyártmányát kitűnően jónak találom, nem lehetne eléggé buzdítanom Ön, hogy folytatasa kitartóan haladna a Cognac ipar meghonosítása terén. Iparszerüleg feldolgozni a föld termékeit, oly feladat, mely felé minden polgárossodott társadalom törekszik, ezen törekvés azonban két

szeres érdem olyanoknál, kik mint Ön tisztelt gróf ur, a társadalom magas körében születve legyőzik azon előítéleteket, melyek mindentűt, de kivált nálunk gátat emelnek a születés és az ipar igényei közt; midőn tehát egy magyar főnemes ipart alapít, szolgálatot tesz honának és példával jár elől, melyet nem lehetne eléggé nagyra becsülni. Nálam e nagyrabecsülést fokozza elismerésem azon gyengéd gondolata iránt, hogy nekem a legelső töltésű palackot megküldé, — a legelső töltésű palackból, az első poharat az Ön egészségére írtém. azon öbájjal, hogy a hazafias magyar Gróf agyalföldi cognacgyára gyarapodjon és szolgálaton példaul annak, hogy a hasznos tevékenység a társadalom minden fokozatát diszít. Fogadjon Gróf ur fázinte nagyrabecsülésem kifejezését. Kossuth Lajos m. p.

Nyiltér.*)

Heuneberg G. (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára** Zürichben, **privátmege rendelőknek közvetlenül** szállít: **fekete, fehér és színes selyemszöveteket** méterenként **45 krtól 11 frt 65 krajc** postabé- és vámentesen, sima csikos, kockázott és mintázottakat, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban.) Minták postafordulóval küldetnek. Svajzba címzett levelekre 10 kros s levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (1)

Minden ember részére
FONTOS
ÚJ TALÁLmány!

Késztelenül az angol általános foltisztító szappan a „rózsával.”

Használatban a világ **legjobb és legolcsóbb** foltisztító szere,

ajánlom, hogy egy házban sem hiányozzék. E foltisztító szer előnye a többi hasonló gyártmány 10-őt, hogy még kocsikenőcs-kátrány-olajfoltok és izzadmány-foltokat, — általában minden foltot, — eltávolít anélkül, hogy az néhány nap múlva ismét látható volna.

De rendkívül olcsó ára is **(20 kr. drbja)** bizonyára mindenkit arra fog indítani, hogy **eszerrel** ruháit, szőnyeget, bútorzöveget stb. hosszú ideig tiszta és használható állapotban tartsa. (439)

Kapható: minden ismertebb fűszer, rövidárú-és vegyes-kereskedésben. — Nagy-Kanizsán: Fenselhoffer József és Kreiner Gyula uraknál. **Cadkarnyán:** Strahia testv. és Heinrich Miksa uraknál. — **Kápostvárt:** Pollák József urnál.

HIRDETESEK.
Felvilágosításul.

A cognac kiváló tulajdonságaitól fogva, nemcsak élvezetű, sőt gyakran gyógyszerül is hatásosan használattik. A cognac utáni kereslet ezek alapján nagy mérvet öltött, és tekintetbe véve, hogy a fogyasztó közönség a jó cognac kiváló tulajdonságait sem igen ismeri, a közönség bizakonyasága aszoldgo módon kizsákmányoltott. A most felépő fertőző betegségeknek gyógyhatás csak ugy érhető el, ha szükségletünket először jó és megbízható cognacgyártmányal felezsük. Gyártmányunk megbízhatóságáról, mely ama kitűnítésekön, melyeken részt vettünk, **kizárólag díszoklevéllel** lett megdij kitüntetés. további eltegetéül szolgálatnak az alant **hivatalos okmányok**, melyekkel bizonyították adjuk **a lefolyt 1892—93. termelési időszakában**, az az novemberitl majna végéig, gyárunkban feldolgozott bormennyiségnek és ez után befizett termelési adóról.

Ezek: 68195. Budapest vidéki m. kir. pénzügy-és igazgatóság. X. 1893. **VEGYES.** Kérélmére a budafoki cognacgyárban az 1892—93. termelési évadban feldolgozott bormennyiség a fizetett aszesadóról szerkesztett kivonat kiadatik. Budapest, 1893. augusztus 9-én. **Fináczy, m. p.**

mennyiség a fizetett aszesadóról szerkesztett kivonat kiadatik.

Budapest, 1893. augusztus 9-én. **Fináczy, m. p.**
KIVONAT.
Gróf Keglevich István úrnál budafoki cognacgyár által 1892—93. termelési évben feldolgozott bormennyiség és fizetett adóról.
Bejelentett bormennyiség összesen 1178450 liter, számban: egy millió százhetvennyolcezer hatvászötven liter, befejezett adóilleték: 12375 frt 40 kr. Tízszázötven háromszázhetvenöt forint 45 krajcár.
Magy. kir. pénzügyőri szakasz. Budafok, 1893. augusztus 4.

Látta: Magyar királyi pénzügyőri bizottság. Vácson, 1893. augusztus 6.

Csernyus. Krizsa. Gyárunk 1892-ben alapított. Ausztria-Magyarországban a legnagyob, legjelentősebb, és mintán mar az évek hossza során át forgalmunkhoz arányitva **sokkal több cognacot termeltünk**, zamatos és ó-cognacnak jelöltékny rakárunk van.

és ****-jelű cognacunk mindenit kapható. Feltértekek elkerülése végett. **Cognac Gróf Keglevich István** kerendő.

Gróf Keglevich István utd. promontori cognac- és borszeszgyár igazgatósága **Budapestben**

6331. p. 893. **Hirdetmény.**

A nagykanizsai kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírre teszi, hogy Klein József és társai langvizi lakosok kérelmére Langviz község volt urbéreseinek közösen kiadott és a langvizi 110. sz. tjkben A. + I. 2. sorsz. 222. 221. hrax. a felvett közös erdő és legelő területek fölosztására és a részesedési arány megállapítására nézve a fölosztás megengedhetősége tárgyában a nyomozás teljesítése és szükség esetén az érdekeltek megszavaztatása végett Langviz községbe a község házához

1891. évi október hó 30-ik napjának d. e. 8. órája kiüzetett, mely helyre es határidőre mindazok, kik a közös erdő és legelőhöz jogosultak vagy igényt tartanak, a törvényes következmények terhe alatt azon hozzáadással idézetnek, hogy az eljárás további folyamán személyes idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselőteről gondoskodjanak.

A kir. törvényszék mint urbéri bíróság. Nagy Kanizsán, 1893. augusztus 31. Hertoványi, Mikos Géza, jegyző. h. elnök.

Szálloda megnyitás!

Van aszerencsém a mályon tisztelt utazó-közönséggel, valamint jóakaróm és barátaimmal tudatni, hogy az újonnan épült és az ujkor igényeinek megfelelő, minden kényelemmel berendezett

Petanovits „Metropole szállodát” Budapest. kepepi-ut 58. **szombaton, szeptember 2-án**

megnyitottam. — A szálloda, mely Budapest legelőkelőbb utcáján, a keleti pályaudvar, színházak és a körút közötti közelében fekszik a legmodernebb igényeket is kielégíti, t. i. **összes helyiségeit villamosan világítottatnak**, továbbá a szállodában felvonógép, fürdők és íteien központi gőzfűtés van bevezetve. 443 B-I

A szálloda a fő- és szűkösök egyik látványosságát képez. A szálloda kitűnő ötteremmel, teli kerttel, magyar és francia konyhával és tanyos kávéházzal rendelkezik. — Számos látogatóesért csodákos, maradtam kiváló tisztelettel **Berkovitz J.** Frúhauf J. igazgató, eszletű p. Saucha C. szállodában. szállodák. Szoba-árak mérsékeltek, világítás és kizsokgálás nem számítottak.

LEGUJABB PÁRIZSI VIZSZÜRŐGÉP.

A legjobb orvos szer colerabetegség ellen egyedül a párizsi vízszűrőgép, mely tisztátlan, ártalmas és álomanyos kúti

vagy folyó vizet egy perc alatt a legjobb ivóvízzé változtatja át.

Kapható kiskéreg a PÁRIZSI

„Entreprise Hygienique”

raktáránál

WEISER J. C.

özegnél 4348-3

Nagy-Kanizsán.

EGYEDÜLI ^{6a} SEGÉLY

elvezett vagy elgyengült férfierőnél (Impotencia) az új cs. és kir. szabadalmazott készítméssel. Ezre nem vehető, különleges jóállás mellett ártalmatlan, kellemes az ingerlést kizáró gyógyszer. — Hírneves tanárok elismerő okiratai és legmelegebb orvosi ajánlata. — Teljesen felgyógyultak hálaíratának ezrei érdekel nélkül ajánlják használatát. — Postai szétküldés és csomagolás titoktartó. Tartalom és szállító ki nem vehető.

Dr. Carl Altmann Wien, VII., Mariahilfer-Strasse N. 70.

Röpiratok kivételre ingyen és bérmentve küldetnek.

A közzei Királyünnepélyek

alkalmából kiválóan fényes bevételű lesznek e hó 16-án, és 17-én. A Felső és fejedelmi vendégei elutazása e hó 21-én.

Minden legjobban lesz látható a felállított Diszes Tribünökről

a Főtéren; Körúton és Császár utcában.

Helytér: 5, 3, 2 és 1 forint az összes ünnepélyekre!

Megrendelések a pénz beküldésével Közzei József könyvkereskedőhöz küldendők.

Közzei József, Müller Ede és Paller András vállalkozók 441 2-2

Rövidített levetel- vagy ügynökség:

SAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST.

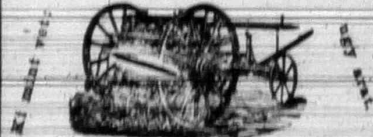
ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT

BUDAPESTEN.

Gyártelep: Külső vácsi-út 7. szám.

Minden gazda, aki a legelőnyösebb szerkesztett vetőgépek beszerzése iránt érdeklődik, kimerítő felvilágosítást nyerhet gyárunk igazgatóságánál.

Fejedelmi árjegyzőkönyvvel a gazdaság összes ágazatában szükséges gépezetéről díjmentesen szolgálunk.

Rechnitz József tánc-iskolája

Nagy-Kanizsán, a „POLGÁRI EGYLET” DISZTERMÉBEN.

Legjobb hírű tánciskolámban naponta vételnek fel jelentkező tanuló és a modern összes táncokban eddig utol nem ért módszer szerint taníttatnak.

◀ MŰSOR: ▶

Az esthetikai testgyakorlatban: a test szabályszerű mozgását és tagjeitét.

Az illemtanban: a szalonszerű mozgást a társadalomban.

A táncban: a legújabb és legdivatosabb kör-, contra- és nemzeti táncokat.

A TANFOLYAM: — az eksklusivitás szigorú megtartása mellett szeptember hó 16-án veszi kezdetét.

LAKÁSOM: Csengeri-utca 1 szám alatt, a „Nagy-Kanizsai Takarékpénztár” épületében. — Földszint, bejárati II. kapu 1. ajtó balra, — a hol bővebb felvilágosítás nyerhető.

Tanítási órák: Gyermeknek és tanulóknak 6-7-ig. 435 1-3 Felnőtteknek 3-10 óráig este.

Teljes tisztelettel: Rechnitz József, okl. tánc- és illem-tanár.

Gutjahr és Müller

malomépítész, gépgyár és vasöntőde

BUDAPESTEN; Gyár: V. külső vácsi ut 70. szám.

TRIEUR és tyukasztási osztály:

Ajánljuk az általunk gyártott és több mint 20.000 példányban elterjedt:

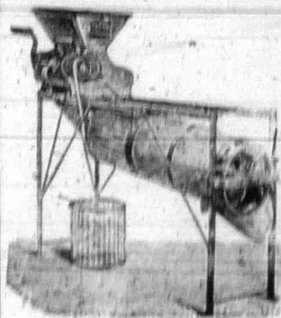
Trieurók: a konkoly és búkkönynek a buza-árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurók: a zabnak a buza közüli kiválasztására.

Buza és árpaosztályozó gép: a mely a magvakat nagyságuk szerint osztályozza, nagy választékban készlet-olaj arakon. — Árjegyzőkönyv kivételre ingyen és bérmentve küldetnek!

Ismét eladók megfelelő kedvezményben részesülnek. — Gyártunk továbbá: gőzgépeket, vízikereket, teljes malomberendezéseket, mü- és alma őrlelő malmok részére; továbbá szerszámgepeket a vas-és ércök megdolgozására.

432 4-6

Soennecken F.
írószer különlegességek gyárt-
mányainak egyedüli raktára
NAGY-KANIZSÁN:

Fischel Fülöp

könyv- és papirkereskedésében,
 ahol e gyártmányok *eredeti gyári áron* kaphatók;
 és pedig:

Soennecken-féle **IRÓTOLLAK**, legjobb minőségűek, u. m.:

gyors-, normalis-, rond-, csomag- és raglap-, arany- és tölthető

— arany-tollak. —

Soennecken-féle Tölttartók. — Íróreszelők. — Író-
 asztalkimélő. — Vonalzó toll. — Vakarókés. — Ki-
 húzó toll. — Igazítható körző. — Csavaros körző.
 — Palavessző hegyező. — Tuscésze. — Kolumbus
 írón. — Festő- és rajztablák. — Temporakel. —
 Írón- és zsebtöltartó. — Zsebkörző. — MÉRŐ kerék.
 — Tolesésze. — Levélnyomó. — Levélnyitó. — Író-
 támasz. — Levéltartó. — Papirhorog. — Zsebtinta-
 tartó. — Kartámasz. — Másológép. — Utazó te-
 kere másoló. — Téntaszívó. — Nedvesítő másolás-
 hoz. — Mézgázó üveg szivacs-szal. — Nedvesítő, bé-

lyegek és etiquettekre. — Téntatartók,
 egyszerű és kettős. — Levélrendező.
 Megfordítható naptárak. — Lyukasztó,
 levélrendezéshez. Megfordítható papir-
 tömb. — Levélmérleg. — Nemzeti
 írógép. — Levélkosárka. — stb. stb.

**Vidéki megbízások kiváló
 figyelemmel eszközöltetnek!**

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Évesre 10 korona (5 ft.)
Félévre 5 korona (2.50)
Negyedévre 2 korona 50 fillér (1.25)

Hirdetések jutányosa számíttatnak

Nyitlár pótlása 10 kr.

Előfizések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Hasznosítóság:

Fő-utca Olaj-ház.

Idézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Szármentelen levelek csak ismert kassák-

ből fogadtatnak el.

Készletnek nem küldetnek vissza.

A Nagy-Kanizsai

és dél-zalai lakareképzőintézet, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei lakareképzőintézet hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként egyszer: vasárnap.

Király és nemzet.

(—) A magyar nép dynasztikus hűségé példabeszéddé vált. S a ki ebben kételkedni merne, az figyelje meg ezt a nemzetet akkor, mikor az ő alkotmányos, koronázott királya a magyar földre lép. A szeretet és lelkesedés ilyenkor oly módon nyilatkozik meg a palota és kunyhó lakójánál egyaránt, hogy a felséges fejedelemnek önkéntelenül éreznie kell, hogy ez a szeretet igaz szívből fakad, ez a lelkesedés nem csinált, — a hogy az alkotmányos fejedelem iránti hűség és szeretet mélyen bele van véve — minden magyar ember szívébe. — a mély és valódi gyűléből táplálkozó érzés nem szorult az írott törvény betűjére; — azt nem kell figyelmeztetni az alkotmány iránti tiszteletre.

S ez nem is lehet másképen.

A magyar nemzet százados küzdelmet vívott az ő ősi alkotmányáért, nyelvéért, nemzetiségeért. Erőn dynasztikus érzelme diktálta neki mindenha, — hogy törvényes eszközöket használjon jogainak érvényesítése érdekében. S hogy ő felsége, I. Ferencz József, a legalkotmányosabb fejedelem, most már egy negyedszázad előtt ez alkotmányt a magyar nemzet részére meg-

adta, biztosította, a ő maga is annyiszor védőjének mutatta magát, mi természetesebb, mint az, hogy e nemzet alkotmányos jogainak birtokában lelkesedő örömmel üdvözli királyát, mihelyt ez magyar földre lép, és lojalitásának, szeretetének, hűségének és ragaszkodásának tudatódó érzéssel ad kifejezését. Mert föltek királyában látja ő alkotmányának őret, jogainak védelmezőjét, nemzeti haladásának is előmozdítóját. A felséges király érzi, hogy e nép szeretetével és hűségével alig versenyezhet más; éreznie kell, hogy lelkesedése nem hivatalos, nem akármiféle preszió kifolyása, hanem igazi, spon'an a valódi érzelmek kifakadása.

Most a király ismét az országban van.

Legfőbb hadúri kötelességének tesz eleget, mikor a hadgyakorlatokat személyesen megfigyeli a őle szemével bírálja, vajjon a katonai kiképzetetés és harcképeség megfelel-e a modern követelményeknek. Arad megyében tartózkodott több napon át; s Kőcsöz lesz ama szerencsés városka, mely legközelebb majdan fogadja az uralkodót, kit a szomszéd Német-ország fejedelme is meglátogat az alkalmammal.

Vilmos német császár személyesen fog most meggyűződni arról, ha még nem tudná, mily ragaszkodással viseltetik a

magyar szabadság- és alkotmány szerető nemzet, az ő királyához.

De, hogy a felséges király is mennyire támasza az alkotmánynak, többször adott már kifejezést az eléje járult küldöttségek válaszaiban, a legutóbb Borsosbészen is, a hol a görög-egyesült, s a görögkeleti román egyházmegye klerusának, mely előbb Pál Mihály nagyváradi, utóbbit pedig Metianu püspök vezette a király elé, oly válaszokat adott, melyek meg egyrészt a legszigorubb alkotmányos felfogásról tanuskodnak, másrészt oly intézet tartalmaznak a nemzetiségi turbulens, és meg nem férő elemek részére, melyet saját nemzetiségük érdekében komolyan megszívlelnök kellene.

„Az összes honpolgárak valódi érdeke követeli, hogy a békes egyetértés a nemzetiségek között, valamint az ország alkotmányának és törvényeinek tiszteletben tartása mindenütt és különösen e vidéken gondosan ápolassék és biztosítsassék.” — Ezek a szavak állanak Páveinek adott válaszában.

Remélem és elvárom, hogy önk is befolyásuk által híveiket távol tartani fogják azon ártalmas izgatásoktól, — melyek némely vidéken — a nép félrevezetését célozzák. — stb.

A „ZALA” tárcája.

Őszi felhők.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

A park lombjait megaranyozták a napsugarak. Mire átözegnek rajta, már csak gyöngy melegét viznek a pázsit virágai közé.

Bárdosyú ott pihen a tarka virágok között egy padkán a valódi verakötet lapozgat, melyben fiatal ábrándos poéta csengő-bongó rimokban, kifogyhatatlan természetességgel, ködön, borongós elegiákban siratja el a hulló leveleket, a hervadó virágokat, a messzeszállott vándormadarakat, a természet ragyogó díszének elmúlását. — A díszkötésű verakötet tábláján nagy ábrányos lettük hirdetik a poemák alaphangulát.

„Őszi felhők...”

A szép asszony néha-néha ölebe bocsátja a könyvet és revetegen néz maga elő a pázsit virágokra, mik közé csendes zikkennéssel le hull egy megszártult falevél.

Va ami kijondhatatlan, fájdalmas üresség örvénylik szívében: az elföppent fatalaság verőnyűnek sirja, mely fölsz emlékezet oda tüstés a legutósból kereszket: a lelki kínosk eltekölésének folyton terhesebbé növe tudatát.

A park tévoából úde, csengő gyermek hangok csopodnak hozzá a halgatag ősi légen át a családi élet lepszebb, legedesebb csalóány-dalát. — Neki: kintz óvad harsana-hangjai,

mik a vízhang-erajvelei növekedve csapognak össze-vissza, keresztül-át azon a fájdalmas ürességen és megrázzák szíve minden idegét.

A pillangó-asszonyból kikél az itélő lélek a ott vonaglik előtte a porban tehetetlenül, leaütottan, konyhullatva, megállt fűrtökkel, a bünbánsat kétághébeensével az anya, ki eltékozoita boldogságát.

Oh ez a pillangó-asszony, aki ott vonaglik tehetetlen vergődésén a saját lelke itélőszéke előtt, csak nem rég is még boldogságban uszott, ragyogott, hódított. Fekete szemének tüzevel fellorralta a sífoki fordó-futalágának verét. Termétenek ézbantó szépségével kábulatba ejtette, megbűvölte valamennyit s azok kusztak utána legyőzhetetlen delejítő-úve, mint kigyótáncoltató körül a megvarázsoltt kigyók. Milyen gyönyörűség volt játszani, bohókás táncot jártni azokkal a vonagló eszeveszettekkel, kik szikkadt ajkakkal, égő, uszókös szemekkel lelétek minden mozdulatát és szivták magukba az e'enesztő, velőt kiegészítő, izmókat megörölő, agyat felbomlasztó határatlan gyönyörök delejé, mely röpke pillanatok időmértevel — aprózta föl az örök-üdvösséget.

Oh a pillangó-asszony akkor elfeledte mindent s ahogy möhő ajkakkal csöngött a pillanatok üdvösségen nem látta meg, nem vette észre, mint kikeri őt mélyáges gyászban a hiteles és anya szelleme. — Ezek a gyászfatyolós szellemek hiába konyestek, hiába sirnak a pillangó-asszony körül, aki dúl akar, aki táradhatatlan, szilaj kézzel tepte, szaggatta és szórta szeretszét

a nyárnak búján termett virágait. — Ha akkor valaki kezébe adta volna az „Őszi felhők”-et, — milyen szívből fakadt kacagás csendült volna meg azokön a vétől duczatag, forró lehetetet fuvó, örökké vagyazonos ajkakkal! — Ha akkor valaki azt mondta volna neki, hogy a nyár perzselő hevé bágadt ősi lanyhaság köveit; — hogy egyszer csak beshuan észrevétlenül a szívébe is valami csendesen lehűő, hideg áram az enyé-szet bomlasztó levegőjéből és a szenvedély laváját megkérgecsiti sürű nehez, hideg köd: a meg-bánás gondolata! — Hogy megtudta volna a részesgiteni egyetlen öleléssel azt — az őült bőre-agyat.

De a szenvedélytől égő agy illúziót fölött is megrebbent az ősi lég; a verőfény szeretőszk-lott dél(babjai helyét ott kavargógnak a napsugárfogó Őszi felhők: a tékozó lélek sötét öntudata, a valódi boldogságtól, a hitvesi és anyai örömöktől megfosztott szív örületbe kergető vádjai.

A férfi, ki őt szívehes ölelte az igaz, őszinte, gyanulatlan szerelem seent hűségével, — mellőzte, megosztta. — Egy pillanatra sem bírta megérteni azt — a jó szívet, ki a gyöngédes határtalan odasárával csöngött lényán, leaue mind in gondolatát, ki türe szeveséyleit, rabszolgája volt; és megdűvösült szíve dobbanásán; aki a szeretet le: k fájdalmas lemorlásával szerette akkor is, mikor látta, hogy képtelen be'öteni szelesébe vágyait, korlátlan a szenvedélyét. Most és jó szíve és az ő romlott, rossz szíve közé is oda teküdt valami hideg Őszi felhő; mit-többé bohásem fog

Ezek a szavak vannak a Metianusnak adott válaszában.

Királyi szavak ezek, melyek oly világosak, — hogy külön commentárra nem is szorulnak.

Vajha szívelelnék meg azok, a kikhez intézvék, hogy a milleniumi ünnepig az e földön élő népek csakugyan azt mondhatnák: »egy nemzet vagyunk hazafiás érdekekben; a magyar haza iránti szeretetben; ez a föld a mi hazánk, ezt szeretjük, ezért élünk és halunk.«

Társadalmi viszonyaink.

Magyarország kedvező talajánál és eghajlatánál fogva hivatva van arra, hogy magas művelődést és teljesen boldog népet mutasson fel; szerencsétlen politikai viszonyainál a népének a komoly tudomány iránti kevés érdeklődésénél fogva azonban a népek sorozatában az első között mind eddig nem foglalhatott helyet.

A család a tulajdon a világ kétös mozgatója, a társadalmi élet alapja, minden viszony forrása és minden földi inflexió kiinduló, köz és végpontja. — Az volt a múltban, az a jelenben is. — S valamely társadalom egészsége, egyensúlya, békéje és összehangja mindig attól függ, hogy miként tudja a család tulajdon kérdését rendezni.

E lapok egyik számában már említettem, hogy a családi élet napjainkban igen sok kívánni valót hagy fenn.

A világon semmi egyének nincs jogosultsága mint csak a szív tisztaságának, a valódi erénynek; az igazi társadalmi és állami fenntartó erő csak ez lehet.

A nép lidve épen az igazságosságban áll. — mondja Paul Janet, ez a kiváló társadalmi bölcsesség és folytatja: engedjük meg, hogy tökéletes becsületesség lehetetlen, de azért mégis nem kevésbé igaz, hogy a tökéletes becsületességnek kell a politikuskor cselekedetei törvényeül szolgálni, s hogy minden cselekedet, mely attól eltér, megrovást érdemel. — Régebben azt mondták: »érvényesüljön az igazság, ha vész is a világ.« (Fiat justitia, perat mundus.)

A világot azonban semmi sem kényszeríti,

hogy a pusztulás és az igazság gyakorlása közt kelljen választania, mert éppen az igazság által maradhat fenn. Az erény menti meg az államokat, a romlottság meg elveszti őket és tökéletesen igaz, a mit Montesquieu mond: »erény hiány csak megfélemlítéssel kormányozhatni a népeket.«

— A törvények és a politikai szervezetek csak támasztekák az emberi gyakorlóságoknak; az igazi biztosíték csak a szívben található fel.

A családi élet egyedüli útje boldogságra az a szívek vonzalmában, a lelkek egységében áll. Ha nem rokon-zenv, nem önzetlen szeretet az alapja a családi életnek; hanem anyaságiság vagy más érdek, akkor a szeretés az a mindennapi áldása sem varázsolja azt boldoggá, a viszont kárhóztatása nem lazítja azt a lánczolt — habár az illetők más oldalon áldoznak az Istennek, — melyet a legszentebb érzelem hozott létre.

A hazának legrosszabb szolgálatot az tesz, ki az egyenlenség, gyűlölködés, türelmetlenség eszméit akarja a haza polgárainak szívébe plántálni a mások lelkiismereti szent meggyőződéséért elég merész hamisanak nevezni.

Társadalmi állapotaink még mindig fejtelnek; vajjon mikor ébrednek teljes öntudatra azok kik, a közügyekre befolyással bírnak. — Hazánk sokféle nemzetiségre és vallásfelekezetre van tagolva, ezeknek létékenysége és ellenséges irányu törekvései az összehangozatos és szabad fejlődést nem kis mértékben gátolják, annál inkább, mert a magyar nemzetiség a többiek felett, valamint számbeli túlsúlyjal nem igen dicsekedhetik, egy kultúra tekintetében sem bír a többiekre, — melyek külső, hatalmas fajrokonai támogatásában résztulnek, — beolvastozó halálgyakorolói.

A magyar nép közel kétezer éves európai élete dacára sokat megártott keleti vermes-természetűből, mely azonban ott, hol észlelés és társadalmi fejlődés szükségeltetik, a lehető legnagyobb közönyösséggel van keverve. Véralakításban a jó adag izgékonyság dacára nincs meg a cselekvési bátorság, valamint minden nyugodtsága mellett is nekedüzi a kitarrás kellő fokát. — Örökösű nézeteiben conservatív, itéletében a kézzel foghatóságra törekszik. — Lelkületén azonban az érzékenységre és a képzelemnek még nagy urálma van s ezért indulataiban hirtelen lobbant és hamar áled.

A lelki természet bizonyos határozatlansága és jelleg nélkülsége ez, mely az emberiség lán-

coltatában mutatja mintegy azt a vonalat, — hol nyugot kelettel összefolyva érintkezik.

A kedély, a jellem és az ész legkitűnőbb és legalacsonyabb tulajdonai egymást semlegesítve észlelhetők nála, s az egyhangu értelmesség uralkodik egész lelkületén.

Az elmondottak nagyon észlelhetők városunk társadalmi életében is. — Valóban villany szikrára van szükség, mely egészségesebb társadalmi viszonyokat hozna létre s a minden szép eszmét intézményt elfojtó közönyt megszüntetné.

S. Dezső.

A magántisztviselők országos nyugdíjgyesülete.

Politikai és társadalmi életünk, nem különben az ipar és kereskedelem legkiválóbb képviselőinek támogatása mellett az előkészítő bizottság eljutott végre azon ponthoz, hogy hét hónappal ezelőtt megkezdett fárastól és nehéz munkakodását befejezhesse. Ugyanis a nagy jelentőségű nyugdíjgyesület alapszabályait, mely sok számítás és adatgyűjtés alapján Bogyó akadémiai tanár és több más szak tekintélynek közreműködésével készült el, felhívási és taggyűjtő ívekkel együtt a szélrózsa minden irányában most küldi szét a bizottság.

Az alapszabályokban végigronuló céltudatos intézkedések és a magántisztviselők érdekeinek mindenképeni gondozása arra hagy következtetni, hogy e szép eszme megvalósulásával végre valahára egy oly intézmény fog létrejönni, mely ezáltal az érdekeiknek biztos menedéke lesz és így meg fogja teremteni annak az osztálynak a támaszát, melynek komolyságától és törekvéséről nem kis mértékben függ a hazai ipar és kereskedelem fellendülése. Rágen érzett hiányt fog pótolni ez a nyugdíjgyesület és így nagyon természetesen találjuk, hogy ennek megalkulása iránt mininkább nagyobbodik az érdeklődés, mely kifejezést talál egyes intézetek és vállalatok vezetőinek, nem különben több magáncégek főnökeinek amaz ígéretekben is, hogy az egyesület alapítókének gyarapításához hozzájárulni és mint alapító vagy partoló tagok az egyesületbe belépni fognak, de kifejezést talál ez azon önkéntes adakozásban is, melyet az ugy barátai az előkészítés költségeinek fedezésére teljesítenek.

A magántisztviselőket tehát csak buzdítani lehet arra, hogy tömegesen lépjenek be ebbe az intézetbe. De a mi a mi szívtv. buzdítással szolgáljon, az egyszerűminden szótul szolgáljon a főnököknek a hatalmas pénz biztosító-intézetek és keresk. vállalatoknak arra nézve, hogy minden tőlük kitelhető módon istápolják ezt a nyugdíjgyesületet és pénzbeli hozzájárulásal segítsék hatalmasa

eloszlattni az eltekoztolt nyár visszavarázsolhatlan verőfénye.

Azokat a kedves, ártatlan gyermekeket, kik most ott játszanak gondtalanul a park pázsitján, kiknek vidám kacagása, mint kedves csalogánydal, zengi be a ligeteket, az édes otthon szent berkeit, — nem ölelte magához soha az anyai szeretet virágtakasztó, napsugaras, pótolhatatlan melegével.

Va'ami eddig soha nem érezeti, lélek-ajzó vágy támadt lelkében; oda rohanni azokhoz az ártatlan teremtekekhez s azt a sokat bámulni magadolina-arcot elejteni a világ elől örökre az ártatlanul dobbanó kis gyermek-kebleken; megáztatni azokat az anyai megbánás könyörgőnével és szeretetre melegíteni az anyai csókok, ölelések boldogító hevével; eltemetkezni minden teledntő megüdvözöléssel az anyai boldogság-ösened, minden prófán izgalomtól ment, elrejtett édes paradicsomába. De vajjon megfogják-e őt ismerni azok a jó, azok az ártatlan teremtekek, kik legelőbb csak egy-egy pillanatra látták őt megjelenni maguk között a pompa, a fény hideg, fagyasztó szertartásosságával, mint egy-tümenyves színpadi szereplőt. Ez az édes anyjok. Csak távolról látták; nem volt szabad közelébe lépniök, nehogy ártatlan, naiv öleléssel megbolygassák a fényes toszeti halomba szedett redőt.

Es ő hidegen haladt el mellettük, megtagadva gyermekeit búságból, egy-egy pillanatosi halál sőt, a bámulatnak, a hódolatnak egy-egy föl-szakadó, artikulálatlan kifejezésért. Ott, annak

az ériektelen, üres világnak, annak a paradicsom-rontró, lélekvesztő semminek hódító, titkos létkörében st tudta feladni férjét, gyermekeit, megtépni a szentély szepültségét! Oh, az a virágpérszél, vérforráló, velót égető, pokoli lángja a szív nyarának!

Mintha újra fölcsapott volna szívében az a mindent elemesztő láng s körüljaldosta volna idegeit, esont-velőjét, izmait, hogy istenhözkiáltó, pokoli küzdelemben verje a megbánás kínjai között vergődő lelket. Arca izzik, lángol; fulasztó lehetet szakad föl kebléből. Megtépi öltönyét és rohan a csevegő gyermek-hangok felé a földzadt anyai szív örvöngésével. Oda rohan a játszó gyermekek közé, leomlik közéjük, nyűgve, zihálva, a fájdalom hangtalan kétségbeesésével, leléjük nyujtva görcsösen, reszkető karjait.

— Anyátok vagyok. Szeressetek! szeressetek! — A kis ártatlanok eláspednak, ijedten ugrálnak szét és oda menekülnek a nevelő-nő karjai közé. Nem ismernek más édes anyát.

Es a szép, a búske Bardsosyné, a fürdőkömadott istennője, ott vergődik eszontó azobor-termetével a pázsiton; elrejtí vérforráló, úszkös szemeit; bámulatos, hódító magadolina-arcát a pótsait hervadó virágai közé.

Az ártatlan gyermek szívek és az ő fájdalom-szen vergődő szíve közé is sűrű, nehéz, hideg, ősi felhő ereszkedett.....

Távolból, a park-melléki országút felől valami bánatos, fájdalmas melódia rezeg at a légen; bucsújáró népek egyhangu, vontatott, tőrkőnyűrgő éneke, amivel istenhözkiáltanak a bűnök

bocsánatáért. Azok az elszákkadt, száraz ajkak olyan velőtrást fenséggel tudnak kiáltani egy kis irgalomért. Felüdvözülés nekik: jajszóval megostromolni az ezek kárpiját. Valahonnan, nagy-nagy, megmérhetetlen, szeszfarasztó messzeségből a végtelen Magasságnak, vaiani csodás, észallító világából a hitel tápiálkozó reménynek, le is rebben valami bízató sugár — amit egyedül csak ők látnak, ok éreznek — ami behatol a titokszomjas emberi lélek rejtelmes világába és megüdvözültségtől töle egész a másvilág örök-rejtelmű bölcsőjeig: a sirig.....

A szép asszony fölemelkést fejt. Mindeniút van hát bocsánatkérés, minden bünye van hát irgalom, csak a hittes és anya bűnének nincsen irgalomoztító istene?!

Az irgalomkerő ének egyre erősebben hullámkzik át a légen. „Hallgasd meg Uram, könyörgésünket!“ A szép asszony velőtrázó sikoltással ugrik föl a pázsitról.

Ott áll előtte halványan, az elrejtett, soha nem mondott, fájdalom némaságával, a ferj: Bardsosy. A hódító Magdolna lerokad elötte búbanata sulya alatt. Atkarolja térdét, csókolja, öntözi könyveivel; az ajkai foitóro szavak sokogabafolnak.

A gyermekek atyjukhoz uszágnak, megölelik és feénken néznek az örvöngő asszonynak, akiről azt tanulták, hogy-az az ő édes-anyjok.

Az apa fölemeli a vonagló asszonyt. Es jóságos szemében megrebben a bocsánat isteni, malasztos fénye. Az ősi felhő megaranyozza a napsugár.

Közérdekűek.

Nagy-Kanizsa város rendőrfőkapitánya a következő felhívásokat bocsátotta ki és küldte be hozzánk közlés végett:

4649
szám.
893

Felhívás.

A Nagyméltóság u. kir. Belügyminisztérium 59631/893. szám alatt kelt körrendeletével elrendelni méltóztatott, hogy a Romániából érkező utasok — az ott fellépett cholera járvány miatt — egészségügyi megfigyelés alá vésenek, ezért felhívom Nagy-Kanizsa város lakosságát, különösen a szállodások, vendéglősökét stb. hogy nemcsak Romániából, hanem Románia felől érkezett utasokat megérkezésük után ezen hivatalnál — hivatközzással jelen rendeletem számára az utas nevének, utca és házászám, valamint annak pontos megjelölése mellett, hogy az utas hány napig szándékozik itt maradni — azonnal bejelenteni felelősség terhe alatt szigorú kötelességüknek ismerjék.

Nagy-Kanizsán, 1893. szeptember hó 11-én.

Vécsey Zsigmond,
rendőrfőkapitány.

4937
szám.
893

Felhívás.

Értesítenek a kutyatulajdonosok, hogy a városi tanácsnak 5924/893. számú végzése értelmében az ebado beszedésével, a teljesített fizetésekről szóló elismervények és kutyabarcák kizsoltgatásával a mai naptól fogva a városi pénztárnok bízott meg. Felhívom tehát a t. kutyatulajdonosokat, hogy az ebado lefizetését és a kutyabarcák kiváltását folyó évi szeptember 30-ig saját érdekében eszközöljék.

Nagy-Kanizsán, 1893. szeptember 13-án.

Vécsey Zsigmond,
rendőrfőkapitány.

H I R E K.

— **Személyi hír.** Dr. Nyári Sándor műtörténész, egyetemi magántanár, baráti látogatásra e hó 15-én éjjel Nagy-Kanizsára érkezett.

— **A közoktatási miniszter közönete.** Gróf Csáky Albin vallás és közoktatási miniszter a „Keszthelyi Takarékpénztár Rézvénytársaság” igazgatóságához a következő átiratot küldötte „Zalavamegye kir. tanfelügyelőjének jelentéséből arról értesültem, miszerint a tek. igazgatóság a keszthelyi elemi és polgári iskolák szerénysorsú növendékeinek felségítésére 120 frtot adományozni sziveskedett. Fogadják a tek. igazgatóság ezen áldozatkész tettéért, elismerő közönelmem nyilvánítását. — Kelt Szepes-Mindszent, 1893. évi aug. 30. Gróf Csáky. s. k.”

— **Királyi Pál mellészobra.** A főváros közzülvése kevéssé Királyi Pal elhunytá után elhatározta, hogy márvány-szobrát elkészítteti a közzülvési terem számára, ahol eddig csak báró Eötvös József, Szentkirályi Mór és Rökk Szilárd mellészobra van; Királyi Pál mellészobrát Kiss Györgynél rendelték meg, aki már ki is faragta márványja. — A szobrót már megtekintette Gerlóczy alpolgármester, mint a képművészeti bizottság elnöke, s meglegedé-ét fejezte ki a művésznek.

— **Hivatal vizsgálat.** Blaskovics István a pécsi kir. tabla elnöke f. h. 10. évtől 14. ig tartózkodott városunkban, mely idő alatt a kir. törvényszék minden osztályában beható vizsgálatot teljesített. Szeptember 13-án fogadta a nagy-kahizai ügyvédi kar tiszteletét, mely alkalommal az ügyvédek esetleges panaszaik iránt megkérdezvén, ezek a fogalmazói segítségemlyeztetés az iradoszemélyzet szaporitása iránti közbenjárását kérelmezte. Csütörtökön a delubáni yonattal való elutazásakor a törvényszék egész fogalmazói kara élén Tóth László elnökkel a

vasuti pályaudvarban megjelent, mely alkalommal a bucsuzó táblái elnök a törvényszéknél tapasztaltak felett teljes elismerésének adott kifejezést.

— **Otto park.** A palini kies park, Surich őrnagy székesfehérvári mentelepi parancsnok napi parancsában kiadott rendelete folytán Parosics Ottó a palini mentelep osztályparancsnoka tiszteletére Otto parknak nevezte el. A derék osztályparancsnok rá is szolgált ezen kitüntető figyelemre, mert Palinban az ő ottléte óta minden új díszat épült, és új díszet épredett. Parosics főnök társalgási modora, igazi magyar vendégszeretete által, melyben melbősgöket és a munka egyszerű embereit egyaránt részesíti, oly kitüntetőre tett azert, hogy bizonyára mindenki örömmel hallja, ha egy ilyen ténny ténykedése elismeréssel találkozik.

— **Bérmálás.** Báró Hornig Károly megyés püspök Sümegen e hó 26- és 27-én fogja a bérmálás szentségét kiszolgáltatni. Fogadására — mint levelezünk írja — nagyban tolynok az előkészületek. Diadalkapuk állítatnak és az egész város ünnepi díszet fog öltetni. Ömeltóság az alkalommal tisztelegő küldötteket is fog fogadni, melyek a városi hatóságnál előre bejelentendők.

— **Tanítónő választása.** A nagykanizsai iskolások e hó 9-én tartott ülésében a közégi elemi iskolában üresedésben levő tanítónő állásra Mantuano Janka kisasszonyt választotta meg. Az iskola a megválasztottban törekvő, kitűnő erőt nyert.

— **Eljegyzés.** Heltai József, a Dobrin Richard terménykereskedő cég irodatlanoka, — lapunk munkatársa, e hó 11-én jegyet váltott Alkotóter Lipót gabonakereskedő leányával; Melani kisasszonnyal helyben.

— **A dunántúli hadgyakorlatokon** nemcsak katonáink tognak működni, hanem a nagykanizsai posta- és távirati hivatal négy tiszteje is. Kiszegítő szolgálatra ugyanis Kágyi Gyula posta- és távirati főosztályos és Koth Miksa p. és t. tisz. Szombathelyre, Pickel Ferenc főosztályos Körtendrre, Zavitlla Adolt tisz. pedig Felső Pulyra küldetnek ki. A táviró-tiszteknek legalább is lesz olyan izasszó munkájuk, mint a hadfiaknak.

— **A nagykanizsai népkönyha** a pénzügyminiszter határozata folytán a jövő évi nyelvi helyiséget fog nyerni. Midőn a múlt évben híre járt, hogy a „Zöldfa-Kert”, mely a kincstár tulajdonát képezi, eladásra fog kerülni, a népkönyha elnöksége kérvényileg megkereste a pénzügyminisztert, hogy az eladási tervtől Aljon el, és e helyett adja ezt az eddigi bérösszegért a népkönyhának bérbe. Ezen kérvény folytán a nagym. m. kir. Pénzügyminisztérium f. é. aug. hó 24-én 37:19 sz. a kelt magas leirálával utasította a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságot, hogy a szerződést f. év. aug. 1-től kezdve három évre a „Szegények tápintézete” (Népkönyha) elnökségével kösse meg, mi e napokban meg is történt. — Ez alkalommal megemlítjük, hogy a népkönyha a múlt évi nyelvi 17744 gyermek — 2500 rendes összesen tehát 20244 ebédadagot szolgáltatott ki. Az éhező iskolás gyermekekért nem kevesebbet mint 1596 frt 96 krt fizetett ki a Népkönyha múlt télen, — melyhez a „Gyermekbarát” társulat mintegy 300 forinttal járult. Ugy hisszük, hogy ezen számok ékes nyelven hirdetik a népkönyha áldásos működését, melyet azonban csak úgy gyakorolhat, ha a nagyközönség elismerésével megadja az ehhez szükséges eszközöket.

— **Torna-Egylet.** A nagykanizsai tornaegylet csarnoka e hó 9-én tartott választmányi ülés határozata szerint e hó 27-én a tagok részére ismét megnyitják. Őszintén óhajtjuk, hogy az egylet elég szép számban levő tagjai közül a jövőben többen keresek fel a tornatermet, mint a legutóbbi években, mert különben könnyen megtörténhetik, hogy míg ország-vilag tornaegyleteket létesít és a testedzés mindennemű sportját nagy mérvben cultiválja, városunkban a már több mint 25 év óta fennálló „Torna-Egylet” részvérvélsége hiányában a feloszlatás lesz kénytelen kimondani. A tornacsarnok nemcsak kellőleg van felszerelve, hanem az érdekfeszítő fokozandó, a múlt évben vívőeszközök is szerezteték be, melyek szintén a tagok rendelkezésére állanak. Ami pedig leglényegesebb: Pongrácz Adolt kitűnő tornatanár vezetése alatt áll a tornaterem, tehát nemcsak a gyakorlott, hanem a kezdő tornázókról is kellőleg gondoskodva van,

tenni. De nem kétekedünk ebben magunk sem, mert soha társadalmi osztálynak jogosabb igénye nem volt, mint a művelt elemeket magába záró és nagy száma által az államban is számot tevő magániasztviselek osztályának akkor, midőn bárcsa előre látással, késő vésnégre, napjainak nyugalmát akarja biztosítani. A nyugdíjra való kilátás a magániasztviselek komoly törekvését fokozhatja, a főnökök támogatása pedig hálás munkatársakat fog nevelni.

Felvilágosítással szívesen szolgál a központi bizottság, melynek hivatalos helyisége Budapesten a Páris szállodában van, vagy Heltai József ur, a nagykanizsai választmány jegyzője.

Az alakuló egyesület listáira a jelelést elfogadják:

Elnök: Gróf Teleky Géza val. bel. titkos tanácsos, orsz. képviselő, volt belügyminiszter. Alelnök: Harasztli Jellinek Henrik, Gulácsy Dezső, orsz. képviselő.

Igazgatósági tagok:

Alder Károly, a Gschwindt fé. és szeszyár igazgatója, hatvani Deutch-Sándor, budai Goldberger Bertalan, Herz Zsigmond, a magy. ált. közénbánya igazgatója, Popper I-ván, a magy. asphaltr. t. igazg. stb. és Brazay Kálmán nagykereskedő.

Tollfuttában.

Az utóbbi évt. minden városunkat megfokvó stagnatio után szinte dagad a nagykanizsai ember köb, ha látja azt a pezsgést, mely delejes áramként futja be a város idegait s felrázza, meglevenit az eddig lomán heverő töke erejét, hogy ipari alkotásai valamint a haladásnak hatalmas tényezője megadja a landületet a jövő imponánsabb kibontakozása felé.

Aki tudja, hogy milyen tekintélyes tökéörv. van e város falai között s hogy e tökéörv. hadserege a részvények részben, errei idegen vállalatok útjából táplálkozva idegen érdekek támogatásához, füllendítéséhez, jövőjéhez fűződik: annak agyában bizonyára sokszor megfordult a gondolat, hogy mikor fognak a töké generalisai a töké-elhelyezés és forgatás manőverei közben a város megerősítését, erőssége biztosítását célzó tervvel lépni a nyilvánosság elé? Mert az minden tisztán gondolkozó ember előtt kétségtelen volt, hogy Nagy-Kanizsának emelkedését csak is ipari és kereskedelmi alkotásokkal lehet biztosítani.

Hosszu vajadás után a tökéörv. generalisai csakugyan kilaptak szarkozottságukból a sörérv hatalmas tervével. A töké hadsereget koncentrálták s erje teljességét idegeinek ismert gyors láza rezgésével a vállalat létesítésébe vité, a városi futóházzal szemközti fekvő nagy területen megindult a munka. Néhány hónapja ennek csak a már a derek alkotás közel áll a befejezéshez, hogy azután új életet, munkapezsgést, forgalmat teremtvé, egy valóban óriás léppéssel közelebb vigye városunkat helyesen fölmert missiójához. Egészen új városrészek keletkeznek ott a hatalmas gyárteleppel, mely a munka becsével, a vállalkozás és verseny erejének idegajzó megnyitlatozásával új életet, amerikai szellemet gyökereztet meg falai között s a mellett, hogy a tökéforgalomnak tényezője lesz, százkanna fog kenyeret, existenciát biztosítani a társadalom ama rétegének, ahol az élet nagy aránytalanságai között pompás melegágyat talál az anarchia.

Ahárhogy útik innen is, onnan is hatalmas vállalat megteremtőit, akárhogy gőncsöljék őket ezért is, — én csak áldani tudom őket, mert ózintán melegéggel csángók városom jövőjén: szeretek álmolni jövő nagyságáról és tudom, hogy e nagyság felé talán éppen ez a vállalat tette meg az első hatalmasabb lépést. Áldani tudom őket, mert az emberiség általános boldogságért dobbanó szívemnek névesség az is, ha csak néhány száz ember számára biztosítva látom az édes, megnyugtató, az élet óriási aránytalanságait enyhítő mindennapi kenyeret.

Ahogy megállók az alkotáson dolgozó munkások nyüzsgő sokasága előtt és látom emelkedőben a gyártelepet, olyan jól esik odakölnödni mindazt, amit az ilyen alkotások magukkal hoznak, megeremisenek. Olyan jól esik megálmolnom azt a kort, mikor majd a Csengery-utcán be- és kirobogó villamos vonatok viszik a vidám kirándulókat a gyártelepi sorozó árnyas platárai és vadgesztenyéi alá: mikor majd ide hullamzik egy a farka népcsoport, mint most a vasuti állomásból nyári délutánokon.

Emelkedik lelkem, mert látom a város emelkedését. Sörérv, műmalom, új pépgyár, gyufagyár, ég felé emelkedő képményi fogják hirdetni mihamarabb, hogy e város, végre megtalálta a valódi utat missiója felé. Áldás legyen a haladás első alapkövein! Tornakönyvjének meg a kövek csodásan és hirdessék a munka örök becsét! A köveknek — úgy mondják — lelke van és csodás-szépben tudnak beszélni az embereket egyesítő munka világáról, a munka örök becséből, alkotó erejében gyökerező demokratizmus szelleméről. Hadd hirdessék hát ezt az életlen kövek! Élsz apostola sálnak úgy is kevés akad!

— **Esküvés.** Pranger Idát váro-unk egyik szépi e hó 18-án délelőtt vezette otárhos **Tarr** Lajos somogyi sudi körjegyző. Az esketésen, mely az újonnan épült evang. templomban tartott **Hütter** Lajos lelkész igen szép beszédet intézett a fiatal párhoz. Tanúként szerepeltek: **Madarász** Andor somogyi várm. főszámvéve és **Sárközy** Bela cseréi főszolgabíró.

— **Közgyűlés.** A nagy-kanizsai keresk. befejegetyző társulat vasárnap e hó 17-én d. u. 2 órakor a „Kereskedő ifjak önképző egyete” helyiségében közgyűlést tart, melynek egyedül tárgya a kereskedelmi miniszter által elrendelt alap-zabály-módosítás.

— **A nagykanizsai malomgyár és szőrfőző** tekintetében múlt számunkban megjelent híre vonatkozólag a gyár igazgatójának annak kijelentésére kért fel bennünket, hogy a gyárhoz szükséges anyagok beszerzésénél és munkák kiadásánál, mindenkor kőg teret nyujt a szabad versenynek, s hogy különösen a helybeli iparosok s kereskedőköt. — már az e tekintetben hozott elvi határozatánál fogva — sem mellőzi. — Szivesen adtnak helyet e felszólalásnak, mert az előttünk felmutatott jegyzőkönyvekből magunk is meggyőződünk, hogy az anyagok beszerzése-és munkák kiadása akként eszközöltetik, hogy előzőleg egyesektől ajánlatok kéretnek be s az ezek közül legelőnyösebbnek adatik a megrendelés.

— **A „Hadastya-n Egylet” köréből.** „A nagy-kanizsai katonai hadastya-n egylet 1893. évi szeptember hó 10-én tartott rendkívüli közgyűlése alkalmával elhatározta, — hogy az egylet nagyobb felvirágosításának és előmenetelének céljából, továbbá hogy nagyobb tiszteletre és az egylet alapító, rendező, pártoló, dísz-és tiszteletbeli tagjai vagy hozzájáruló elhalálása esetén a kivonulások fényét emelje — az egylet kebelében zenekart szervez. — Miatn a zenekar felállítására tetemes költségbe kerül s az egylet nincs olyan helyzetben, hogy ennyit erejéből zenekart állíthasson fel. — kenyszerülve van Nagy-kanizsa város és környékbeli mélyen tisztelt közönsége pártfogását igénybe venni.” Ennélfogva — a fentebbiek előrebocsátásával — a nagykanizsai hadastya-n egylet kebeléből alakult zenekartozottság felhívást bocsátott ki, melyben a zenekar felállítására céljából 3 évre: évi 2 főt tartó díj mellett a nagy-kanizsai katonai hadastya-n egylet zenepártólói tagjai sorába belépni kéri a közönséget.

— **Furiosan csaló.** Krausz. Csil 17 éves legfeljebbse nélküli cselédeleány arra a gondolatra vetemedett, hogy egy helybeli urnó aláírását egy cedulácskán hamisítva ezzel beállott ifj. Fesselhofer József urhoz 10 forintot kérven kölcsön, előadván, hogy megbízója malacokat vett Kis-Kanizsán, melyek árához azonban még hiányzik 10 forint. A leány egyáltalán apróbb bevásárlásokat is tett — természetesen hitelbe — Fesselhofer kételkedve ugyan, — de azért megfuttat a leány kívánságának, de azért óvatosságból egyik tanoncát, a leány után küldte. A tanonc látván, hogy a leány nem az illető urnó lakására megy, kérdőre vonta, mire a leány 10 krajcárt adott neki, hogy zárja meg mig egy közeli házban teendői végezzi. Az ügyes tanonc. előtt csakhamar világos lett, hogy csalóval van dolga, miert is a leányt egy ép arra menő v. hivatalosulga segélyével a rendő séghez beállította. A nyomozással kitért, hogy a leány már megelőzőleg ugyanazon urnó nevére Kilik Béla megszárson hasonló módon 10 frot akart kicsalni, de az ügyes és egyszerűmínd előzékeny Kilik a pénzt a leányra nem bízta, ez tanoncával akarta felküzdeni, mi azonban a leánynak nem volt inyére, tehát a cedulát visszakövetelve, sikertelenül távozott.

— **Az elvezetett kondoktor.** E napokban a Nagy-Kanizsáról—Budára menő személyvonat Springer nevű kondoktorja, hogyan hogy-nem, anélkül hogy es bárki is észrevette volna Szántód állomás közelében lesett a vonatról. A vonat tovább haladt és mi különös néhány állomáson át nem vették észre Springer helynyát és csak a szántódi állomásfőnökeg után a valencia állomásánál észlelték a vonat készségét, hogy Springer a szántódi állomásban súlyosan megsérülve fekszik, amennyiben jobb kezén, — melyet amputálni is kellett — áment a vonat.

— **Tűz.** Kis-Kanizsán e hó 18-án délben 4 1/2 óráig ki, mely három pajfát és 14 székert zénát hamvasztott el. A kárvallottak: Jan-

kovics György, Flunbola György és ésv. Magyar Godina Józsefné. Az összes kár 1040 forint, melyből semmi sem volt biztosítva.

— **Sebeshalálja.** Nem igen jámbor lelkű embernek bizonyult be Jámbor András kis-kanizsai lakos, ki e hó 9-én — noha díj nem volt kifizelve mégis minden áron elkerülni akarta a király-utcában pajfáját Mezős Jánost. De a helyett, hogy elkerülte volna, lekerült kocsijával a gyalogjárásra nem csakély rémületére azon király-utcai lakóknak, kik az utcán való áldógozás már azért is sportnak tekintik, mert itt nyelhetik a legübb port. A lovak azonban jámborabbak voltak Jámbornál s — ember-életben nem teettek kárt csupán gazdjukat juttatták 2 napi éltárasra és 20 főt bírságra, mely büntetésben a rendőrt hivatali öt marasztalta. Hiába soha nincs annak jó vége ha valami „jámbor” akar egy „mezáros” föle kerekedni.

— **Táncszékola-megnyitás.** A nagykanizsai iparos ifjak szep. 10-én tartották az első közös táncgyakorlatot, melyen igen szép számban vett részt a tánckedvő iparos ifjuság. Az első négyest 50, a másodikat 65 pár táncolta. Az iparos ifjak önképző egyesületének alelnöke: **Szalay Mihály**, a közös táncgyakorlat végzésével meleg szavakban mondott köszönetet a megjelent bölgközönségnek.

— **Cáfolat** cím alatt „Zalai Közlöny” lap-társunk 3-dik számában közli Küörtzer György tűzőlő főparancsnok lapunk múlt számában közöltét nyilatkozatát. Nem tudjuk vajjon e főparancsnok ur küldte-e be közlés végett ezen nyilatkozatot, vagy csak lapfársunk kívánt e ezzel a főparancsnok urnak vagy a tűzőlői zenekarnak kedveskedni. Mindkét esetben magától értendő dolognak tartottuk volna, ha t. lapfársunk egyuttal azon közleményt is nyilvánosságra hozza, mely a cáfolatot előidézte, valamint ezen lapunkban már megjelent cáfolathoz fűzött megjáyzéseinket is.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Felső bíróságoktól leérkeztek.

Lemberger G. telperesnek — Ludvig Grundtner alperes elleni 90 főt tőke, s jár iránti váltó pere a kir. táblától megváltoztató ítélettel.

Lemberger G. telperesnek — Mlinarics Mihály és neje Mlinarica Babetta alperesek elleni 55 főt tőke, s jár iránti váltó pere a kir. táblától megváltoztató ítélettel.

Sosavnicár Ferenc és társai telperesnek — Nemezei Pál és társai alperesek elleni kizárólagos tulajdonjog elismerése s jár. iránti pere a Curiatól helyb. b. ítélettel.

Sosavnicár Ferenc s társai telpereseknek — Schranecz Antal s társai alperesek elleni ingatlanok tulajdonjoga s birtoka iránti pere a Curiatól helybenhagyó ítélettel.

Sosavnicár Ferenc s társai telpereseknek — Franciscus Imre és Jaksovecz Ferenc alperesek elleni tulajdonjog elismerése s birtokátadása s jár iránti pere a Curiatól helybenhagyó ítélettel.

Sosavnicár Ferenc s társai telpereseknek — Tigeli István alperes elleni tulajdonjog elismerése s jár iránti pere a Curiatól helybenhagyó íté.

Lopás büntette miatt vádolt Santeke János s Novák Mihály elleni büntügy a Curiatól helybenhagyó ítélettel.

Többek büntalmazásából származott súlyos testi sértés büntetével vádolt Glavács Iván s társai elleni büntügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Sikkasztás ak tekintendő büntelt s csalás büntette miatt panaszolt Dolgos Ferenc s társai elleni büntügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Járásbírószághoz leérkezett ítéletek.

Klein Józsefnek — Scherz S. L. cég elleni perében a pécsi kir. ítélőtáblától az első bírósági ítélet helybenhagyva.

Friedmann Károlynak — Kherndl Imre elleni perében a pécsi kir. ítélőtáblától az első bírósági végzés helybenhagyva.

Fürst Ignácnak — Sixit Antal elleni peré a pécsi kir. ítélőtáblától megváltoztatva.

Gánc István és nejeének — Kovács Ferenc elleni pere a pécsi kir. ítélőtáblától helybenhagyva.

Kovács Erzsének — Rosner János elleni pere a pécsi ítélőtáblától helybenhagyva.

Lakatos Ágnesnek — Toth Teréz és társai elleni pere a pécsi kir. ítélőtáblától helybenhagyva.

Rajkó József és társainak — Vas Péter és társai elleni pere a kir. ítélőtáblától helybenhagyva.

IRODALOM.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadója: Fischer Fülöp könyvkereskedésében megrendelhetők:

— **Öngyűvés,** vagyis gyakorlati utmutatás jogügyletek elintézésére, okiratok és beadványok szerkesztésére. A legújabb törvények alapján 450 iromny példával felvilágosítva bírák, ügyvédek, jogászok és felek használatára, szerkesztette Csógor Alajos, híres váltó-ügyvéd, királyi ítélőtáblai bíró. Az újra átdolgozott ötödik kiadás 6. füzeté most jelent meg. — Megjelenik minden hó 20-án, egy-egy füzet ára 30 ft. A teljes mű 20 füzetből áll.

— **A Pallas Nagy Lexikona** füzetek kiadásából megjelent a 39 és 40-ik füzet, a III. kötet 9. és 10. füzet) a Bojárország és a Borajerdjén, illetve Boreltűstől Bosznjáig terjedő címszokkal. A 39. füszethez külön melléklettel van csatolva a Bórbetegségek különféle nemelt ábrázoló, — dr. Schwimmer Ernő ügyv. tanár által összeállított szinymomatú kép, továbbá a Braille-írás című melléklet, mely domborn nyomásban Koltsej hymnusának első strofáit mutatja be a vakok részére használt írásban s a füzetet még külön 24 ábra díszíti. A 40. füzet mellékletet Bojárország és Kelet-Rumélia térképe, — továbbá a Palaszy Ferenc által összeállított Bronzkori emlékek magyarszági alakja, külön magyarság szöveggel dr. Posta Bélától és Brucelles város története. A szövetség 10 ábra van. A többi cikkek közeli megemlíjük a következőket: Bolivia köztársaság (dr. Brózik Károly), Boltozat, (Fitt'er Kamill), Bolgyók (dr. Kövesligetlyi Radd), Bonaparte (dr. Mangold Lajos), Boncolástan, Boncolástan intézetek stb. (dr. Mihalkovich), Bor (Kosutány Tamás), Borsodmegye (dr. Thirring G.), Bosznia (dr. Brózik és dr. Mangold) stb. A Pallas Nagy Lexikona megrendelhető minden könyvkereskedésben, valamint a kiadóhivatalban Budapestén, IV. Kecskeméti-utca 6.

— **Rendkívüli érdekes** tartalommal és gyönyörű illusztrációkkal jelent meg a „Képes Családi Lapok” utóbbi száma. Tartalmából különösen kiemelendő Tolnai Lajos, s hatalmas tollú írónak „A felterjesztések” című aktuális rajza mely a mai kor feltűnő viselkedését metző élel ostorozza. E rajzot méltán s szám gyönyörűnek lehet nevezni. Felemeltendő még: Tolstoj Leo prófának „A Gyilkos” című elbeszélése, mely az orosz igazságszolgáltatásra vet szemert világszerte ismeretterjesztő és igazságügyi cikkek hasznos mellékletét apróságok egészítik ki e szám tartalmát, mely változatosságával gyönyörködést és malatlatra oktat. E mellett a „Képes Családi Lapok” a legújanszóbb hetilap mert 16 oldal szövegen fejt minden számban az egy ivnyi legyenes regény mellékletet és minden második számban képece dívat-mellékletet.

— **Közigazgatási és közigazgatási szemle,** szerkesztéi Jekelvaldy József a m. tud. akad. r. tanár. A szemre megjelent szám tartalma: I. Értekezések I. Magyarország adóstatistikájára 1891-ről. Láng Jánosól. — 2. Az olasz valuta történelme. — (Második közlemény.) — Kóha Dávidtól. — 3. A számbányítás joga és a földbirtok — Második közlemény. Dr. Sipos Árpádtól. — II. „Közigazgatási havi krónika. — Dr. Mandello Károlytól. III. „Irodalmi szemle. 1. Válasz és viszonyvázlat. — Bernát István és X. Y.-tól. — 2. Külföldi folyóiratok szemléje. — Dr. Fenyvesy Józseftől. — IV. „Statistikai Értesítő. — Adatok az 1891. évi adóstatistikához. — Láng Jánosól. — V. „Könyvzemle. — Megjelenik minden hó 15-én 6-10 ívnyi terjedelemben. — Előfizetési ára bérmentes külföldre, egész évre 8 főt.

— **„Kardarok.”** „Zeitgenossen.” „Vakodromia” ezim alatt a magyar, német és tolguság és nap számar Kőrös. László dr. fővárosi író és förtésköltő tanár szerkesztésében kiadásában egy új füszete irodalmi vállalat indult meg, mely hasznos és tanító irányúval fogva méltóan megérdemli az olvasókönöség pártfogását, a Franklin-Társulat nyomdájában későbbi díszes füszeteket mesteri kivétellel arópék és művészi cizlap fogja értesíteni. Az 5-10 ivre terjedő füszetek a fejedelmek közül népszerűen nyelven be fogják mutatni három hazai nyelvben a következőket: XIII. Leo. — Ferenc József. — Keresztel. — Ferenc Ferdinánd. — József f-g — Viktória angol kir. — II. Vilmos német cs. — III. Sándor orosz cs. — Umberto olasz kir. — II. Lipót belga kir. — II. Oszkár svéd-svéd. kir. — Abdal. Hamid türök cs. — IX. Keresztély dán kir. — XIII. Alfonso és Krisztina. — Károly román kir. — Sándor szerb kir. — György görög kir. — Károly Ferd. portugál kir. — Ferdinánd bolgar fejedelem. — A főlapok közül: Vaszary K. Csaszka Gy., Szanassa I. Schlauch L. Horuig K., Hidaszy C., Zalka I., Dulánszky N., Schopper Gy., Mezeiényi Gy., Steiner F., Buhics Za., Dessentfy S., Benda I., Rimely K., Csiska N. érseket és pápökötököt. — Az állam-tudományok közül: Kosuth I. Tissa K., Wakerla, Szilágyi, Csáky A., Apponyi, Eötvös, Ugron, Berzeviczy, Zichy N., Esterházy M. M., Csémegyi, Szilágy, Zichy Jenő. — Írók: Jókai, B. Bajza L. Sz. Nagall I., Tutek Anus, Tóth L., Szilágyi S. Szász K. Gyulay P., Vadnai K., Vajda I., Falk M., Baknai S. Ágal A., Horváth Gy. Rákosi I., Szanta T. Abrányi, Bartók, Kasz Endrői, Erődi B., Mikszáth, Várdi A., Herczeg, Karcsay stb. — Művészek: Munkácsy, Zichy M., Lutz, Benck, Wagner, Roskovits, Hiltsemayer, Strobl, Zala, Zichy S. Panlay, Priellek, Jászai M., Márkus E. Török I., Blahány, Kürty Kl. Ujházy, Nádai, Nagy, Mihály stb. — Túlások: Fülöpki Brassy, Vambéry, Eötvös, Szécheny, Saity, Thaly, Sainyval Szabó, Frankó, Kusau, Pór, Danke, Saschenyi, Lécy, Hermann, Boethi, Schwarz, Abrányi, Nagy L., Sarvas, Timon, Csiger stb. — Egy egy füzet bolti ára 30 kr. Ot füzet előfizetési ára egy forint, mely összeg a szerkesztő-kiadó névére (Hpest, Andrássy-ut 20 7. a. küldendő,

CSARNOK

Az anyja leánya.

A harangvölgyi lakók aprója nagyja a legki-
sebb gyermekig igen jól ismerte, s méginkább
szerette és tisztelte az oda való Bognár családot.
Igen jómódu földmives emberek voltak, több-
szörön szeszizók. Az ilyen sok szeszizón ur-
felle feltápatos földmives ember egy valóságos
külön fajt képez — s egyik olyan, mint a másik.
Ilyen jóra való felüri pár voltak nemzeti
Bognár uraimék. A férj végzett vagy harmadfel
gymnasiumi osztályt, s ha megerőltették még a
munkát, a szaboy eittudia dechálóni. Kissé csón-
des ember volt, ami a falubeliék előtt dicséret-
számba ment, de a felesége csak ezt az egy hi-
báját ismerte férjének, nő meg, hogy túlzott
alparancsnok volt. Az asszony ellenben egy vi-
lágra termelt kackias menyecske volt, túzról pat-
tant de „szellemes”, amira meg a férj volt
töföttebb rátartós.

A menyecske nem volt ugyan még több 30
évesnél, de olyan úde friss, mozgékony, mint
egy 10 éves leánya, jóllehet már az ő saját
édes leánya is eltiport vagy 14 esztendő. Ma-
ga, azalás termet, gyönyörű koromfekete haj,
bogar szemek, gyöngyösr fogak, amelyekben nem
konstarkodott ugyan még fogorvos szerszáma, de
amelyek úgy ragyogtak mintha egy ame-
rikai fogorvos gyémántokkal rakta volna ki va-
lamennyit.

Lányuk: a kis Juszti szerény, kedves, meg-
nyerő külsejű anyagi teremtes, a falubeliék
szepint szakasztott anyja leánya, aki ha véletlenül
a jogászhatón amogy elegansan megjelent volna,
bizony-bizony megállít volna a jogász ifjú-ág be-
corpus jurisi esze. Nőde természetesen nem je-
lent meg, és a jogász világ esze sem állt meg, s
így lesz még csöde elég.....

II.
Ott Harangvölgyön nem volt olyan legény, aki
még almában is gondolni mert volna arra, hogy
Judi kezét megkerje. No még csak az kellett
volna.

„Egy leányom, egyetlen gyermekem mon-
dotta mindig az apa. — No de ezt nem is adom
parasztinak. Uri dama lez de belőled leányom;
van vagyond elég, jegyzőné ténsaszony lesz
belőled. Igen. Hej, milyen élet lesz az, ha
az én tekintetes jegyző vőmracsnál majd
csibukra gyujtva, ujságot olvashatok.”

Mikor Juszti vasárnaponkint különféle szinű
selyempántlikákkal befűnt, bokáig erő hajával
mire ment, ugyancsak lát valamenyi falubei
legénynek — nem a szive — hanem a fogá.
„Milyen szerencsés, milyen boldoggá tehetné
ez a kis teremtes valamelyiküket — pedig
annyi bizonyos, mondogatták, hogy a kibez ez a
kis lány elkarna menni, szentül avé lenne,
mert még az édes apja se merne neki ellent-
mondani.”

Ha egy ilyen csoport legény előtt Juszti elha-
ladt, valamennyinek kipotyogott a vergonia a
szájából bámulsztában.

Harangvölgyön lakott akkor a híres Dabay
család, s harangvölgyi uraság, gyönyörű szép
kastélyában csak a férj és feleség voltak. A
férj derék jóra való magyar genyri ember, akit a
falubeliék valóságos imádták. A nő igen csinos,
de gyenge halvány beteges teremtes volt.
Nem csuda tehát, ha Dabay nagyságos uram,
megfűtkezve minden óseről — mert nemes
ember volt — egyszer csak azon vette magát
éssre, hogy ő neki bár akarata ellenére — de
nagyon teszik a Bognár gazda felesége...

III.
Egy nyári vasárnap délutánon a kis Juszti
egyedül volt otthon édes anyjával az egész ház-
ban. A gazda ugyanis már délelőtt elindult a
városokkal a szabadkai vásárra egy tinót el-
adni. A családtagok kimenője volt, a nágy ko-
mondor pedig a szokatlan vasárnap délutáni
csafidban valamelyik pajtaszerekben józian
borkolt.

Juszti a vasárnap ebéd után rendszeren leszo-
kott feküdni aludni, s ezt ma sem mulasztotta
el s így épen jó alkalom volt ez az idő arra,
hogy a Dabay uraság első vőfűtjét megtegye
Bognár uraimék regényes kalandokra hűlő
csinos feleségénél.

A vélelőn azonban úgy akarta, hogy Juszti-
ka épen sehogyse tudjon elaludni, hogy miért
nem, azt ő maga sem tudta; de ő csupa una-
lomból a salugáter leeresztett redői között tel-
álmosan pislogatott ki az udvarra

Ekkor lépett be az utcaajtón a közelben lakó
Dabay uraság s egyenesen a másik szoba ajta-
nak tartott Juszti-ka s látvány egészen ki-
buzia sodrából. Oros leány volt, tudta: kinek
szól s mit jelent a látogatás. Egészen zavartta
lett, izgaltatott alkelt, majd ismét leltive, gon-
dolkodóba esett s azán a pamagra dülve, sirni
kezdett. Regen sejtette ő már ezt, de nem volt
bizonyos benne, most fájdalomra meggyozódhe-
tett róla, hogy jól sejtett.

Egyszerre felugrott helyéről, boszut lihegett,
kemény boszut. Ahoz, hogy az uraságon boszolja
meg magát — kicsinek érezte erejét. Lábnjhegyen
kiontott az ajtón.

Nem tetővázott soká, egyenesen a kocsimába
sietett, hol hangosan szolt a zene, s jártak erő-
sen azt a táncot, amiről sohse halunk meg. Mi-
kor Juszti a táncterembe lépett, egy pár túzöl-
tónak öltözött gyallér sieten meglepetve eléje
s leültettek a táncos nők közé.

A legények nem hittek szerelmeknek. Juszti,
a gazdag Juszti itt, az egyszerű szegény paraszt-
lányok közt és itt a falubeliékből akar magá-
nak vőlegényt keresni. No hisz volt szegény
Juszti-ka mit szenvedni. Valóságos tánc verseny
fejtődött ki hamarjában Juszti-ka igen felszett
ez a mulatság, amilyenben még nem igen volt
alkalma részt venni és jó soká tartott míg be-
leléradi. Ekkor zsebébe nyult és egy mestersé-
gesen készült virágcsokrot vett ki belőle, mely-
ben nefejecek is voltak, egyenesen odament a
legjobb táncoshoz: Szabó Jósakához, mellére tűzte
a csokrot és azt mondta neki.

„Te vagy az én vőlegényem! — s ezzel el-
távozott.

Szabó Jósakában volt annyi udvariasság, hogy
elki-érte őt a kapuelfűig, ahol foglalól meg
egy csokot is kapott a boldog vőlegény.

Nem volt akkor irigyléreméltőbb ember Ha-
rangvölgyön Szabó Jósakánál s a legények bán-
mulva néztek össze, hogy micsoda nagy szerence
az, ilyen agról szakadt szegény fiúra. Bizonyo-
san meghabozták a Jusztit.

Hogy miennyire meglepte Bognár és feleségét
leányuk határozott felépése, azt elképzehetjük.

Dacára minden ellenkezésnek, minden kitaga-
dással való fenyegetésnek, Juszti állhatatosan
megmaradt vásszítottja mellett s piros pünkösdi
napján nagy ünnepések között tartották meg a
felmegyere szol esküvőt. — Bognár apa pedig
a saját vigasztalására csibukot és törökdohányt
vásárolt, hogy kárpótolja magát a tekintetes
jegyző vő helyett otthon, saját portáján. Így állt
boszut Juszti-ka. Így lett habóbbá a szegény
Szabó Jóska.....

Franciscus.

VEGETÉS.

— A „**Bécsi Hírlap** Társaság” szom-
bathelyi lőgyűnkességének irodájában hivatal-
noki állás van üresedésben és azonnal be-
öltethető. — Kereskedelmi akadémiát vagy kö-
zépiskolát végzett egyének fizetési igényüket és
a német és magyar nyelv teljes ismeretét fei-
tűntető bizonyítvány másolatokkal felzerelt aján-
lataikat a nevezett lőgyűnkesség irodájához szí-
veskedjenek intézni.

— **Angol csodabalsam.** Ezen cím alatt
közölt — legismertebb és legolcsóbb egyetem-
sép házi-gyógyyszer hirdetére — t. olvasóink
figyelmét felhívjuk.

Szerkesztői üzenetek.

— **W. Irma.** Örömmel üdvözöljük k munkatársaink so-
rában. Az el nem küldött tábla oly általán s teljében ré-
szesült, hogy szívesen vennénk. Nagysádtól egy elkészült
tárcát is. A szíves visszajelenségeket köszönök.

— **Dr. Schwarsz Eszmond Keszthelyi 177**
— **Szerkesztő.** A tárgy nem rossz, de a dolgozat igen
nem közölhetjük.

— **Belvárosi közlés.** Ön tévedett. Nem Nagy-Kapizza,
hanem Nagy-Bocskerégre megy Ó-Budáról Rakodszay szántár
súlati. Hozzánk még csak aprilis hónapban jön.

— **Elmúlt a nyár...** Sajnáljuk, de mi nem tehetünk
róla és azért nem látjuk be, miért közölnek bucsuvarrót.
— **Műanyag.** Szíves ajánlatát köszönjük. 21-én kérjük,
előbb felostogos. c.

Felelős szerkesztő:
Dr. LÓKE EMIL
Laptulajdonos és kiadó:
Fischer Fülöp

Nyilttér*)

Selyem hamisítvány. Egészünk el egy mintát
a venni szándékoló fekete selyemből s a hamisítás
rögtön kiderül. Mert míg a valódi s jól festett se-
lyem az elégtésnél nyomban összepodródik és csak
hamar kialszik maga után csekély világosbarna ha-
mat hagyva; addig a hamisított selyem (mely szí-
ros szinű-szalonnas-lez és könnyen török) lassan
tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telit-
tetten tovább izznak) és sötét barna hamut hagy
maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem
podródik, csak megkörbül. **Hennberg G.** (cs.
kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben,**
hához szállítva, postaber és vámentesen szívesen
küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyökre
való egész végekben levő valódi selyem szövetből.
Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőla-
pokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (5)

Nyilatkozat!

Tudomásomra jutott, miszerint Fialovits Lajos helybeli
butorkereskedő felőlem azon hírt terjesztette, hogy helyben
butormegrendelési fogadok el oly cég részere, mely egyálta-
lán nem létezik, a megrendésre pedig előteget veszek fel,
s az illető rendeléket az által károsítom. Híresztelést szep-
rint énsem az országban szürgönyileg korosztelnék és az ő
intézkedései és lépései folytan mar-ko is tartoztatnak.

Miőn megtudtam Fialovics ezen valószínűleg kegyéririg-
ségből tett híresztelésit, a városi kapitányaságnal jelentke-
tem és magamát teljesen igazoltam.

Fialovics Lajos ezen eljárását a bíróságnal bejelenttem
és az illető urak — kik előtt így nyilatkoztam — majd
annak idején tanuskodni fognak ezen megmagyaráshatalan
eljárásáról, ahol majd órai fogják a jövőben nyemű rága-
mazásoktól.

Hogy valóban minimum 30% -kal olcsóbban szállítok olyan
és még jobb gyártmányu butort, mint a featur, arról bárki
meggyozódhetik.

Friedmann Károly,
butorgyári képeisselő.

Minden embert rászóro
FONTOS
ÚJ TALÁLmány!

Késégtelenül az angol általános folttisztító
szappan a **rőzsával.**

Használatban a világ legjobb és legolcsóbb:
folttisztító szere,

s ajánlom, hogy egy házban sem hiányozzék.
E folttisztító-szer előnye a többi hasonló gyárt-
mány töött, hogy még kocsikenőcs-kátrány-
olajfesték és izadmány-foltokat, — általában
minden foltot, — eltávoít annélkel, hogy as-
néhány nap múlva ismét látható volna.

De rendkívül olásó ára is **(20 kr. drbja)** bi-
zonyára mindenkit arra fog indítani, hogy e
szerrel rubáit, szőnyegeit, butorszőveit stb
hosszú ideig tiszta és használható állapotban
tartssa. (439)

Kapható: minden ismertebb fűszer, rövidaru,
és vegyes kereskedésben. — **Nagy-Kapizza:**
Fesselhoffer József és Kreiner Gyula uraknál,
Céllőrnagyán: Strahna testv. és Heinrich Miksa
uraknál. — **Kaposvártól s Pollák József urnál.**

*) Az e rovásban közlöttekért nem vállal magára fele-
lősséget

HIRDETÉSEK.

1920/893. tkv.

Árverési hirdetés

A letenyei kir. jbiróság mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy Récsai József és fia cégnek Timár József magángyám által képviselt kiskoru Timár György és Ilona özv. Timár Györgyné A. A. gyám által képviselt kiskoru Timár Péter, Timár Kati és Timár Méri, hécsi lakosok elleni 83 frt. 12 kr. tőke ennek 1887. évi január hó 23. tól járó 8%, kamatai 7 frt 75 kr. árverés kérelmi költségek iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a letenyei kir. jbiróság területén) fekvő Bécz községi 12 sztkjvben A 11-5, 7-11, 13-15 sor 13. 51. 65. 152. 430. 496. 519. 568. 587. 601. 650 689. old 614. hrsz. ingatlanokból valamint a 13. hrsz. ingatlanra épült 7. népszavazás-hásból, Timár György, Iona, Péter, Kati és Mari kiskorukat illető rész 433 frt becserban Bécz község bíró házána!

1893. évi október hó 9. napjának d e 10 órakor

Dr. Csomposz Kálmán letenyei lakos leiperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog: ezen árverés által a bécsi 12. sztkjvben C. 7. alatt Skoda Károly Timár özv. Miklósné javára bekebelezett lakás és tartásból álló szolgalmijog nemerintetik. Kikiáltási ár a fentebb kielti becser.

Árverezni kívánók tartoznak a becser 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részben még pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számított 8% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni.

Letenye, a kir. jbiróságnál mint telekkönyvi hatóságnál 1893. évi július hó 24-ik napján.

456 1-1

NENKOVICS,

királyi aljárásbíró.

1943/893. tkv. július 26.

Árverési hirdetés

A letenyei kir. járásbíroság mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy Hozján Ferenc tótzmártoni lakos végrehajtónak Rodék Márton mint néhar Novakovics Mihály örökös kiskoru Rodék István gyámja tótzmártont és Zakál Gyula ügyvéd kirendelt ügygondnok elleni 28 frt tőke, ennek 1889. évi május hó 27-től járó 8%, kamatai 7 frt 65 kr. zálogjog bekebelezési, 10 frt 30 kr. per., 7 frt 70 kr. végrehajtás kérelmi, 7 frt 45 kr. szuttali költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a letenyei kir. járásbíroság) területén fekvő Tótzmártont községi 90. sztkjvben A + 124. hrsz. a. Novakovics Mihály tulajdonánál felvett ingatlan a rajta épült 60 népszavazás ház 210 frt becserban, ugyan tótzmártont 173. sztkjvben A + 887. hrsz. a. ugyanazok tulajdonánál felvett váltáság köteles ingatlan 152 frt becserban a Tótzmártontközség bíró házána!

1893 évi október hó 12-ik napján d e 10 órakor

Dr. Csomposz Kálmán letenyei lakos leiperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kielti becser.

Árverezni kívánók tartoznak a becser 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részben még pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számított 8% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni.

Kelt Letenyén, a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1893. évi jul. hó 26. napján.

457 1-1

NENKOVICS

kir. aljárásbíró.

Ház-eladás!

Dirnböck Frigyes-telj hagyatékból,

CSÁKTOHNYÁN
a gabona-piacon álló

HÁZ

!! eladandó !!

EGY lakóház, gazdasági épületek, pincze, raktár, kocsiúzin nagy udvar és szép konyhakertből áll, ezen eladó ingatlan a terménykereskedőknek különösen megfelelő!

Friedr. & Ferd. Dirnböck-cég MUIKECK-ben, ár- és eladási feltételekről kívánatra mindennemű felvilágosítással szolgál. 454 2-1

CACAO, CHOCOLAT
„MAESTRANI”

A legjobb és legkedveltebb

Svajczi CSOKOLADE.

Tiszta CACAO- és CZUKOR-al szavatolva.

Sarg-féle egészségügyi hatóságilag megvizsgált

KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT

(a fogak szépsége) olíamert nélkülözhetetlen fogtisztító szer. Mátz-ídtűt a igen esélésérti utazásnál. A bel- és külföldön legkedvezőbb eredményel használtatik. Alkalmos szomogolása, vicsorogása és használatnál tisztasága következtében az udvar, fontosság az egyezségi polgári háznál egyaránt alkalmazható.

Kapható minden ássa. 35 fr.

Tenyész-marha

eladás!

Kitűnően tejelő anyáktól származó, simmenthali hasas úszók és tenyészbírák

szeptember hó 24 én délután 2 és fél órakor

Pusztá-Ujnép gazdaságban önkénytes árverés útján

fognak eladatni!

453 1-1

Szálloda-megnyitás!

Van szerencsém a mélyen tisztelt utazó-közönséggel, valamint jóakaróim és barátaimmal tudatni, hogy az otthon épült és az újkor igényeinek megfelelő, minden kényelemmel berendezett

Petánovits, **Metropole szálloda** Budapest. kerépesi-ut 58.

szombaton, szeptember 2-án

megnyitottam. — A szálloda, mely Budapest legelőnkebb utcáján, a keleti pályaudvar, színházak és a körút közvetlen közelében fekszik, a legmodernebb igényeket is kielégíti, t. i. összes helyiségeit villamosan világítatják, továbbá a szállodában felvonógép, fürdők és télen központi gőzfűtés van bevezetve. 448 3-1

A szálloda a fő- és szakképzés egyik látványosságát képezi. A szálloda kitűnő étteremmel, téli kerttel, magyar és francia konyhával és tányos kávéházzal rendelkezik.

Számos látogatósból szedezve, maradtam kiváló-tisztelettel

Berkovits J. — **Frühaut J.**
igazgató, ezeltől a Sacher C. szállodában. szállodás.

Szoba-árak mérsékeltek, világítás és kiszolgálás nem számítatik.

Schlick

-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLNÖ VÁCI UT.

Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-UTCA 14. — Flókraktár:

803

KERÉPESI-UT 77.

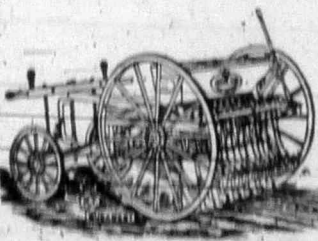
Gőz- és járgánycséplő-készületek

számos első díjakkal kitüntetett

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék mélyítő- és egyetemes acél-ekék, eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle

egyvasu ekék, talajmívelő-eszközök, valamint Schlick-féle szab. Haladás sorbavetőgépek

Takarékonykésítő gépek, darálóok, őrlőgépek és mindennemű gazdasági gépek; eredeti amerikai kévelő és marokrákó arató-gépek és fűkaszáló gépek szállítástól mezél vasutak stb.

Előnyös listával feltételek. Legújításosabb árak. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

LEGUJABB PÁRIZSI VIZSZÜRŐGÉP.

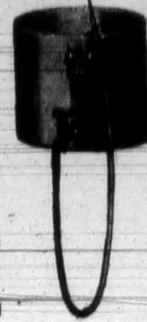
A legjobb óvszer
colerabetegség ellen
egyedül a párizsi viz-
szűrőgép, mely tisztá-
tlan, ártalmas és ál-
lomá-
nyos
kuti

vagy folyó vizet egy perc
alatt a **legjobb ivóvízzé** vál-
toztatja át. Kapható kizárólag
a PÁRIZSI

„Entreprise Hygienique“

raktáránál

WEISER J. C.

szégnél 434 8-4

Nagy-Kanizsán.

Vendéglősök és BIRTOKOSOK

FIGYELMÉBE!

Készletünk túlbősége folytán
á frt 11.— áruljuk eredeti dalmát
fekete boraink hektoliterjét a
körös-križevaci vasuti állomásra
szállítva. 452 12-1

A BOR VALÓDI- és JÓ
MINŐSÉGEÉRT szavatolunk!
17 hektoliteren túlterjedő megren-
deléseknél árengedményt adunk!
Minták kívánatra ingyen és
bérmentve küldetnek.

Breyer Sándor és fiai
bornagykereskedők,
Körös-Križevac.

Rövidített levél- vagy sárgnyomat!

GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST.

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT

BUDAPESTEN.

Gyártalapa: Külső vácsi-út 7. szám.

Mindén gazda, aki a legelőnyösebb
szerkesztű **vetőgépek** beszerzése iránt
érdeklődik, kimerítő felvilágosítást nyer-
het gyárunk igazgatóságánál.

Terjedelmes árjegyzékkel a gazdaság
összes ágasságában szükséges gépezetekről
díjmentesen szolgálnk.

Rechnitz József

tánc-iskolája

Nagy-Kanizsán, a „POLGÁRI EGYLET”
BÍRSZTERMÉSEN.

Legjobb hírnű tánciskolámban *naponta vétetnek fel* jelentkező
tanulók és a modern összes táncokban eddig utol nem ért módszer
szerint tanítatnak.

◀ MŰSOR: ▶

Az *ästhetikai* testgyakorlatban: a test szabályszerű mozgását és
tagjeitét.

Az *illetantban*: a szalonszerű mozgást a társadalomban.

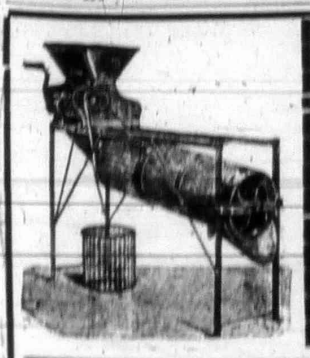
A *táncban*: a legujabb és legdivatosabb kör-, contra- és nemzeti
táncokat.

A TANFOLYAM: — az exkluzivitás szigorú megtartása mellett —
szeptember hó 16-án veszi kezdetét.

LAKÁSOM: Csengeri-úteza 1 szám alatt, a „Nagy-Kanizsai
Takarékpenztár” épületben. — Földszint, bejárat II. kapu 1. ajtó balra, —
a hol bővebb felvilágosítás nyerhető.

Tanítási órák: Gyermeknek és tanulóknak 6-7-ig.
435 9-3 Felnőtteknek 8-10 óráig este.

Teljes tisztalattal: Rechnitz József, okl. tánc- és
illetantár.

Gutjahr és Müller

malomépítész, gépgyár és vasöntőde

BUDAPESTEN; Gyár: V.-külső vácsi út 70. szám.

TRIEUR és lyukazási osztály.

Ajánjuk az általunk gyártott és több mint 20.000 példányban elterjedt:

Trieurek: a konkoly és búkkönynek a bura-árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurek: a zabnak a buza közüli kiválasztására.

Bura-és-árpaosztályozó gép: a mely a magvakat nagyságuk szerint osztályozza, nagy választékban
készlet olcsó áron. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek! —
Ismét eladók megfelelő kedvezményben részesülnek. — Gyártunk továbbá: gőzgépeket, vizkereket,
teljes malomberendezéseket, mű- és sima őrlésű malmok részére; továbbá szerszámgepeket a vas-
és ércök megdolgozására. 432 5-6.

UNICUM
gyomorerosító likör.

Leghatásosabb

ÓVSAZI

Kapható: Zwack J. és Társainál Budapesten,
Weiner Vilmos ezégnél Nagy-Kanizsán
és valamennyi nagyobb üzser-
kereskedésben. 416 3-1

KLYTHIA ZSIR HAJPOR
a bőr szépítésére és finomítására,
legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó hajpor,
fehér, rózsaszín, és sárga
végyileg analizált és ajánlva Dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

326

Elismertéi (Ezt követő uróktól):
Wetter Narelta, cs. kir. udv. színésznő Bécs.
Beeth Lola, cs. kir. udv. opera énekesnő Bécs.
Schläger Antonia, cs. kir. opera énekesnő Bécs.
Pálmay Ilka, színésznő a cs. kir. szab. színháznál Bécsben.
Odilon Helena, színésznő a német népszínháznál Bécsben.
van Dyck Ernő cs. kir. udv. opera énekes Bécsben, stb.

Egy doboz ára 1 frt 30 kr.,
— Utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik. —

Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszer keres-
kedésben és gyógyszertárban.

Taussig Gottlieb
Bécs, I. Wollzeile 2.

Az egyedüli valódi angol
Csodabalszam
ereje és hatása.

Kizárólag egyetlen és csak egyedül gyártást és ár-
váltást helye a vidangyal-gyógyszerár; tulajdonosa
THIERRY A. gyógyszerész
Pregrada-ban, (Hervátország)

E balszam külsőleg és belsőleg
használatos. 1. Utólérhetetlen hatása
gyógyoszer a tüdő- és mell beteg-
ségenél, enyhíti a hurutot, meg-
szünteti a köpést, elmulasztja a
fájdalmas köhögést és meggyógyítja
az ilyenfajta tüdő bajokat is. 2.
Bámulatosan hat torokgyulladás
és rekedtségnél. 3. Minden lást
meggyógyít gyökereken. 4. Meg-
gyógyítja a máj, gyomor és bél-
betegségeket, főleg gyomorgörcsöt,
kollikát és hascsikarást. 5. Gyó-
gyítja az arany erőt és megőszít-
tetű a vele járó fájdalmakat. 6.
Gyenge használó hatása és vér-
tisztító, tisztítja a venét, eloszlatja
a hypocondriát és melancholiát és
erősíti az étvágyat és emésztést.
7. Kitűnő hatása fogfájás ellen,
nyak és szája-nyelvgyulladás
ellen. 8. Kitűnő az ér, gillisták és
— nép — halszékély-galaudfereg, epilepsia és eskór,
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

Legnagyobb, legismertebb
és legelőkelőbb egyetemes
— nép — halszékély-
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

7. Kitűnő hatása fogfájás ellen,
nyak és szája-nyelvgyulladás
ellen. 8. Kitűnő az ér, gillisták és
— nép — halszékély-
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

10. Egyáltalán ugy belsőleg mint külsőleg kétségbevon-
hatatlan értékű házi- és utazó-
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

11. Egyáltalán ugy belsőleg mint külsőleg kétségbevon-
hatatlan értékű házi- és utazó-
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

12. Egyáltalán ugy belsőleg mint külsőleg kétségbevon-
hatatlan értékű házi- és utazó-
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

13. Egyáltalán ugy belsőleg mint külsőleg kétségbevon-
hatatlan értékű házi- és utazó-
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

14. Egyáltalán ugy belsőleg mint külsőleg kétségbevon-
hatatlan értékű házi- és utazó-
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

15. Egyáltalán ugy belsőleg mint külsőleg kétségbevon-
hatatlan értékű házi- és utazó-
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

16. Egyáltalán ugy belsőleg mint külsőleg kétségbevon-
hatatlan értékű házi- és utazó-
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

17. Egyáltalán ugy belsőleg mint külsőleg kétségbevon-
hatatlan értékű házi- és utazó-
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

18. Egyáltalán ugy belsőleg mint külsőleg kétségbevon-
hatatlan értékű házi- és utazó-
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

19. Egyáltalán ugy belsőleg mint külsőleg kétségbevon-
hatatlan értékű házi- és utazó-
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

20. Egyáltalán ugy belsőleg mint külsőleg kétségbevon-
hatatlan értékű házi- és utazó-
szex csaknem minden
külső- és belső baj ellen.

Keil Alajos-féle
Padlózat-fénymáz
(GLASUR)

legelőkelőbb mázólo szer puha padló számára. — Egy nagy palack ára
1 frt 35 krajczár. — Egy kis palack ára: 68 krajczár.

Viaszk-kenőcs
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. — Egy köcsög
ára 60 krajczár, mindenkor kapható: 423 3-8

Fesselhofer Józsefnél Nagy-Kanizsán.

Hirdetések
felvételnek
Fischel Fülöp
könyvkereskedésében
Nagy-Kanizsán.

Nélkülfözhetlen minden háztartásban
a Kathreiner-féle Kneipp malata kávé

201 — rendszeres kávé iszével. — 52 —
Azon elérhetetlen előnyt nyújtja, hogy a pót-
kávé mellőzhető, valamint az ártalmas tiszta kávé
használatát pótolja; a malata kávéval, ízletesebb,
— egészségesebb és ízletesebb kávé készí-
tendő. — Felülmulhatlan mint pötlék a kávéhoz.
Igen ajánlható nőknek, gyermek- és betegnek.
Utánaszedésként óvakodjunk!
Mindennél kapható. 1/2 kilo 25 kr.

Butort
vásárolni

szándékozó közönség figyelmébe!

SPIRA J. butor-gyár telepei Bécs, VII. kerület; Siebensterngasse 1.
sz. — Siebensterngasse 14. sz. és Guttenberggasse 1-4. sz.
Ajánlja dús választásban, száraz anyagból készült **fabutorait** és
szilárd kivitelű **vasbutorait** olcsó gyári áron **30%-al olcsóbb**
mint bárhol!
Képviselője Friedman Károly. Lakik: Nagy-Kanizsán,
Nádor-utca 693-497 sz. a., kinél megrendelések eszkö-
zölhetők. 451 1-1

ZALA

Markantóság

F. S. u. t. o. s. a. Ollo-p-hás.

Ide intéendő a lap eszlemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Bérmentelen levelek csak ismert kerek-
ből fogadhatók el.

Készítők nem küldetnek vissza.

Kiadóhivatal:

Városház-épület *Fischel Fülöp* könyv-
kereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 korona (5 ft.)
Félévre 5 korona (2.50)
Negyedévre 2 korona 50 fillér (1.25)

Hirdetések jutányosan számíthatnak

Nyitástól postázza 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre
vonatkozó *Fischel Fülöp* könyv-
kereskedésbe intézendők.

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai, és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyesület, az Ipar- és kereske-
delmi bank, a Nagy Kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenfi takarékpénztár
hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

A haladás feltételei.

(—) Sokat beszélnek a haladásról, a fejlődésről. Az egyik ebben a tekintetben rózsás szemléléssel nézi a világot, a kimerít a szabadelvűség egész frazeológiáját, hogy biztató hitének híveket szerezzen; a kik épígy meglegyenek győződve arról, mint ő, hogy a jelen társadalmi duzzad az életétől, legfőképpen azokat a kör-
anyagokat, melyek szervezetét pusztítja, s az a látszólagos stagnáció, melyben most sanylik csak annál nagyobb erőfejlesztésre fogja képesíteni később, mikor a megoldandó feladatokkal szemben fogja találni magát, s ezután majd bámulni fog a tudós világ különösen a társadalom-tudomány-
nyal foglalkozók, s egész serege a világjavítóknak, hogy mire képes a fin de siècle annyiszor gunyolt és lenézett társadalmi.

A másik rész ellenkezőleg nagyon sötétten nézi a dolgok folyását. Kétségbe van esve az erkölcsi hanyatlás miatt, melyet a társadalomban tapasztalni vél; azt állítja, hogy szomorú időknek megyünk eléje, mindentől látja a dissolutió, a bomlás jeleit, a melyet nem követhet más, mint egy óriási összeomlás, s ennek a romjain — ezt megengedi, új élet, új fejlődés virulhat fel ismét, csakogy ez sokáig fog tartani,

a mi ránk nézve, kik ebben az átmeneti korszakban élünk a legaszorubb, mert érezzük a viszonyok tarthatatlanságát, kifejezést is tudnak adni neki, de nem segíthetünk rajta. Csak azt tudjuk, hogy vesztettül fülledt a levegő, mint a milyen a természetben a nagy viharokat szokta megelőzni. Ez a vihar szerinte be is fog következni s el fogja söpörni azokat az intézményeket, melyek megbízhatónak nem bizonyultak, s azok arra valók voltak, hogy az emberiséget még jobban levigye az azon a lejtőn, a melyre realépett, s a mely végül okvetlenül nagy katasztrórára vezet.

Vajjon melyiknek van igazsága?
Azt hiszik egyiknek sem egészen.
Az optimista nem láthatja a sok rosszat, a melylyel a mai társadalom kétségtelenül vádolható. Még a hibát is elnézi, mint a hogyan szeretetreméltóság számba vesszük kedvelt emberünknek a hibáját.

A pessimista, mindent sötétben látván, készakarva nem veszi észre a sok jót, melylyel a mai társadalom is dicsekedhetik. Megzavarják ítéletét azok az éles ellentétek, melyek mai társadalmunkat csakugyan jellemzik, s oly széttagoltá, szakadozottá teszik; úgy hogy éles szem kell ahhoz, feltalálni azt a fonalat, a mely a állapotokból való biztos kibontakozást jelzi.

Ugy hiszik, hogy a mai társadalom sem nem olyan jó, mint a minőnek az optimista képzei, sem nem olyan rossz, mint a minőnek a pessimista hiszi. Társadalmi ez mint minden korban, erényeivel és hibáival, a mely utóbbiak a civilizáció folytonos terjedelmével, eljarszöbök, mert élesebb körvonalokban jelennek meg.

Uppen a civilizáció hatalmas eszköznél fogva a jelen társadalom az egyenes, folytonos haladás minden feltételével dicsekedhetik; de hogy ezeket az eszközöket nem használja, vagy nem úgy, hogy ez a fejlődés biztosítva is legyen, az sokféle körülmenytől függ. Hiszen még azok között is, a kik a mai társadalmat reformálni óhajják, vagy pedig általában meg akarják dönteni, az ugynevezett socialisták között, sincsen teljes egyetértés, sem a felhasználó eszközök, sem az elérendő célek iránt, a mint ezt legutóbbi svájci congressusok bizonyítja. Általában megállapodott terv szerinti fejlődésre azért nem juthat a mai társadalom, mert a viszonyokkal elégedetlen elemek, ki nem forrt elméletek alapján állanak; ilyenekkel pedig semmiféle reformot keresztülvinni nem lehet.

Innen azok a különféle szellemi áramlatok, melyek a jelenkor embereit annyira foglalkoztatják, s melyek ifl-ott egész be-

A „ZALA“ tárcája.

Gyermekvágyak.

— A „ZALA“ eredeti tárcája. —

Gyermekkoromnak furcsa két vágya volt a többi feletl túlsúlyban. Mindkettő a somogyi Heidelbergban támadt, hol Nagy Lajossal együtt faragtuk a papot. Ő a lakonymentű Szentgál-széllő volt, egyike a legjobb izü törlőmészett magyar sluknak. Nem tartozott az amőnőnek sorába, de mert folyas programok kiegészítő-sében, deakvirtusokban senki felül nem multa, nem egyszer szoktunk körülötte sorakozni.

Egy este vasárnap délutánon is az ő vendégei voltunk s az éppen közelgő nagy vacatio gyönyöreiről, tervezett kirándulásainkról beszélgettünk, midőn mindnyájunkat meghiit a vacatio, csak azt követő nagyon lekünczre, hogy pantallóban ne menjünk, mert — meg is esküdtőt rá — a szentgáli kutyák ezt meg nem tűrik e lehasogatják rólunk. Beereszik azok a faluba a zsidót, sőt még a papot is elszívják, (az apja mester volt) de csak ha magyar ruhában van.

Roppant kíváncsi voltam a hazafias ösztönű kutyákra, hőn óhajtottam látni Szentgált, mely a világnak Nagy Lajosokat szül. — Eddig azonban e vágyam nem nem teljesült.

Másik vágyammal, mely a tanterem falai közt támadt, szerencsésébb voltam. Tanárunk elragadó

színekkel festette Caesar, Hannibal hőstetteit; paedagógiai tapintattal beszélt Antonjáról, ki beleesédtül Cleopatra égő szemeibe. Nem vágytam sem Caesar, sem Hannibal babérai után, sőt — őh, én buksi! — még egy njkori Antonia sem óhajtottam lenni, hanem rendkívül vágytam — göcseji embert látni. Igen, eleven göcseji embert, kiről az irodalom tanára — beszélvén a magyarországi nyelvjárásokról — oly sok érdekes és furcsa dolgot tudott elmondani.

A többek között, hogy mikép nésték a nemzetőrök tengernék a fehér virágu hajdinát, — melyet szerencsésen meg is úsztak a csak egy társuk befuladásán keseregtek egy darabig, a ki még csak később ért a tenger, — illetve — a hajdina tábla másik szelére.

Majd azzal a másik ismert adomával kacagott bennünk, mely azt tartja, hogy a göcseji emberek fölötánk nésték a talált puskát a mig egyik a fuvására vállalkozott, másik a billegésére s agyonlőtte szerencsétlen felebarátját.

Egyikünk, másikunk nadrágszíja szakadozott már a nevetéstől, de közeledvén az óra vége, hogy a göcseji nyelvjárásról is szólt legyen valamit, felemlítette, miszerint ezek a minden civilizációtól elmaradt honfűtáraink valahol Zalamegyében élnek a nyelvünk némely ósrégi alakjait úgy megőrizték, hogy ott a rag még ma sem illeszkedik az alapszó hangjához, mert göcseji ember még ma is: villáve eszik, — lapáté szórja a havat, — kocsiat hordja a fát, — nappe dolgozik stb.

Jól kimalultuk magunkat a én elhatározásom,

hogy ha Isten az életemben gyönyörködik, nem halok meg addig, mig Göcsejt fel nem feletem, mig eleven göcseji embert nem látok, kik — szerintem — tán egyenes leiszármozói az óriási fenszékű Almossal megindult őseinknek.

Nem ok nélkül mondotta azonban említett tanárunk, hogy „valahol“ Zalamegyében élnek, — nem ok nélkül szölok én sem egy ismert megye területén „fel fedezésről.“ Mert Zala bármely pontján kérdészik is: vajjon Göcsejben vagyunk-e már, vagy azt kapjuk feleletül: hogy rossz helyen keeszkedik az ur, mert ő még messze f6 can, vagy azt, hogy ő még messze alá can, de beismerésre bírni őket nem lehet, maguk is tudván, miszerint a kutató ajka körül rögtön mosolyra húzódnának az izmok.

De ha magát a vidéket felfedeznem nem is sikerült, volt módomban göcseji embert látni.

Termete: nem nagy, de azért kicsinynek se lehet mondani.

Haja: két füle mellett csimbókra van kötve a nyakáig ér. — Színe a róla csurgó zsírfény miatt meg nem állapítható.

Homloka: a nagy kalap alatt enyészik el.

Orra: a milyen Zalában hordozni szoktak.

Szeme: kettő. (Mindogyik elöl.)

Ruházata: hosszú szűr, belül nagy tarisznya, rövidajjú bocskor.

Különös ismertető jelei: ninosenek.

En azonban mégis felis mertem. Ugy esett, hogy Zala-Szent Iván v. Mihálynak hívják-e azt az

tegezőkkel tovább vite és fejlesztve a köranyagot — az emberiség szervezőtételébe. Innen azok az éles ellentétek, melyek csodálatba ejtik a figyelmes szemlélőt, melyek egyaránt fel-feltűnedeznek a politikai, társadalmi, felekezeti életben. Innen az a kapkodás, az a kísérletezés melyet sok irányban tapasztalunk, innen az az igaztalan nyugtalanság, mely a cselekvés embereit is jellemzi, a béke idejében is; mely mintegy indokolttá teszi a reformok, új intézmények életbeléptetését a haladás érdekében és ennek szolgáltatában.

Erős kéz kell kia és nagykörben egyaránt, hogy ily viszonyok mellett igazságos, rendbentartó; de nem csak erős kéz, hanem értelmes fő és megasztékult szem is.

A jelenkor állapota sem egyéb mint adott helyzeteknek folyománya. Az emberiség, a kisebb-nagyobb társadalmak szervezője, nagyobb katasztrófákon is ment keresztül, később azután megúvezte újabb haladásának feltételeit. Most is végig fogja küzdeni a harcot, s ha megtépve is kerülne ki belőle, haladásának feltételeit készen fogja találni, nem kell neki azokat megteremtteni. Meg fogja vetni a hamis bálványokat, melyek lejtőre vezették és vesztét okozták, és ismét dédelgetni fogja azokat az eszméket, a melyek kivethetik a sötétegből a fenmaradását biztosíthatják.

A mi cseledeink.

*) „A mi cseledeink” igazán sz. tiral inkább es mondhatók: a mi szarnokunk! mert mi túras, tagadva városi társadalmunk ama szegény gazdagság, akiknek a megélhetéshez illetesen főz szakácsnőre, a megszokott kényelemhez ügyesen forgatózó szobalányra vagy inasra vagy mások szolgálatára renelték valamely más léven nevezett hármely rendű és rangú váfajára van szükségük: teljesen ki van szolgáltatva

ezek váltakozó hangulatának, ruhja szarnoki szervezőknek, melyek ellen ha házaának feltett renomméját megőrizni akarja, orvoslást nem szerzhet, de nem is kereshet.

Jaj annak a háziasszonynak, a ki a piscon bevásárló könyha-nimta számadásait ellenőrizni merészel, mert az ilyen lézen lehet arra, hogy egy hétig el lesz sózva a leve, kosmás lesz a bus; s jaj annak az urnőnek, a ki a gyógyszerterábia vagy valamely üzletbe küdött szobácistust a hosszú elmaradásaért korholni merészi, az ilyen urnő annyi apró házi szekaturának lesz kitéve, hogy többé soha sem fog eszébe jutni egy kis késedelmei é-zrevenni. — De ezek csak a kisebb kellemetlenségek. Hátha valamely szolgálatadó arra a vakmerőségre merészel vetemedni, hogy cselédjének erkölcsöséget ellenőrizze; ez meg piáne el lehet arra készülvé, hogy cseléd nélkül marad és házi a szolgáló garda előtt olyan hirtő jön, hogy valamire való cselédet alig kaphat.

Ezeknek a sajnálatra méltó viszonyoknak oka nagyrészi a cseléd-zerző intézményben rejlik, de a szolgálatadók egy néme yike is sokban hozzájárul az állapotok elfajulásához. Van nálunk vagy 8 hatóságilag engedélyezett cseléd-zerző. Ezeknek a megélhetéshez érdekőkben áll, hogy minél több cselédet és minél gyakrabban közvetítsenek. Ezek a jó asszonyok már most nem ürbeik, hogy valamely cseléd l helyen hosszabb ideig megmaradjon, s mihelyt ennek a látszata fenlrog, — jobb hely kiátába helyezésével addig ostromolják az illető szakácsnőt vagy szobalányt, mig ez az ostromnak engedve, helyét elhagyja, s a jó cselédszerzőt újabb közvetítéshez, újabb keresményhez segíti. — Ezek a jó cselédszerzők egy némelyike ugyancsak nagyban hozzájárul a cselédek erkölcsének megromlásához: ugyanis ezek a hozzájuk forduló hely nélküli cselédeknek szállást adnak és egyuttal alkalmat is nyújtanak nekik, — elközvetítik őket, — hogy az alatt az idő alatt, melyben szolgálat nélkül vannak, sokkal könnyebb u on jussanak keresményhez. — Így van azután, hogy nálunk a cselédek erkölcsösége minden kritikán áll. Így van, hogy az olyan szolgálatadó, a ki cselédjének az éjjeli kijárást meg nem engedi, vagy a bejáró éjjeli vendégek előtt szemét nem buny, cselédet alig kaphat. O yan alacsony színvonalon áll ná

lunk már a cselédek erkölcsösége, hogy azt a szolgálatadók egy némelyike is a saját céljaira kiha-zsálja. — O yanok ugyanis, akik egyébkent cselédet nem tarthatnának, alig számba vehető esékély fizetésért, de a melléktereseit kifejezett vagy haligatóságos megengedéss mellett, fogadnak cselédet, mely azután gazdája védszárnyai alatt háttan üzi a különben bárczához kötött üzletet. — Es cselédeink ezt az arany szabadságot többre becslük a nagy fizetésnél, s kapukulcsot a jó kosztinál, a szabad vendégfogadást a jó bánásmódnál.

Ezek előtt az állapotok előtt halóságaink már szemét nem bunyhatnak. A cselédszerzői intézményt okvetlenül reformálni kell. A cselédszerzők szabad elközvetítésé elé gát emelendő és megvondandó az engedély azoktól, akik ezzel visszaélnek.

Gondoskodni kell, hogy a helyenküli cselédek szabad foglalkozásai megakadályoztassanak, az ilyenek olyan szállításokra szoritandók, melyek állandó hatósági felügyelet alatt állanak s melyeknél a hatósági ellenőrzés fogantatosítható is. — Elejét kell venni a cselédek éjjeli kútorgassainak; e végből szabályozandó a kapuzás is s megbüntetőendő az olyan szolgálatadó, a ki a cselédek megrendszabályozására vonatkozó intézkedések kijáratására engedélyt nyujt. Nem kételkedünk azon, hogy a hatóságok töltők kitelhesőleg mindent el fognak követni a cselédlgy rendezésére, amde ez koránt sem elegendő. A társadalm közreműködése nélkül a leghathatóságabb intézkedések is kárba vesznek. Csak ugy lehet a gazda és cseléd közti viszonyt mind két fél kölcsönös megalégedésére és igényeinek kielégítésére helyesen megoldani, ha egyrészi a hatóságok az erre vonatkozó erélyes rendszabályokat meghozzák, másrészt pedig a szolgálatadók a rendszabályok fogantatosítására erélyesen közreműködnek és a hatóságokat minden tekintetben támogatják.

Tollfuttában.

Erősen öbörgött a magyar kassa földje a Dunántúli-síkságon, hova a mi királyunk „Szegényjéé hírelt, jászai hadban feltűntetni a csatának képeit.” A lovas ezredek attakja ugyancsak magránta a földet és meggázolta a munkás ember vasjátékost meztől. Volt hatalmas hadi circus, amiben három fejedelm bék-

állomást, a honnét Egyszegre szokott a vonat, ha időközben abban a kucsuber kosárban felhalmozott szene el nem fogy, bemászni. En ki ürül az állomáson voltam várakozóban, ő is. Ö előbb lépett a pénztáros jegyért.
— Hová? — kérdi a pénztáros.
— Hát megtisztulóm oda voltam múraközi cakkóker, de hogy nem akadt szobáncsem.
— Hova u azik? — kérdi újból a hivatalnok.
— Látn, mondom Muraközbi gyűzők, de hogy már a nyalogást nem igen bírom.
— Hová vált jegyei? az idóm drága, — sza kítja őt felbe emeltékh hangon a türelmét vesztett jegykidő.
— Már isse igaz, hogy az uraké derága, mér tavaly is hogy Egyszegön bákariuskodtam, elmóni rá, a csira mőg e....
— Meddig szóljon a jegy? rivalt belülről az ablakot rezegtető hang.
— Hát azt tartom. én Tapolcán talá hatnék nekem valókat....
A többi szó bombrádt utitársamban, mert orra előtt becsapódott a ki üvegtábla s a pénztáros leült, hogy mérget kisse kifújja.
— Tudom a delegációsó hitták — szólt zalai polgáriarsam, nyugodt ábráattal fordulva felém.
— Aligha oda nem — felelem vissza. Nagy kedvemre volt a comicus helyzet, nem akartam az aratitást de végigostani.
Néhány perc múlva újra nyílik az üvegtábla, s a pénztáros engem szóló a jegyvalótera. A közönség máské ba szin'en odalép, de figyelmeztetik, hogy csak annyit mondjon, hogy meddig szóljon a jegy.

— Ukkra kérem szereltek.
Cakhogy Ukkra menet-terti jayek adtának ki, s így a pénztáros kötelelenségszerűleg kérdi:
— Oda és vissza?
— Igenis ténsurasságom odamégyek Ukkra, mér a sózorum bátyja Kati lányának a kisebbik ura Szt. György nap uta ott szógal, hát gonduram hálá-ra....
→ Gőzben jön kend vissza Ukkról?
— Má, ha talának ott a vásáron magyaródiakat, inkább ki ádemáser tom, hogy ehözának.
A pénztáros dühösen dob eléje egy-egyöt.
Fizessen kend 34 krt, de csak hamar, mert jön a vonat.
Az atyafi egyet lódit a szűrön, kigomboja nagy tessan a lábúli, melynek helyő szeséből nyakán függő sokszorososan körül tekert vás onszakókat emel ki; ebből egy erszényt s nagy vigyázzattal kieszurmolja a nagy exúst tizenet, s a visszakapott hat krt. egyenkint szedegeti, pázegeti, mig arra a belataásra ju, hogy csakugyan nem csalák meg.
A vonat beérkezett s b zattam a jó embert a gyors beállására; vele akartam lenni egy kupéban, mér; mire érdekesnek találtam a tanulmányra.
Csak keifen voltunk s így háborítatlanul beszélhetünk.
A terméaróli kezdtem tudakozódni. Kezdetben arra bizalmatlan-ággal talákoztam, mely népként a kabattal szembeni egyátalában jellemzi. Cakhamar megnyertem bizalmát, Nem félt attól, hogy adóhivatalnok vagyok. Kétségnyelb lett, s it az is megvallotta, hogy 07 kereszt lelt az ideit terésze.

— Láss-e abból 37 mérő c'eség — kérdém.
— Tudja is'en, uram, azt gondónám, ha körösztje a mérőt mögadjja hát lösz. De azért bizony nem igen löhet gyurapodni, sok mögy ere, meg ara mög, osztán az adó igón özi az embört.
— Az igaz barátom, már alig biruk sokáig, — felelém helye-lőszeg.
— No, iszón az urának mög felek a hár, nem igón panaszkodhatnak.
Erre a mi sokféle bajszunkkal, fíradalmainkkal, küszdelmeinkkel hozakodtam elő. Nagy figyelemmel hallgatta szavaimat, melyekre válaszul — sóhajtozva — csak annyit mondott: bizony uram — soká-i mondás — minden számár a maga testi erzi.
Íly különös módon való megtiszteltetésem után egyszer így szól az én érdekes uti társam: — Iszen uram, má-kép lesz a n e majd, csak egyszer Rudolf foghassa meg a gyeplőt.
— Melyik Rudolf? — kérdém meglepetve.
— Hát a császár fi.
— Meghalt az szegény — felelém — már 4 év előtt.
— Dehogy hat uram.
— Már hogy ne halt volna meg?! Hát kezdtek mög az nem tudják?
— No, isze egy darabig ere is a vót a híre, hanem azért mink is tudék ám, nem csak az urak — mondja ő szemével egyet hunyoritva, mi azt látszótl jelenteni, hogy ő vele már azt e mosét, a melyet bold főhercegnők gyászos vége fölöt költöttek, senki el nem bitei.
— Hát aztán hol vessi kezdtek annak hírelt, hogy éleiben volua?

szomszéd lelke gyönyörködött és volt hatalmas kár a még kevéssé lezárt kerítésben, amit bőven kárpótol a kincstár és volt néhány ugynevezett „jelentéktelen balcsint”, amit szabad a kárvallottaknak megkönyeztet.

Úgy mondják: drága mulatság ez, de azért: Amilyen csak hatalmas fejedelmek elvétele lehet.

A magyar királyt a általában a fejedelmek kísérő hadat és jobbágyi hűség is megjelent ott a maga személynéjével.

Valami rendkívül gyönyörködött, lélekboldogító dolog lehet az a jobbágyi alázat és hűség főnévesség fejlődésével megjelent az isteni mindenhatóság földi képviselői előtt és keborult a „milliók fölött álló lények színe alá”, kik keszűben tartják az emberiségboldogító béke olaját és Janus templomának külsőit. Nagyon boldogító dolog lehet: néhány köbméter levegőt a lelkesedéstől dagadó jobbágyi (többször színi) a bűllázító hatalmas légszuszaból, melyet ugyancsak bővebben megosztal a szentegyházakban megtakarított imaszernő óhajok és isteni himnuszok kábitó tömjénillata. Nagyon boldogító dolog lehet: aranytól, gyémántoktól ragyogó díszruhában képviselni a földhöz tapadt esőnyest vulgust a fejedelmi pompá és hatalom pazarlását világban. Nagyon boldogító dolog lehet ez, mert szának és cserék siettek oda a mélyen érzett hódolat és jobbágy alázat szívdobogató látáival.

Megjelent ott a magyar nemzet hagyományon monarchikus hűség imálatlan és az isteni áhítat szent csandjával csüggett a hatalmas és dicsőségesen uralkodó, alkotmányos fejedelmek a példájára mozdulás és a gyermeki bizonytalanság szorongásával leste a fölkelő alkakról elszálló ígéseket, — mikben a fejedelmi jószág, szeretet, helyezés, kegyelem vagy ítélet szokott megnyilatkozni.

Ez cserék a fölemelő vagy lecsúszó ígéseket olvitta a villamos áram a szőlőnk minden irányában, hogy nagy milliók vések szoktak eszökökbe, szivökökbe.

A kath. klerus küldöttségének azt mondta a felsőben uralkodó, hogy „az állam és az egyház méltóságának megvédése mellett a közérdekek és az olganyviva kiránság vallása béke az országban ne szenvedjenek.” Ez fejedelmi intés. Ne hogy valaki elfeledje!

A reformátusok és ágostaiak küldöttsége csak szablonos választ kapott. Milyen ádós önérzettel utazhattak haza a két felekezettől és patriárelái: a jámbor Karsay, meg Pap Gábor püspökök.

A törvényhatóságok küldöttségének lelkőre kötötte a mindent látó és mindent tudó fejedelmek, hogy „az eljött dultó jelszavak és meddő igérvet” befolyásolást megvárják és a béke ügyétől ha hasznos munka magdát dpolják.” Bizony ezt nagy jobbágyi hűséggel meg kell fogadni és tartani, ha mindjárt a zalamegyei küldöttség megabugoltja is Tisza Kálmán.

Légutóljára következők a legmonarchikusabb szidók, bi-

— Hol? Hát az egerarác-iak mondták, uram, itt kaszáltak a mult nyáron.

— Hát azok honnan tudják?

— Azoknak megmondta a paptyúk, kipredikált a templomban, hogy Rudolf — már úgy-e annak híjak — nem hat ám még, él a még most is; él a még Magyarországon sokáig.

Igy azután megértelem a dolgot.

Szerettem volna megismerkedni az én követválasztó polgártársaim politikai iskolázottságával a e térre ily kérdéssel voltam áhídlálhatni:

— Jár-e újság a kendiek falujába?

— Ugy ám, uram. Minden áldott vasárnap kaptya a Kis Gyuri Istók. Igen tudalmas embör.

Igaz, hogy a zsidó rektor eljbe jár, de még is érti ám annak az újságnak mindön ágozatját. Azután nekünk is el-elmondgya.

— Hát mi hír abban a kezdtek újságában?

— Tudja Isten, uram, ha nem hazudik, hát a mutkor azt írta, hogy az urak mögin valami új módú skarnak, 4-tök nekünk egy mongya,

— hogy ennek a vóna a franggya, hogy ezen a ha a pap a párokat, egyér vaj másér nöm anná bense, vaj pedig a szögénység miatt nöm tünnek a lak-dalmat mögtartani, mer nöm futylya hm mindönküli papra, mesterre, bszöm-ismozra, hát, hogy az ilenökei bszzeanná az ország.

— Kieinte az én paraszti eszümme azt gondotam, hogy e mögin az istempire mögy ki, de miuta a vörös káplán a pesti urakat azér igen leszóta, azt tünnam egy kieint mögin lehet hozzá bizoni, már uram, a templomban én mindélig csak azt láttam, hogy ott a szentek pingáva, faragva mind így vannak, ni!

[Aldo karját a keze fejét a közben maga föld hajította]

— Ukkra erünk a sajnálatomra elhagyott a gö-

csaj ember. Amár utóbbi szavai után itélve, tán nem is az volt.

szonyára adott, mert nekik így is, úgy is jól van. Már meg szokhatták lassan szánadokos át, hogy nekik csak akkor szabad előbb következni, ha juss kell. — Szegény dr. Bernsteinben, a szombahelyi rabbiban, ki a zsidó küldöttséget vezette, ugyancsak vonaglott a jobbágyi alázat, mikor az imádott király alkakról lecsengett a válasz, hogy: „midőn hűséges érzelmeiket hangszólatják, szívesen bíznak azok bizáns-terjedésben és mint nem féljen: szívesen fognak alkalmat nyújtani arra, hogy megörjüm kegyelmeit és oltalmait hűséges izraelita alattvalóimól.” — Pedig nehogy félreértés valaki ezeket a k-yyen szavakat, mint ahogy a küldöttség tagjai és részben a szajtó tették. A legbátrul maradt, legbűszösébb, legmonarchikusabb — szidók — nyugodtan távozhattak haza, mert ugyan: „Am az öröglöbe vonnak és mivel nyujt-hatásnak alkakmat a hűséges izraelita alattvalók arra, hogy a királyi kegyelmeit és oltalmait meg kellene tőlük vonni?!”

A közegyi nagy napok lezajlottak és most már — amint mondani szokás „A Balkánon csendes minden.” A kisebb-nagyobb attackok almuttak minden jelentékenyebb baj nélkül.

A pápista klerus — hála Isten! — a legpompásabb kálomisták egészenágnak öröndes; a municipalmok matadorjai jobbágyi hűséggel és flagmával apoják azt a bizonyos „békemagot”; a hűséges izraelita alattvalók pedig buzgón licitálnak a magra és egyáltalán pápásoknak pápista-szímben.

A fejedelmek ragyogó cirkusa bezártul a világközött jelentő hatalmi ölközös eső látványosságával, görögüfény mellett, a hódoló jobbágyak tapasziharától kísérvé, Sic transit gloria, mundi!

„A Balkánon csendes minden.”

A békeszonjas fejedelmek nyugodtan alusznak.

Az ilyen nyugodt tékés álmat nem igen szokta megzavarni az a titokzatos, tompa dűbörgés, mely a sanszontok akakból néha-néha föl-fölüt a „panem et circenses” elfojthatatlan ígérvél.

— 7.

Felhívás előfizetésre.

Az év utolsó negyedének külsőben imádatlan felkérjük a t. közönséget lapunk szíves pártolására és támogatására. — Részünkről mindent megtesztünk, hogy a lap emelvére nézve adott ígérletünket fokozódó buzgalommal és áldozatkészséggel mielőbb teljeseen beváltassuk. Az adott viszonyokhoz képest annyit már is tehetünk, hogy lapunkat új-évtől kezdve hetenkint kétszer jelentetjük meg rendszeren.

A kétszeri megjelenést azonban kedvezményül már ez évnegyed decembereben életbe léptettük, hogy a t. közönségünknek alkalma legyen előzetesen is tapasztalni és megítélni az e változásul járó előnyöket. — Lapunk előfizetési ára csak nagyon csekélyvel fog emelkedni.

Erről, valamint a lap további irányáról majd részletes programmunkban fogunk nyilatkozni. — Addig is kérjük a t. közönség további szíves érdeklődését és támogatását.

A ZALA előfizetési ára:
Egész évre . . . 10 korona (5 frt)
Fél évre . . . . 5 korona (2.50 kr.)
Negyed évre 2 korona 50 fillér (1.25)
A szerkesztőség és kiadóhivatal.

H I R E K.

— **Felcségek utazása.** Királynék e hó 21-én reggela Pragerhof felől jövő gyorsvonattal Cormonsból illetve Velenczéből jövet a kanizsai állomást érinté. Minthogy a felsőben aszonyi incognito utazik, továbbá a korai idő folytán nem részlelhetett városunk közönsége azon szerencsében, hogy a királyné láthatva volna. — Ugyanazon nap este 8 óra tájban óriási közönség hullámszótt fel és alá a kanizsai pályaudvaron, mert ez időben kellett a német császárt és a szász királyi külön vonatnak az itteni állomáson áthaladását. Pontban 8 órakor érkezett ha a szász királyi vonata, melynek magán utasai között azonban a közönség nem látott másat mint az udvari káplánt és egy ablakon kilönyöklő testőrt. —

Ot perenyi tartozkodás után a vonat elindult és mintegy 10 perc múlva beérkezett a német császárt két gép által vont udvari vonata, mely pompás 5 kocsiból állt. A nagyszámú közönség egyedül a kocsiak szemlélésében gyönyörködhetett, mert a magas utazók közül itti sem volt senki megpillantható. — A hőlgyeket igen érdekli az udvari vonat konyhája is, mely célra az egész 4 kocszi szolgál. Csakis ennek le nem függönyözött ablakán volt némi sürgős forgás észlelhető, miglen a többi kocsi teljes megvilágítás csak következtetni engedé, hogy a német császár és kísérete még nem tértek pihenőre. — A szász királyi pár legközelebb vendége lesz Festeics Tassiló grófnak Keszthelyen.

Zalavármegye nem abugolt.

A Pesti Napló a községi tisztelgések alkalmából azt újságotta, hogy Zalavármegye küldöttsége Tisza Kálmán ellen tiltetett. Ezen alaptalan hírlelésre vonatkozólag S v n s t i c a Benó főispán a „Nemzet” e hó 21-ki esti kiadásában következő nyilatkozatot teszi közzé:

Tisztelt szerkesztő ur: Hazafiai tisztellett felekérem, hogy Közönség folyó szep. hó 17-én lefolyt ünnepélyességről a „Pesti Napló” I. szep. hó 19-én 163. szám a'alt megjelent közlené-nyének következő zárójelű: „Erdekes epizódja volt még a mai fogadásnak az a jelenet, mely a királyi folyosóján lejátszódott. A mikor ugyanis a zalavármegyei küldöttség a folyosón álló Tisza Kálmán meglátta, zajosan abugolni kezdett. A zaj behatolt a fogadó terembe s úkat rögtön a királynak is elmondák. Az udvar körében ma egész nap sokat beszéltek erről az incidensről” — a következő cáfoló nyilatkozatomat becses lapjában közzétenni szíveskedjék. A küldöttségek fogadatlása alkalmával Zalavármegye küldöttségének tagjai következők tagjai u. o: Csertán Károly alispán, gróf Festeics Tassiló val. belső útk. tanácsos, gróf Bathyhány József, báró Puthyeanyi Géza, Balaton József esperes, Bogay István, dr. Dunszt Ferenc apát, Dervarics Imre, Eitner Sándor, Farkas József, Harkányi Károly, dr. Hudek Agoston pápai tanácsos, Herletemdy Béla, Hertelendy Ferenc, Gózon László megyei főjegyző, Gulmann Vilmos kir. tanácsos, Kovács Károly polgármester, dr. Mangin Károly kir. tanácsos megyei főorvos, Tarányi Ferenc és Török Aladár küldöttségi tagok vélem együtt sorakozott csoportban állotunk, várva a törvényhatósági küldöttségek fogadatlását a ugyan ily egyntes csoportban venultunk a fogadatlási terembe, hogy megbízatlásunkhoz képest királyunk ó felsége előtt vármegyénk hazafiai kegyeletteljes tisztellett tanúsítás és ezt híven koronás királyunk iránti lelkesedésünk érzelmeinek nyilvánításával teljesítsük, anélkül, hogy a fogadatlás előtt vagy azután — illetve a legfelsőbb fogadatlás ünnepélye alatt a fent megnevezett köztölem állott küldöttségi tagok egyike és bármely párt — üntetés szavát hangoztatta volna, mihez képest a „Pesti Napló” fentebb emlelt és Zalamegye küldöttségére vonatkozó megjegyzései teves információ, alaptalan és valótlan közleménynek nyilvánított. — Zala-Egerszeg, 1893. szep. 19. — Szasits Benó főispán, — mint Zalavármegye küldöttségének vezetője.

Értesültünk szerint a megcáfolt híronét eredt, hogy midőn Tisza Kálmán a reform. egyház küldöttségével a fogadásról kijövet a folyosón végig haladt az ott álló küldöttségek néhány tagja Tiszát megéjje-nezte. — Ez éljenszót egy különben nem zalamegyei, de ellenzéki érzelmű bizottsági tag azomszédjához fordulva, azzal apostrofálta, — hogy inkább megérdemelné az abugolást.

— **Dr. Plósz Pálné** megdöbbsentő halála, mely e hó 20-án Csömörön az Ázsiai cholera tünetek között, hirtelen következett be, nemcsak a fővárosban, de megyénkben is élénk, ószin'e részvétel keltett. Az elhunyt uróné, ki felülvő arapság volt, Sümegön született. Atyja a gróf Bathyhányiak ügyvéde volt, majd később közzjegyző lett. A sudár rövész, gyönyörű leányt 10 évvel ezéltt vetette oltárhoz Dr. Plósz Pál, fiatal egyetemi tanár, ki ugyis, mint szakiró s úgy is mint gyakorló orvos gyorsan emelkedett. Az egyetemen ma már tekintély s a magyar tu-

dományos akadémia is tagjává választotta. Tu dományos működése mellett szenvedélyes gazda, még pedig zalamegyei, amennyiben a *Krajner család* lokosi birtokát megvette és szabadság idejéig, szereteti családjal együtt, évek óta birtokán tölti, a rendkívüli szorgalommal vezető gazdaságát. A most mult nyáron is hasonló ideig volt a nagybarbecüit, kedves család meggyénken a folyó hó 9-én tért vissza a fővárosba. Az előkelő urnó, ki rajongó szeretettel csüngött gyermekein; viruló egészséggel búcsuzott rokonaitól és barátaitól, kiket most gyászba borított a váratlan csapás. Dr. *August Zsigmond* oroszonyi földbirtokos, *Takács Zsigmond*, sümegi ügyvéd, *Takács Jenő*, tapolcasi kir. közjegyző, *Takács Károly* mérnök unokatestvéreik siraik az elhunytban, kinek haláláról a tájadalomtól lezújtott család a következő gyászjelentést adta ki: Dr. *Plósz Pál* mint férj, *Plósz Sándor* és *Mariska* mint gyermekek, özv. *Sálla Pálné* született *Krajner Iphigenia* mint édes anya, özv. *Plósz Lajosné* szül. *Krajner Laura* mint anyós *Szűcs Miklós* mint testvér, anyját és az özvegy rokonság nevében tájadalomtól megtört szívvel jelentik forrón szereteti teletihetetlen hitvése, édesanyja, menyje, nővére *Plósz Pálné* szül. *Szűcs Magda* urnónéek e hó 20-án hajnali 10 órákor élete 39-ik boldog házassága 19 ik évében rövid szenvedés után bekövetkezett gyász elhunytát. A boldogulnak bült tetemei e hó 21-én délután 3 órákor fognak Csömörön a róm. kath. egyház szertartása szerint becsenteltetni és a helybeli temetőben örök nyugalomra helyezni. Az engedélt szent misealdozat az elhunyt lelki üdvéért e hó 22-én reggel 10 órákor fog Budapestén, a ferenczrendi atyák belvárosi leptomában az Urnak bemutatni. Csömörön, 1893. szeptember 21-én. Aldás, béke poraira!

Kitüntetés. *Sándor László* nagy-kanizsai csendőrhadnagy, ki csak nem régebben lett a katonai éremmel kitüntetve, a közbiztonság terén kifejtett sikeres működéséért a közegyi hadgyakorlatok alkalmából a német császártól a porosz királyi koronarend IV. osztályát kapta.

Gyászjelentés. *Lőwentritt Emma* néhai dr. *Lőwentritt Lipót* tapolcasi orvos leánya, *Schertz Albert* a német szül. *Lőwentritt Iren* nővére e hó 17-én éjfélen 40 ik évében elhunyt. Nagy-Kanizsán. Az elhunyt rajongó gyermeki szeretettel csüngött a közelmúltban elhunyt édesanyján és saját holdosságát egyedül atyja oldalán, ki az egész meggyénen nagy tisztelgésel örvendett, véle találhatni és mindaddig el sem hagyta, míg a halál váratlanul ki nem ragadta őlel karjaiból. A rajongó szerető atya halála után fővérehez jött, hol kizárólagosan atyja emlékének élt, mi anyjára megviselte egészséget, hogy egyba dűlt és néhány heti szenvedés után jobbjelére szenderült. — Egy másik gyászlap, mely elűtünk kézzel: *Weiss Henrik* szül. *Welisch Fanni* urnó elhunytáról ad jelentést, ki életének 53-ik évében költözött el az előző orától. Az elhunytban, ki a női erények példány képe volt *Weiss Henrik* városi pénztárnok oda adó hű hitvesét, két gyermeke pedig a legjobbat anyát veszté. — A boldogult az „isz. ügyelet” egyik legrégebb választmányi tagja volt, ki az egylet körül nagy érdemeket szerzett magának. Temetése e hó 21-én óriási részvét mellett ment végbe. A halottas háznál dr. *Neumann Ede* főorvos szep. szavakban méltatta az elhunyt erényeit és noba a gyászoló család „koszoruk mellyét” kérte, a barátán és szeretet mély el küldte díszes virágait. Az isz. ügyelet pedig szívesen rózsa le kegyeletét, hogy a választmány iszen tagjai — *Vidor Samu* e nők vezetése alatt megjelentek a temetésen, a gyászoló családhoz meleghangú részvétiratot intézett és koszor helyett busz forintot osztott ki személyes szegények közt és az utóbbi ténykedésével legjobban meg is lelt az elhunyt intencióinak, ki maga is főle telhetőleg adozott a jótékonyosság útjára. A nemorak erényekben, de tapasztalottokban is gazdag urnó éveken át betegkedett, de közeli halálát senki sem sejté. E hó 18-án este a omra haját fejté, mely alom meghozta neki az örök nyugalom. A halál oly nyugvásban lépett hozzá, mint mint nyugvást volt e életben emberfarsalhoz, kik emlékét tisztelni, és áldani fogják. Béke poraira. — Összes részvételt kövöljük a következő gyászjelentést. Alulírottak anyját és rokonság nevében tájadalomtól szívvel jelentik *Fischer Gyula* szül. *Rechnitzer Cecília* nék tölő évi szeptember hó 21-én reggel 7 és 10 órákor

életének 76-ik, boldog házasságának 52-ik évében hosszas szenvedés után történt gyász elhunytát. A boldogult hűl tetemei f. hó 24-ikén délelőtt 10 órákor fognak a helybeli isz. sikkertben örök nyugalomra tetetni. Nagy-Kanizsán, 1893. szeptember hó 22-én. Aldás és béke hányaira! Koszoruk mellözése és csendes részvétel kérélik. *Fischer Gyula* mint férje, *Fischer Lina* férj. *Kohn Manó*, *Fischer Sándor*, *Székely Ti* vadar mint gyermekei.

Megjötték a katonák. Volt sürgésforgás a mult pénteken városunkban. A közegyi hadgyakorlatról visszajött katonáink, ezek fogadtatására készült már a déli órában városunk apraja-nagyja. Déli 1 órákor vonultak be honvédeknek *Klobucár Győző* ezredes d. u. 5 órákor pedig házi ezredünk katonái *Jemri* őrnagy vezényelte alatt. — Tekintve a hadgyakorlatok faradalmait a hadiák kinézése kitűnőnek mondható és a gyakorlatok tartama alatt is katonáink közt igen kevés volt a maródi. — A katonák üdvözlésére nagy közönségben kívül a pályaudvaron megjelentek *Vicay* v. rendőrkapitány és az önk. tűzoltótestület összes működő tisztjei *Knautzer György* főparancsnok vezetése alatt, mely figyelmelet a honvédek nevében *Klobucár* ezredes, a cs. és kir. 48-ik gyalog ezred nevében pedig *Jemri* őrnagy szívélyesen megköszönte, nemkülönbén a tűzoltó testület azon figyelmelet, hogy zenekarát a katonák megérkezéséhez kirendelle és ezeket harangozó zenészővel fogadta mi lekesítőleg hatott a fáradt legénységre.

A magyarhoni ág. h. ev. egyházi gyámintézet 1893. október 7-8. napján Nagy-Kanizsán tarja XXXIII. évi közgyűlését. Az erre vonatkozó meghívóból kiemeljük a következőket: szombaton október 7-én. Erkezés a déli vonatokkal. Délután 6 órákor: alkalmas értekezlet. Esti 8 órákor: ismertelési estély. Vasárnap október 8-án. Dalelőtti 9 órákor: isteni tisztelet *Németh Pál* somogyi esperes, vései lelkész szónoklatával. Offertorium a magyarhoni e. e. e. gyámintézet szeretet adományára. Dalelőtti 10 órákor: egyetemes gyámintézeti közgyűlés. Déli 1 órákor: közös ebéd. Délután a közhelyek megtekintése. E gyűlést megelőzőleg a központi bizottmány Budapestén pénteken október 6-án délután 3 óráktól végzi évi munkáját. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Világi elnök megnyitói beszéde. 2. Egyházi elnök évi jelentése. 3. A német G. A. egylet *Fricke* ünnepnyen részvétel. Gyámintézeti *Fricke* alapítvány. 4. Az eisenachi *Luther* szoborra gyűjtés. 5. A német G. A. egyletnek évi adományát. 6. Az osztrák G. A. főgyűlet f. e. június 28-ikán és a német G. A. egylet Brémában f. e. szept. 5-7 napjain évi közgyűlésein részvétel. 7. A hányai gyámintézet évi jelentése. Előadó: *Lukó* károlyi egyh. elnök. 8. A dunáninneni gyámintézet évi jelentése. Előadó: *Balik* Fülöp egy. elnök. 9. A dunántúli gyámintézet évi jelentése. Előadó: *Gyurátz* Erecenz egyh. elnök. 10. A tiszai gyámintézet évi jelentése. Előadó: *Dianika* András egyh. elnök. 11. A számvizsgáló bizottság jelentése. Forgalmi kimutatás. Mérleg számla. 12. A központi bizottmány javaslata a rendelkezésre álló összeg kiosztása tárgyában. 13. A női és ifjúsági egyh. működésének eredménye és melatlása. 14. A bécsi ev. egyházi főtanács átírata. 15. Az isteni tisztelet beszéde leletti intézkedések. 16. A jövő évi közgyűlés-helye. 17. Jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése. 18. Nefelani javaslatok, indítványok. A meghívót az e. e. e. gyámintézet elnöksége, báró *Radvanszky* Béla világi elnök és *Zelenka Pál* egyházi elnök bocsátotta ki.

Vasárnapon forgó vadászok Dr. *Szigethy Károly* nagy-kanizsai orvos *Kocsis Kálmán* gyógyszerészrel e napokban *Garabócs* határában tartott vadászatról hazajövet életveszélyben forogtak. Egy meredek lejtőn a lovak tartószája elszakadván, iszonyú sebességgel rohantak a lejtőn lefele, a kocsis ide-oda dobálva. A veszélyes állapotot csakhamar felismerő vadászok nem sokáig gondolkozva, leugrottak a kocsiról és elég szerencsésen, mert Dr. *Szigethynek* semmi baja sem történt és *Kocsis* csak arcon szenvedett kisebb sérülést. A kocsis ki nem hagyta el kocsiját súlyosan megsérült, a kocsit pedig teljesen összekuszálott.

Jótékonyosság. *Pinter* Lajos az Egger fele vilámtépe urnóke Bécsből a „Népkönyha” céljára 19 forintot adományozott, melyért a helyen a közönségtől nyilvánítja a Népkönyha elnöksége.

Búcsú kedélyeskedés. Kotorban e hó 17-én vígan folyt le a búcsú. Jó kedvében volt mindenki, még azon fityeházi legény is, ki folyton fitymálta vele mulató barátját: egy mihályloveci legény. Az öszenző közsások az lett a vége, hogy a fityeházi legény megkéselte a mihálylovecit, mi miatt a csendőrök vonták most már társaságukba, bekísérte a késelő atyafit az alsó-domború-közegyi börtönbe, honnet súlyos testi sértés vétsége miatt a törvényszék elé fog kerülni.

Gyakorlóiskola. A nagykanizsai kath. főgymnasium gyakorló iskolája e hó 18-án megtartotta alakuló gyűlését, töl. dr. *Erney István* vezető tanár ur előleje alatt, kinek munkásságra, kitarására, békes egyetértésre és az alapszabályok pontos megtartására figyelmeztető hatóság beszéde után a tisztúkar a következőképen alakult meg: Elnök: *Sarecz Károly* VIII. o. tan. Jegyző: *Kopácsy György* VIII. o. tan. Főkönyvtáros: *Hinteröcker Sándor* VIII. o. tan. Alkönyvtáros: *Muzikár Ferencz* VII. o. tanuló. A választás után a gyűlés a vezető tanár urat élethez felelt.

Tűzek. *Dráva Szt. Mihály* muraközi közegségben e napokban nagy tűz dühöngött. Számos lakóház és nagyértékű takarmány készlet pusztult el. *Ujvárad* közegségben e hó 16-án pusztított nagy tűzvész, melynek 14 lakóház, számos meléképfűrtel, nagy mennyiségű takarmány és sok ingó eszté martalekél. A tűz úgy keletkezett, hogy felügyelet nélküli gyermekek egyik pajtánál játszadozva, tűzet raktak, melyből egy elroppant sziporka lángra lobbant a közelben álló szalma-kazal. Az éppen uralgó erős szél csakhamar átvitte a lángokat a szomszédos épületekre és a nagy vízhányi folytán majdnem csodának mondható, hogy az egész község hamuvá nem lett. A kár különben így is meghaladja a 16.000 forintot. — *Aranyodon* a mult napokban szintén leégett néhány lakóház több melléképülettel.

Rakodczayék búcsuja Ó-Budáról. A „Fővárosi lapok” a következőket írják: *Rakodczay Pál* társulata ma búcsuzott a főváros, illetőleg az ó-budai szinkór szűkebb közönségétől. Ez alkalommal teljes készséggel ismerjük el e derék társulatnak és vezetőinek nemcsak jó ügyeket, de azt a színpadi eredményt is, melyet előadásaiakkal elért. Midőn ezt örömmel jegyezzük föl a társulatnak tartozó elismerésen felül nyújtandó egyuttal egy általánosabb jelentőségű tény: vidéki színészetünknek, ha igen lassu menében is, de fokozatos haladtát. Mindeneseire öhajlandó volna, hogy vidéki társulataink többsége az egyes szereplők tanulásra, az ösztáték — és a mi nevezetes — az egész előadás szolid, komoly minden ripacsodástól ment jellege tekintetében arra a színvonalra emelkednek melyen *Rakodczayék* produkciói állnak. Ismerjük a vidéki színpadok lendülésének akadályait: a szereptanulás veszedelme gyorsaságának szükségét — mert egy darabot kévszer ismételné — a jelentékenyebb képe tegegy és talentum erő megszerzésének szinte lehetlen voltát — anyagi okok miatt, stb. De ezek a nehézségek idővel jobban elismithatók lesznek, a mint hogy *Rakodczayéknál* is tapasztalhattuk már az arra való komoly törekvés. A reperoíro változatos friss és válogatott volt: az újabb dráma és operett-irodalom java termékei mellett szívesen láttuk a műsoron a kedves operett-klassicitásokat, s szerepelt ott *Shakespeare* is a III. *Rikhard*-dal, *Macbeth*-tel, *Velencei Kalmár*-ral, szerepelt továbbá *Maillart* és *Herold* egy-egy darabúve. Anyagi tekintetben aighanem családostól várakozásában az ambiciózus társulat. De a helyi viszonyok ismerője azt előre láthatja: a 3-ik kerület publikumának szélesebb rétegeiben a műterék fejlődése még csak a jövő kérdése és ezt *Shakespeare*-ábrázolások várakozásával sem lehet me-terséges módon előidézni. De az a borsaszó lacikonyha-imitáció — hogy régi megjelölésünket — használjuk — sem lehetett hivo-gató az intelligens közönségre néve. Részünkről őszintén kívánjuk *Rakodczayéknak*, akárhol fognak megfordulni, szorgalmak az itenineit méltóbb kerethen a jó ügyet.

Magyar főszeg és műtrágya ipar részvénytársaság képviselőiben *Nydr* László igazgató tegnap szombaton a városban nagyteremben ismertető előadást tartott az emberi ürülékek és egyéb városi hulladék okzerű kezelése és kitüvarozása tárgyában. Az előadás iránt elég szep érdeklődés mutatkozott. A meg-

jelentek sajnósan hallgatták Nyári fejtegetéséit, melyek nem csak tárgyilagosan, hanem szellemesen is voltak fogalmosak, úgy hogy nem untatták a hallgatóságot. Az értekezés bekezdésében utalt a felolvasó a talajferdítés kárhozatos következményeire és bibliai és történelmi példákkal illusztrálta, hogy már évezredek előtti népek is foglalkoztak ezen tárgyjal. — A későbbi időkben az emberi örülék intensív alkalmazás-át és értekesítését leginkább Chinában és Japánban találjuk, hol keresett árucikk a számos poudretógyár által kockára préselt emberi örülék, sőt Chinában mindenki, egy két kaszt (1/2 állér) káp ott, hová szükségletének elvégzésére betér. — Az újabb korban Liebig a nagy német tudós volt az első ki felhívta a figyelmet azon szűkségre, hogy a földtől elvont tápanyag trágya alakjában a földnek imét visszajuttassék. Magyarország őse termő ereje szintén meg van gyöngítve és ennek visszaállítása az emberi örülék okzerü értékesítésével elérhető lenne. Az ebből további folyamatosan utal a felolvasó a városok közegészség-ügyére és a közfiszta-ágára, mely két tényező a város közönységét legközelebből érinti. Ezután attárt a felolvasó az örülékek okzerü elviteli tására, melyre néve a tonnarendszert tartja a legcélszerűbbnek. A szagtalanításra pedig csak a legutóbbi időben fedezték fel a tözégben azon anyagot, mely szagtalan, kiszáritott, könnyen szállítható és előnyösen használható trágyaszerré alakítja át az örüléket. Végül a felolvasó köszönetét nyilvánította figyelmes hallgatóság-
nak és kérte a városi képviselő testületet, hogy a benyújtott ajánlást, melyet lapunk egész terjedelmében már közölt, figyelemre méltatni és ha kedvezően elintézni sziveskedjék. A hallgatóság az előadót zajosan megjelenszte és a hangulktól itélve, valószínű, hogy a képviselőtestület némi módosítással elfogadni fogja a n.ú. r. r. r. és tözeggár ajánlatát.

IRODALOM.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójánál: **Fischel Fülöp** könyvkereskedésében megrendelhetők:

József főherceg és a Nagy Lexikon. A Pallas Nagy Lexikonának a napokban megjelent IV. kötete József főherceget is róli számába sorolja. A főherceg ugyanis, kiadásig a Pallas Nagy Lexikon számára megírta a cigány nyelvnek gramatika-át, s hozzácsatolta a magyar-cigány nyelv bő szótárát. E nagybecsű tanulmányt a Lexikon IV. kötete külön mellékletképpen, köeli kapcsolatban a cigányok etnográfiai leírásával, a cigányok és külföldiek és szarjé több eddig ehol még nem jelent válatának bemutatásával. A negyedik lve terjedő kölémenyt három képmelléklet illusztrálja, melyek egyike a cigányok bevándorlását s elterjedését Európában feltűntető térkép, a másik kettő pedig „Cigány varázsítás” cím alatt igen érdekes csoportoslatban bemutatja a cigányok különféle talizmánjait, amulettjeit s egyéb jeleit és varázsműveit. — József főhercegnak s tudományos szempontból is becses közreműködése a Nagy Lexikon létrejöttében a mire néve oly kitüntetés, s mely; míg egyrészt nagyban emeli a kiadó becsét és érdekességét, hátráa közeli a nagy közönséget is.

37. Nagel Ottó. Könyvkereskedésében Budapest, Múzeum-körút a Nemzeti-színház bérkaszárnyán megjelent Knorr Alajos „Öngyűd”-je V. kiadásának 5 ik füzete szokott bő és érdekes tartalommal, melyben a bizonyítványok különböző mintái hossa; azután ismerteti a bekehlazási és törleli engedélyeket, a térítvényeket (Havers), számlákat, kivonatokat és jegyzékeket és mindazokat iromány példákkal illusztrálja. Ezt követre átér a végintézkedésekre (végrandjelekre) ismerteti azok kellékeit, nevezetesen annak belső és külső kellékeit, a külföldön tett végrendeletek hatályait, s végrendeletek különböző nemelt Eután előljár a szerződés kötésének általános szabályait; leírja a szerződés alakját, ismerteti a pontosságokat és a szerződésnek alktrázzsolt; mindazok után átér a szerződésnek különböző nemelt; nevezetesen szót az ajándékozást; szerződésekről; levéti szerződésekről, a haszonközönségi szerződésekről, a pánsközönségi vagy is adóssági szerződésekről és a zálog szerződésekről, mindazokat iromány példákkal illátva egy, hogy magában a füzeten ötvenhárom irománypeldát áll az olvasó közönség rendelkezésére. A füzet utolsó oldalra a keszeségre vonatkozik. Az „Öngyűd”-t kapható 30 kros füzetekben és forintos kötetben is.

A Pallas Nagy Lexikon füzete kiadásából megjelent a bekehlazott hozának a 41. és 42. füzet (III kötet 11. és 12. füzete) s Busznitól Bór-ig, illetve a Bíralmától Bredasdorptig terjedő címszavakkal. A 41. füzet Brassó vármegye térképét, Budapest legújabb s igen szép könyvnyomatú térképét és a Nemzeti múzeum lépcsőházát hossa köliki mellékletként gyásánt, míg a szöveget 30 ábra illátja, melyek köliki különösen megemlítjük a Bottyán kúrnok tábornok várti ábráról rajmot. A 42. füzet külön melléklettel Budapest könyvkereskedésének könyvnyomatú térképét, Buda és Pest képe, Budaének 1884. évi ostroma idejéből, továbbá s. m. t. akadémiá sméltéktáblái, igen sikerült bronznyomatban s a szövegben 3 ábra. Ezek s füzeteit is igen gondosan vannak szerkesztve s a nagyobb cikkeket köliki megemlítjük a következőket: Busznia bekehlazása (dr. Brózik és dr. Mangold), Bosznorkány (dr. Katusa Lajos), Bottyán János (dr. Balásti Aladár), Bór (dr. Thanbóler, dr. Borbás és Klomp Gusztáv), Börtetegység (dr. Schwimmer Ernő), Börtörrend-

szerek (dr. Heit), Brasai Samuel (Falméri Lajos, Hegedűs István és dr. Simonyi Zsigmond), Brassó vármegye és város (dr. Thirrig), Brasilia (dr. Brózik) stb. A Pallas Nagy Lexikon megrendelhető füzetenként 30 kr. jával, kötetenként köve 6 kr. jával akár a kiadóhivataltól (IV. Kecskeméti-szoba 6.), akár bármely könyvtárba utján, a legelőbb könyvkereskedés pedig csakoly havi rendszereszettsé mellett is szállítja.

Jókai Mór regényeinek képes-diszkiadásra s 13. füzete kiadott előre. A Magyar Nábob már vége felé közeledik a mozt megjelent füzetekben, melyek fényes kivitelti aquarellekben és szebbnél-szebb szobrajzokban előggé bővelkednek. Csak a francia irodalom dícserekedhetik egyes kiváló regényeinek ily fényes és előkelő kiadásával, s Nábob jelen dícserekedés csakoly is kiáltja a vorasnyit. Mint értesültünk, Jókai a kiadásnak köliki előszót ír, melylyel ezt jubliáris emlékké avatja. A füzetek egyenként (ára 40 kr.) kaphatók és megrendelhetők minden könyvkereskedéstől valamint a kiadótól. (Atheneum könyvkiadóhivatala, Budapest, Ferencikert-3. sz.)

A Kereskedelmi Szakoktatás című havi folyóirat, mely dr. Schack Béla kereskedelmi akadémiái tanár szerkesztésében a „Kereskedelmi Szakiskolák Allandó Bizottsága” megbírából jelenik meg, s hóban második évfolyamába lép. A gondosan szerkesztett és csinosan kiállított füzetek ugyan első sorban kereskedelmi iskoláinkkal (33 közepkereskedelmi iskola és akadémia, közel 80 alásfoku keresk. iskola, 15 női és számtalan esti és ismétlé tanfolyam) foglalkoznak és azoknak is szánják, de jelszavunknál fogva: „Az elméletből a gyakorlatnak és a gyakorlatból az elméletnek” harzonnal lapozgathat bennük mindenki, ki a kereskedelemhez közel áll. Ajánljuk a folyóiratot különösen pénzügyestünk, vállalatunk, nagykereskedésünk s mindazok figyelmébe, kik gyermekeiket kereskedelmi iskolákban taníltatják. Előfizetési ár egy évré: magánosoknak 2 frt, inté-eteknek és testületeknek 5 frt. Az előfizetési összeg a lap kiadóhivatalába (Pozsony, Kórház-u. 44.) küldendő, hol mutatványsszámok is kaphatók.

VEGETES.

A „Bécsi Biztosító Társaság” szombathelyi főügynökségének irodájában hivataloski állás van üresedésben és azonnal beöltöthető. — Kereskedelmi akadémiát vagy középiskolát végzett egyének fizetési igényüket és a német és magyar nyelv teljes ismeretét felíntott bizonyítvány másolatokkal felszerelt ajánltnikat a nevezett főügynökség irodájához sziveskedjenek itézní.

A József főherceg védnöksége alatt álló „Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére” mely rövid feurlalása óta fényes eredményt ért el, megynkben felügyelőréget szandékozik felállítani. Azon egyének, akik magukat ezen képviselőre alkalmasoknak tartják, irasbeli ajánlatukat f. évi október 1. éig telti intézet igazgatóságához (Erzsébet-tér, 1. sz.) sziveskedjenek benyújtani.

Lapunk mai számához a „PESTI HIR-LAP” előfizetési felhívása van mellékelve, mit t. olvasónk figyelmébe ajánlunk.

Felolvas szerkesztő:
Dr. L. O K E E M I L.
Laptulajdonos és kiadó:
Fischel Fülöp

Nyiltér.*)

Henneberg 42. (es. kir. udvari szállító) szolgágyára Zürichben, privátmegrendeléseknek közönségtől szállít: fekete, fehér és színes szelvényeket méterenként 45 krajár 11 frt 45 krig postabér és vámmentesen, sima csikok, kockázott és mintázottak, damaszt stb. (mintegy 340 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban.) Minták postafordulóval küldetnek. Szajczába címzett levelekre 10 kros s levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (1)

HIRDETÉSEK.

4857. tk. 1893. sz.
Arverési hirdetés.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírre tétetik, hogy Dömötör József oroszországi lakos végrehajtónak Varga József és édestársai végrehajtást ezen vedő aló rajki lakosok elleni 239 frt tőke, 339 forintnak 1890. október hó 15-ol, 1891. december hó 1-ig, 239 frtnak pedig 1891. évi december hó 1-ol járó 6% kamattal 23 frt per, 9 frt 50 kr. végrehajtás kérelmi 10 frt 75 kr. arverés kérelmi s még telmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. tvszék. törüléhehez tartozó a keresenyei 498 sz. tkvben + 606. hraz. aiat Varga József tulajdonál felvett s 478 frtra; és ugyanazon tkvben + 781. hraz.

* Az s rovatban közöltékkért nem vállal magára felelősséget s a szerk.

alatt ugyanannak tulajdonál felvett s 408 frtra becsült ingatlanok dr. Schwartz Adolf ügyvéd nagykanizsai lakos útóajánlata folytan

1893. évi október hó 28 ik napján d. e. 10 óraker

Kerecseny község háznál Győrly János felporesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladati fog.

Kikiáltási ár a lennebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -at készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letelni.

Kelt N-Kanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál 1893. évi július hó 8 napján.

(482) **CSESZNAK MIKLÓS** kir. tvszéki bíró.

Minden ember részére
FONTOS
ÚJ TALÁLmány!

Késégjelentül az angol általános folttisztító szappan a „rózsával.”

Használatban a világ legjobb és legolcsóbb: **folttisztító szere,**

s ajánlom, hogy egy házban sem hiányozzék. E folttisztító szer előnye a többi hasonló gyártmány föött, hogy még kocsikenőcs-, kátrány-, olajfeszék és izadmány-foltokat, — általában minden foltot, — eltávoit annélk'l, hogy az néhány nap múlva ismét látható vola.

De rendkívül olcsó ára is (20 kr. drbja) bizonyára mindenkit arra fog indítani, hogy szerrel ruháit, szőnyegeit, bu-oraszóveteit stb. hosszú ideig tiszta és használható állapotban taras. (439)

Kapható: minden ismertebb fűszer, rövidárú és vegyes-kereskedésben. **Nagy-Kanizsa:** Fesselhoffer József és Kreiner Gyula uraknál, Csáktornyan: Strahia testv. és Heinrich Miksa uraknál. — **Kaposváron:** Pollák József urnál.

56 0 tk. 892. sz.

Arverési hirdetés.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírre tétetik, hogy Szigli Karolyne szül. Jakoboiszky Lujza végrehajtónak Schubert Ádám, Elek és Ika végrehajtást szendved gelsei lakosok elleni 133 frt 38 1/2 kr. tőke, ennek 1881. április 21-ol járó 6 százaléki kamattal, 52 frt 13 kr. per, 7 frt 95 kr. és 3 frt 50 Arverés kérelmi és még telmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék törüléhehez tartozó a gelsei 14. sz. tkvben 1. 16. és 348. hraz. ingatlanoknak Schubert Ikat illető 1/3 része 94 frt 80 kr. továbbá a gelsei 165. sz. tkvben + 1270. hraz. ingatlanak Schubert Ikat illető 1/3 része 24 frt és a + 1318. hraz. ingatlanok u. aat illető 1/3 része 15 frt. 60 kr. útóajánlatai árban

1893. évi november hó 2-ik napján d. e. 10 óraker

Gelse község háznál hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladati fog.

Kikiáltási ár a lennebb kitelt útóajánlatai ár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -at készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letelni.

Nagy Kanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál 1893. évi július hó 26-ik napján.

CSESZNAK MIKLÓS kir. törvényszéki bíró.

Szálloda-megnyitás!

Vas szerencsém a mályva tisztelt utazó-községgel, valamint jóakármú és barátimmal tudatni, hogy az újonnan épült és az újkor igényeinek megfelelő, minden kényelemmel berendezett

Petanovits, Metropole szállodát Budapest, Kepepesti ut. 58.

szeptember 2-án

megnyitottam. — A szálloda, mely Budapest legélénkebb utcáján, a keleti pályaudvar, színházak és a körutó közvetlen közelében fekszik a legmodernebb igényeket is kielégíti, t. i. **széles helyiségek villamosan világítottak**, továbbá a szállodában felvonógép, -fürdők és télen központi fűtés van bevezetve. 448 3-3

A szálloda a fő- és székváros, egyik látványosságát képezi. A szálloda kitérő étteremmel, téli kerttel, magyar és francia konyhával és lényeges kávéházzal rendelkezik.

Számos látogatásért eszedve, maradtam kiváló tisztelttel!

Herkowitz J. Fröhner J.
igazgató, szállott a Sacher C. szállodában szállodás.

Szoba-árak mérsékelték, világítás és kiszolgálás nem számítottak.

Sarg Glycerin különlegességek.

Feltalálása és **Sarg F. A.** által az általa bevezetése óta hazánkatlan van. *O Felsége a királyné* és a legfelsőbb uralkodó has több tagjánál valamint más külföldi fejedelmeknél. Ajánlja van: *háro Liebig társ. Hebra társ., Zeissl a Scherzer udvari tanácsos stb. által, továbbá Thomas bécsi udvari fogorvos és Meister gothai udvari fogorvos rósméről a többiekől.*

Glycerin szappan kapható papírban, dobozban dobozban, vagy dara bonkint.

Méz-Glycerin szappan dobozokban.

Folyékony-Glycerin szappan üvegekben

Toillete-carbó-glycerin szappan.

Encalyptus-glycerin szappan.

Glycoblazol (Tajnövényestét stímuszáló szer.)

China-glycerin-kenőcs. Glycerin

crém. — **Toillette glycerin stb. stb**

Kalodont egészségügyi használatra megvizsgált **Glycerin-fogkrém,**

Sarg F. A. és társasága és kir. udv. szállítók Bécsben.

Raktár: Nagy-Kanizsa, Solwars és Tauber, Rosenfeld Adolf Ström és Klein, Marton és Huber és Prager Béla nyergyszeres urnál. 276

Ház-eladás!

Dírnöök Frigyes-féle hagyatékból,

CSÁKTOHNYÁN
a gabona-piacon álló

HÁZ

Eladandó!

EGY lakóház, gazdasági épületek, pinaze, raktár, kocsiszín nagy udvar és szép konyhakertből áll, ezen eladó ingatlan a terménykereskedőknek különösen megfelelő!

Friedr. & Ferd. Dírnöök óg MURECK-ben, ár- és eladási feltételekről kívánatra mindennemű felvilágosítással szolgál. 454 2-2

Keil Alajos-féle Padlózat-fénymáz

(GLASUR)

legkiválóbb mázó szer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 1 ft 35 krajczár. — Egy kis palack ára: 68 krajczár.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemé y padló számára: — Egy köcsög ára 60 krajczár, mindenkor kapható: 423 4-8

Fesselhofer Józsefnél Nagy-Kanizsán.

Eszenciákat

rum, cognak, mindennemű szesz italok asztali likőrök és különlegességek azonnali elhírbazhatatlan elkészítésére a legkiválóbb minőségben szállított.

Azonnal ajánlok 80 fokú, vegyileg tisztított **ezeteszenciát** kellemes ízű borecet és közönséges ezetek gyártásához. Leirasok és használati utasítások ingyen mellékeltek.

— Kiváló eredményért kezeskedek. —

— Ártapot bérmentve küldök. —

Pollák Károly Fülöp Eszenciák-különlegességek gyára.

PRÁGÁBAN. (401)

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Világhírű

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES ÉS LOHENGRIN“

féle szivarlapapír

Braunstein frères gyarából, Párizsban

65 Boulevard Exelmans 65.

A Braunstein frères cég csakis Gassicourtban (S. és O.) franciaországban létező saját papírgyárának készítményeit hozza forgalomba.

Ezen nagyszerű a legújabb elveken alapuló berendezett telep készítményei a papírpap diadalának tekintetők.

A szivarlapapír és szivarlapapír elárúsítására szánt gyáriraktár helye

Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.

Az általunk a „Les dernières Cartouches“ féle papírból készített valódi francia szivarlapapír, valamint valódi francia szivarlapapír, melynek minden papírát a „Braunstein frères“ cégetől veszi.

minden norinbergi nagykereskedésben, valamint minden magy. kir. dohány-tőzsdeben kaphatók.

Schlick

-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

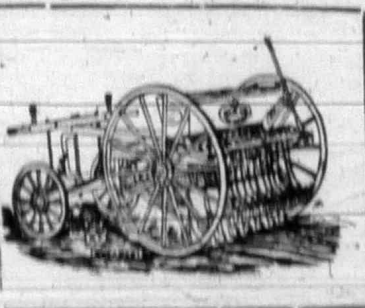
Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI UT.

Városi iroda és raktár: FODMANICZKY-UTCA 14. — Fiókraktár:

808

KEREPESTI-UT 77.

Gőz- és járgánycséplő-készületek

számos első díjakkal kitüntetett

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasú ekék mélyítő- és egyetemes aczél-ekék,

eredeti SCHLICK- és VIDAYS-féle

egyvasú ekék, talajmívelő-eszközök, valamint Schlick-féle szab. Haladás sorbavetőgépek

Takarékonykésztő gépek, árálók, örlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai készítésű és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo gépek szállítástó mesel vasutak stb.

Előnyös listával feltételek. Legjutányosabb árak. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

LEGUJABB PARIZSI VIZSZÜRŐGÉP.

A legjobb ovószert
colerabetegség ellen
egyedül a párizsi viz-
szűrőgép, mely tisztá-
tlan, ártalmatlan és ál-
lomá-
nyos
kuti

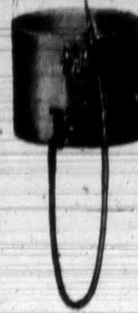

vagy folyó vizet egy perc
alatt a legjobbjóvízzé val-
toztatja át.

MAPHARÉKI-ARÁNY
"PÁRIZSI"

„Entreprise Hygienique“

raktáránál

WEISER J. C.

szégnél 4318-5

Nagy-Kanizsán.

Vendéglősök és BIRTOKOSOK

FIGYELMÉBE!

Készletünk túlbősége folytan
á frt 11. — áruljuk eredeti dalmát
fekete boraink hektoliterjét a
körös-krizevaci vasuti állomásra
s állitva. 452 12-2

A BOR VALÓDI- és JÓ
MINŐSÉGEÉRT szavatolunk!

Tíz hektoliteren túlterjedő megren-
deléseknél árengedményt adunk

Minták kívánatra ingyen és
bérmentve küldetnek.

Breyer Sándor és fiai
bornagykereskedők,
Körös-Krizevac.

Hivatalos levél- vagy sörbőgyész!

GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST.

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT

BUDAPESTEN.

Gyártótelep: Külső váci-út 7. szám.

Minden gazda, aki a legelőnyösebb
szerkesztett **vetőgépek** beszerzése iránt
érdeklődik, kimerítő felvilágosítást nyer-
lét gyárunk igazgatóságánál.

Terjedelmes árjegyzékekkel a gazdasági
összes ágazatában szükséges gépezetekről
díjmentesen szolgálunk.

Rechnitz József

táncos-iskolája

Nagy-Kanizsán, a "POLGÁRI EGYLET"
BISZTERMÉBEN.

Legjobb hírt tánciskolámban naponta vételek fel jelentkező
tanuló és a modern összes táncszokásban eddig utol nem ért módszer
szerint taníttatnak.

MUSOR:

Az ásthetikai testgyakorlatban: a test szabályos mozgását és
taglejtését.

Az illemtanban: a szomszédos mozgást a társadalomban.

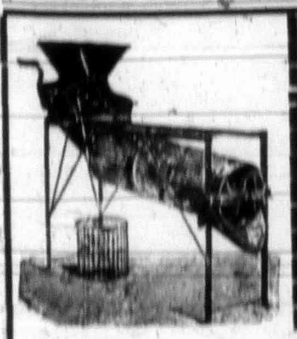
A táncban: a legújabb és legdivatosabb kör-, contra- és nemzeti
táncokat.

A TANFOLYAM: — az exkluzívitás szigorú megtartása mellett —
szeptember hó 16-án vesszük kezdetét.

LAKÁSOM: Csomgerő-utca 1 szám alatt, a „Nagy-Kanizsai
Takarékpénztár” épületben. — Földszint, bejárat II. kapu 1. ajtó balra, —
a hol bővebb felvilágosítás nyerhető.

Tanítási órák: Gyermkeknek és tanulóknak 6-7.ig.
485 3-3 Felnőtteknek 8-10 óráig este.

Teljes tisztelettel: Rechnitz József, okl. táncos és
illemtanár.

Gutjahr és Müllier

malomépítész, gépgyár és vasöntőde

BUDAPESTEN; Gyár: V. külső váci ut 70. szám.

TRIEUR és lyukasztó osztály.

Ajánlunk az általunk gyártott és több mint 20.000 példányban elterjedt:

Trieurek: a konkoly és búkkönyök a buza árpa vagy rozs kösüléi kiválasztására.

Trieurek: a szalma a buza tőből kiválasztására.

Buza és árpaosztályozó gép: a mely a magvakat nagyrészt szerint osztályozza, nagy változatokban
készlet olcsó áron. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek! —
Ismét eladók megfelelő kedvezményben részesülnek. — Gyárunk továbbá: gépeket, vízkerekeket,
teljes malomberendezéseket, mű és sima őrlő malomok részére; továbbá szeresgépkeket a vas-
da ércök megdolgozására.

432 6-6.

CACAO, CHOCOLAT
„MESTRANI”

A legjobb és legkedveltebb
Svajczi CSOKOLADE.

Tiszta CACAO- és CZUKOR-
 ról szavatolva.

KLYTHIA ZSIR HAJPOR

a hór szépségére és simítására,
 legelőkelőbb illószéki, hál és társalgó hajpor,
 fehér, rózsaszín- és sárga
 — vegyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben. —

325.

Ellismerő levelek következő urnóktól:

- Wolfer Sarolta, cs. kir. udv. színésznő Bécs.
- Heath Lola, cs. kir. udv. opera énekesnő Bécs.
- Schlager Antónia, cs. kir. opera énekesnő Bécs.
- Falmay Ilka, színésznő a cs. kir. szab. színháznál Bécsben.
- Odilon Helena, színésznő a német népszínháznál Bécsben.
- van Dyck Ernő cs. kir. udv. opera énekes Bécsben, stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.,

— Utánváltly vagy az összeg előleges beküldése után küldetik. —

Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszer keres-
 kedésben és gyógyszeriarban.

Taussig Gottlieb

Bécs illószéki
 szappan- és illatszert-
 gyára.
 Főraktár:
 BÉCS, I. Wollzeile 3.

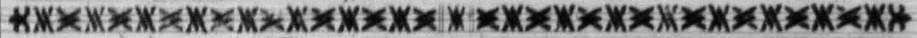
UNICUM
 gyomorerősítő likőr.

Leghatá-
 sosabb

ÓV-
 SZETI!

Kapható: Zwack J. és Társainál Budapesten,
 Weiner Vilmos ezégnél Nagy-Kanizsán
 és valamennyi nagyobb íszer-
 kereskedésben. 446 8-3

FÖLDRAJZI
Ciclorama
 a Bazárépületben
 Nagy-Kanizsán.

I-só szeczet:
SCHWEIZ
 a MONTBLANC
 megmászása.

Néklözhetetlen minden háztartásban
 a Kathreiner-féle Kneipp malata kávé

261 — rendez kávé ízével. — 52 —

Azon elérhetetlen előnyt nyújtja, hogy a pót-
 kávé mellözhető, valamint az Artalmas tiszta kávé
 használatát pótolja; a malata kávéval izletesebb,
 — egészenesebb és izletesebb kávé készí-
 tethető. — Felülmulhatlan mint pótka kávéhoz.
 Igaz ajánlható nőknek, gyermek- és betegnek.

Utánzásoktól óvakodjunk!
 Mindenütt kapható. — kilo 25 kr.

Sék. Kneipp

Előfizetési felhívás!

„Pesti Napló”

naponként kétszer megjelenő politikai napilapra.

A „Pesti Napló” Magyarországon a legolcsóbb, legértelmesebb és legszebben kiállított napilap, megjelenik minden reggel legalább 16—24 oldal és délután 4—8 oldalnyi terjedelemben, főtárgva és lapja egymásba ragaszva.

A „Pesti Napló” főszerkesztője és kiadóulajdonosa:

ifj. Ábrányi Kornél.

Felelős szerkesztője:

BARNAI ZSIBOR.

A Pesti Napló szerkesztősége maga köré gyűjtötte az ország legjelentősebb újságíróit.

A Pesti Napló bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frissek, eredetiek és a legmegbízhatóbb forrásokból érnek. — Ipari, kereskedelmi- és mezőgazdasági rovatát kitűnő szakírók szerkesztik. — Bel- és külföldi tőzsdé rovatát mindig a legpontosabbak és legmegbízhatóbbak.

A Pesti Napló nagy gondot fordít szépirodalmi rovatára, hol mindig a legkiválóbb írók neveivel találkozik az olvasó.

Regényei és tárcái élelkek és érdekes olvasmányt nyújtanak.

A Pesti Napló minden vasárnap: „A Gyermekszobának” című rovatában Móka Bácsi kedvelt meséit közli a gyermekek számára.

A „Pesti Napló” legközelebb egy rendkívül érdekes regény közlését kezdi meg. — A „Pesti Napló” minden hónapban két városnak monografiáját közli, mely örökös irodalmi becsesél bir és az előfizetők, a kik ezeket összegyűjtik, — azok Magyarország városainak hő történetét bírják.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

A Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérke ott összes híreket magában foglalja, tehát a teljes Pesti Napló-nak előfizetési ára Budapesten és a vidéken korán és pontosan házhoz jutatva

az esti lap küldése nélkül:

Egész évre — — 14 frt — kr.	Negyed évre — — 3 frt 50 kr.	00 Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:
Fél évre — — 7 frt — kr.	Egy hónapra — 1 frt 20 kv.	00 Egész évre — — 15 frt — kr.
		00 Fél évre — — 9 frt — kr.

— Naponként kétszer, reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve: —

Budapesten:

Egész évre — — 15 frt — kr.	Negyed évre — — 4 frt 50 kr.	00 Egész évre — — 20 frt — kr.	Negyed évre — — 5 frt — kr.
Fél évre — — 9 frt — kr.	Egy hónapra — 1 frt 20 kv.	00 Fél évre — — 10 frt — kr.	Egy hónapra — 1 frt 70 kv.

Vidéken:

— A Pesti Napló esti lapjára külön is elfogad előfizetéseket, úgy, — hogy ha valaki más újságot járát és a megszokott újságtól megvalni nem akar, az előfizetést a Pesti Napló esti lapjára 2 frt 30 krral.

464 1-3

A „Pesti Napló” kiadóhivatala,
 Budapest, Ferencztelek-tere, Bazár-épület.